

DCP 5 2020

TEST: SONY
A7R IV: PEŁNA
KLATKA 61 MP

Digital Camera

POLSKA

PLYTA TERAZ
DO POBRANIA

WORLD PRESS PHOTO

NAJLEPSZE REPORTERSKIE ZDJĘCIA ROKU

**WYWIAD
MARCIN GIBA**

Zdjęcia z drona
mogą być sztuką

**WORKFLOW
ZOSTAŃ W DOMU**

I zadbaj o swoje
środowisko pracy

**TESTY
JASNY STANDARD**

8 niedrogich stałek
do Twojego korpusu

WWW.DIGITALCAMERAPOLSKA.PL

NR 5 2020 19,90 zł w tym 8% VAT
ISSN 2082-1182 INDEX 267-260

91772082118201 05

NOWE E-BOOKI DIGITAL CAMERA!

Wywiady dekady,
tajemnice cyfrowego
aparatu, gotowe
recepty na
zachwycające
zdjęcia!

Zamów na www.UlubionyKiosk.pl

Miesięcznik Digital Camera Polska
wydawany jest przez Wydawnictwo AVT:
AVT-Korporacja Sp. z o.o.
ul. Leszczyńska 11, 03-197 Warszawa

Redakcja

Redaktor naczelny

Maciej Zieliński
maciej.zielinski@digitalcamerapolska.pl

Redaktor prowadzący

Krzysztof Mularczyk
krzysztof.mularczyk@digitalcamerapolska.pl

Współpracują:

Monika Szewczyk-Wittek, Marcin Grabowiecki,
Rafał Gasiński, Julia Kaczorowska, Joanna
Kinowska, Maciej Luśtyk, Piotr Kalisz

Kontakt do redakcji

redakcja@digitalcamerapolska.pl
tel. (22) 257 84 13

Skład

Jakub Tarnowski

Korekta

Karolina Mierzyńska, Renata Struzik

Tłumaczenia

Hobby Media

Zdjęcie na okładce

Yasuyoshi Chiba

Reklama

Katarzyna Gutkowska (szef działu)
katarzyna.gutkowska@avt.pl
tel. (22) 257 84 84

PR i Promocja

Maciej Zieliński (szef działu)
maciej.zielinski@digitalcamerapolska.pl
Wojciech Marciniak
wojciech.marciniak@avt.pl

Prenumerata

tel. (22) 257 84 22, fax (22) 257 84 00
prenumerata@avt.pl

Digital Camera

Zachowaj **spokój**

dy słyszysz, że prawdopodobnie w te wakacje nigdzie nie wyjedziesz, zachowaj spokój - sprawdź co ma do zaoferowania Twoja najbliższa okolica. Załóż się, że się zdziwisz.

Gdy słyszysz, że nowe zlecenia w tym sezonie na pewno już się nie pojawiają, zachowaj spokój - poświęć czas na szlifowanie swojej oferty, uporządkuj archiwa, zadaj o lepszą widoczność w sieci. I bądź gotów. Nawet jeśli nie od razu, fotografowie wrócą do pracy.

A gdy dopada Cię kryzys inspiracji i masz ochotę odwieść aparat na kolek - zachowaj spokój i sprawdź, które galerie fotograficzne możesz zwiedzić bez wychodzenia z domu, oraz które filmy dokumentalne o klasykach fotografii są dostępne, często za darmo, również on-line (mnóstwo rekomendacji znajdziesz na www.fotopolis.pl).

Nie dajmy się negatywnemu myśleniu, przeznaczmy ten niezwykle czas na rozwój i samodoskonalenie, oraz pielęgnowanie pasji i poszukiwanie nowych możliwości.

Zachowajmy spokój, i róbmy swoje!

Maciej Zieliński

Redaktor Naczelny
Maciej Zieliński

SZUKAJ TEGO OZNACZENIA

PLIK I FILM NA
WWW.MEDIA.AVT.PL

TWOJA PŁYTA TERAZ ON-LINE

Idąc z duchem czasu wszystkie tutoriali-
le szkoleniowe będą dostępne od teraz
on-line na dedykowanej platformie
naszego wydawnictwa.

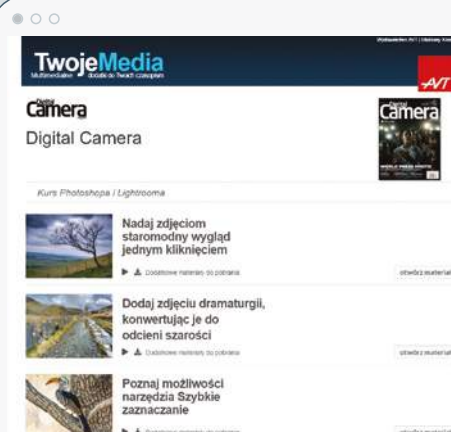
Aby uzyskać wygodny,
nieograniczony dostęp
do wszystkich plików
szkoleniowych, dodatków
oraz materiałów wideo, które
do tej pory dołączaliśmy
na płycie, wystarczy
zalogować się do Biblioteki
Multimedialnej AVT. Już teraz
wejdź na www.media.avt.pl
i zarejestruj się. Nie zajmie Ci
to więcej niż 5 minut!

Artystów w tym wydaniu są
tłumaczone i reprodukowane
z miesięcznika **Camera**. Tytuły
prawne należą do Future
Publishing Limited, grupy Future
plc, UK 2009. Wykorzystano
na licencji. Wszystkie prawa
zastrzeżone. Wszystkie ceny
o ile nie zostały uzyskane od
polskiego dystrybutora, są cenami
uśrednionymi, zebranymi z ofert

Artystów w tym wydaniu są
tłumaczone i reprodukowane
z miesięcznika **Camera**. Tytuły
prawne należą do Future
Publishing Limited, grupy Future
plc, UK 2009. Wykorzystano
na licencji. Wszystkie prawa
zastrzeżone. Wszystkie ceny
o ile nie zostały uzyskane od
polskiego dystrybutora, są cenami
uśrednionymi, zebranymi z ofert

FUTURE

jest znakiem towarowym Future
Publishing Limited, należącym
do grupy Future plc.
Wykorzystano na licencji.

spis treści

6

World Press Photo

Oto najciekawsze, naszym zdaniem, zdjęcia tegorocznej edycji największego na świecie konkursu fotografii prasowej

Digital Camera Polska

Nie tylko na papierze

Social media

Mamy łącznie ponad 60 000 fanów na [Facebook](#) /DigitalCameraPolska oraz [Instagram](#) /DigitalCameraPolska

Portal Digital Camera

Zapraszamy również na nasz portal DigitalCameraPolska.pl

98

Test grupowy

Nikt nie lubi przepłacać, dlatego wybraliśmy osiem obiektywów, które dadzą Wam nowe możliwości bez rozbijania skarbonki

23

Zostań w domu z fotografią

Zachowaj spokój i włącz aparat. Wykorzystaj nasz przewodnik po projektach, które możesz zrealizować w domowym zaciszu

68

Temat numeru

Skorzystaj z naszych porad i wyjdź z aparatem do ogrodu, by uchwycić piękno rozkwitającej wiosny

WARSZTAT I INSPIRACJE

6 World Press Photo

Najciekawsze zdjęcia największego konkursu fotografii prasowej

20 Grand Press Photo

Prasowe zdjęcie roku i historia, która za nim stoi

22 Zdjęcie miesiąca

Tracey Lund i jego podwodne zdjęcia polujących głuptaków

23 Zostań w domu

Nasze fotograficzne wyzwania do zrealizowania w domu

30 Marcin Giba

O tym, co widać z góry rozmawiamy z nagradzanym droniarzem

42 Fotoprojekty

Kreatywne projekty, które pozwolą Ci rozwinąć swój talent

30

Marcin Giba

Jego osobiste projekty realizowane za pomocą drona zdobywają kolejne laury w międzynarodowych konkursach

58 Stephen Wilkes

Wywiad z autorem fascynującego projektu fotograficznego

68 Temat numeru

Poznaj 10 sposobów na sfotografowanie wiosny

80 Akademia Digital Camera

Dowiedz się czym jest szum i czy zawsze należy z nim walczyć

86 Wasze pytania

Pomagamy i rozwiązujemy Wasze fotograficzne problemy

130 Fotograficzny omnibus

Sprawdź, ile naprawdę wiesz o fotografii

STREFA SPRZĘTU

90 Drony

Sześć różnych modeli, by kreatywnie fotografować i filmować z powietrza

92 Sony A7R IV

Pełny test najnowszego bezlusterkowca z 61-milionową matrycą

98 Budżetowe stałki

Osiem interesujących obiektywów, które odmienią Twoje zdjęcia

CYFROWA CIEMNIA

106 Krok po kroku

Wykorzystaj darmowy zestaw akcji

108 Podstawy

Zainspiruj się analogową ciemnią

110 Przegląd narzędzi

Użyj narzędzi do zaznaczania

112 Stylizowanie zdjęć

Podkreśl dramatyzm sceny

W tym numerze gościmy

Marcin Giba

Fotograf

Fotograf komercyjny i dyrektor artystyczny Rybnickiego Festiwalu Fotografii. W wolnych chwilach tworzy Podniebne Obrazy, za które zbiera kolejne wyróżnienia.

Strona 30

Stephen Wilkes

Fotograf

Wykładowca, dziennikarz, fotoreporter. Od 10 lat realizuje swój projekt w miejscach rozsianych po całym świecie, łącząc dzień i noc na jednym zdjęciu. Nam zdradził jak powstają te wyjątkowe kadry.

Strona 58

Tracey Lund

Fotograf

Inżynier Tracey Lund opowiada o swoich niezapomnianych spotkaniach z dzikimi zwierzętami zamieszkującymi Wyspy Szetlandzkie.

Strona 22

Szymon Boczek

Fotograf

Na co dzień zajmuje się szeroko pojętą fotografią modową i lifestyle'ową ale specjalizuje się w portrecie. Z jego zdjęć przebija miłość do subtelnej gry światłem.

Strona 54

Andrew James

Redakcyjny mądrala

Gubisz się w technicznych zawiłościach? Nasz ekspert od spraw beznadziejnych rozwiąże każdy problem!

Strona 86

James Paterson

Fotograf

Po ponad dziesięciu latach pracy jako dziennikarz i fotograf James wie dokładnie, które narzędzia oraz techniki pracy w Photoshopie i Lightroomie są najbardziej przydatne.

Strona 110

WORLD PRESS PHOTO 2020

Oto najciekawsze, naszym zdaniem, zdjęcia tegorocznej edycji World Press Photo – największego na świecie konkursu fotografii prasowej. Wśród laureatów, po 5 latach przerwy, znów znalazł się Polak!

W

wszyscy liczyliśmy, że nagroda za zdjęcie roku przypadnie Tomaszowi Kaczorowi, który jako pierwszy Polak w historii konkursu otarł się o główne wyróżnienie. Portret Kaczora, przedstawiający armeńską nastolatkę przebudzoną ze stanu katatonicznego, będącego skutkiem tzw. Syndromu Rezygnacji, wyróżniał się na tle nominowanych prac

formą i podjętym tematem. I choć zdjęcie Kaczora nie zdobyło najwyższych laurów, to i tak ma powód do świętowania – praca polskiego fotografa zdobyła pierwszą nagrodę w kategorii portretowej.

Siła spokoju

Decyzją jury, nagroda *World Press Photo of the Year* została przyznana Yasuyoshiemu Chibie za zdjęcie *Straight Voice*, wykonane w czasie niepokojów społecznych w Sudanie. Przedstawia młodego człowieka, który recytuje na ulicy poezję podczas jednej z przerw w dopływie prądu, 19 czerwca 2019. „To była jedyna pokojowo manifestująca grupa protestujących, jaką spotkałem podczas mojego pobytu w Sudanie. Czuję, że ich niezłomna solidarność płonęła wtedy niczym rozżarzone węgle” – mówi o swoim zdjęciu nagrodzony fotograf.

Rok 2019 był burzliwym okresem dla Sudanu. Rok wcześniej w kraju rozpoczęły się antyrządowe protesty. 11 kwietnia od władzy w przewrocie wojskowym odsunięty został Omar al-Bashir, który rządził krajem przez ostatnie 30 lat. Protestujący zaczęli jednak domagać się oddania władzy w cywilne ręce. 3 czerwca wojsko otworzyło ogień do protestujących, a także odcięło internet i dopływ prądu, by utrudnić komunikację między grupami ludzi, którzy wyszli na ulicę. Protestujący zaczęli więc komunikować się listownie, ustnie, lub przez megafony. W końcu 17 sierpnia ruch demokratyczny wygrał, zawiązując porozumienie z wojskiem. „W czasach przepełnionych przemocą i konfliktem, ważne są obrazy, które dają ludziom inspirację” – tłumaczy juror Lekgetho Makola. „Widzimy młodą osobę, która nie

strzela, nie rzucakamieniem. Zamiast tego recytuje poezję. To daje poczucie nadziei”

Kho, znaczy brat

Z kolei w ramach równoległej, przyznawanej dopiero po raz drugi nagrody *World Press Photo Story of the Year*, w której nagradzane są cykle fotograficzne, wyróżniona została seria *Kho, the Genesis of a Revolt*, autorstwa Romaina Laurendeau, która wybrana została także najlepszym projektem długoterminowym w tej edycji konkursu. „Kho” w potocznym języku Afryki oznacza „brat”. Jest to historia głębokiego niepokoju młodych, którzy znajdują odwagę by rzucić wyzwanie dotychczasowym autorytetom i stają się inspiracją dla reszty populacji. Daje to początek największemu ruchowi protestacyjnemu w Algierii od dziesięcioleci. „Trudno było mi nie

Czułem, że ich
niezłomna solidar-
ność płonęła wtedy
niczym rozżarzone
węgle

Tomasz Kaczor dla *Gazety Wyborczej* Zdjęcie zatytułowane *Awakening* przedstawia armeńską nastolatkę przebudzoną ze stanu katatonicznego, będącego skutkiem tzw. Syndromu Rezygnacji. Syndrom ten, objawiający się stanem przypominającym śpiączkę (brak reakcji na bodźce, utrata kontaktu z rzeczywistością) został zaobserwowany po raz pierwszy w latach 90. wśród dzieci z rodzin imigrantów ubiegających się o azyl. Dziewczynka na zdjęciu została dotknięta syndromem w momencie, gdy jej rodzina ubiegała się o azyl w Szwecji. Jej stan poprawił się osiem miesięcy później, gdy rodzina została deportowana do Polski. Zdjęcie zostało wykonane w ośrodku dla uchodźców w Podkowie Leśnej (wywiad z Tomaszem Kaczorem publikowaliśmy w poprzednim wydaniu DCP 4/2020).

Reportaż Roku, Romain Laurendeau Według raportu UNESCO, 72% Algierczyków poniżej 30 roku życia jest bezrobotnych. Wydarzenia „Czarnego października” z 1988 r., pozostały w pamięci mieszkańców Algierii i nadal wzbudzają gniew. Brutalna reakcja władzy i żniwo ponad 500 zabitych w ciągu pięciu dni zapoczątkowały okres zwany „czarną dekadą” przemocy i niepokoju. Po trzydziestu latach skutki tych wydarzeń są nadal widoczne. Wysokie bezrobocie prowadzi do frustracji w codziennym życiu, a wielu młodych ludzi czuje się odłączonych od państwa i jego instytucji. W biednych dzielnicach klasy robotniczej, takich jak Bab el-Oued w Algierze, młodzi ludzie szukają schronienia w *diki* (prywatnych miejscach), które są dla nich „bańkami wolności”, z dala od spojrzenia społeczeństwa i konserwatywnych wartości. Jednak to kruche poczucie wspólnoty i solidarności często nie wystarcza. W lutym 2019 r. tysiące młodych ludzi z dzielnic robotniczych ponownie wyszło na ulice.

utożsamiać się z tymi ludźmi. Są jeszcze młodzi, ale już bardzo zmęczeni sytuacją i jak wszyscy inni chcą po prostu normalnie żyć” - mówi o swoim cyklu Laurendeau. Biorąc pod uwagę „graficzny” materiał zdjęciowy i podejmowany temat, trudno dziwić się decyzji jury. W tegorocznym konkursie trudno też o bardziej interesującą serię.

WPP w trasie

W tym roku, ze względu na światową pandemię nie odbyła się uroczysta gala w Amsterdamie. Jak co roku zwycięskie i wyróżnione zdjęcia znajdują się w publikacji książkowej podsumowującej ostatnią edycję, a sama wystawa wyruszy w podróż po Europie i nie tylko. Na razie nie wiemy czy wystawa w tym roku zawita do Polski.

Na kolejnych stronach prezentujemy najciekawsze naszym zdaniem fotografie tej edycji konkursu. Wszystkie wyróżnione zdjęcia i projekty znajdziecie jak zawsze na stronie www.fotopolis.pl

Na tej stronie II miejsce
Aktualności (fotoreportaż)

Matthew Abbot / Panos Pictures Sezon pożarów w Australii rozpoczął się wcześniej i był jeszcze bardziej dotkliwy. Zginęło ponad 30 osób, spłonęło 3000 domów. Naukowcy oszacowali, że zginął miliard zwierząt, a ponad 50% lasów deszczowych zostało bezpowrotnie utraconych. W grudniu, gdy szybkość rozprzestrzeniania się pożarów nadal rosła, premier Australii Scott Morrison pojechał na wakacje na Hawaje i wrócił dopiero po śmierci dwóch ochotników straży pożarnej. Nadal jest zwolennikiem polityki pro-kopalnej i nie widzi związku pożarów z kryzysem klimatycznym.

**II miejsce
Problemy współczesne
(zdjęcia pojedyncze)**

Sean Davey / Agence France Presse

Niecodzienny sylwester. Abigail Ferris bawi się z przyjaciółmi w tymczasowym centrum ewakuacyjnym w Bega w Australii, 31 grudnia 2019 roku. Abigail wraz z rodziną została ewakuowana z pobliskiego campingu w związku z pożarami buszu.

III miejsce

Aktualności (zdjęcia pojedyncze)

Ramon Espinosa / Associated Press

Huragan Dorian spustoszył we wrześniu Północne Bahamy, zabijając przynajmniej 71 osób i niszcząc ponad 9 tys. domów. Według szacunków straty wynoszą 3,4 mld dolarów – to około 1/4 krajowego PKB. Na zdjęciu ochotnicy pomagający w uprzątnięciu skutków huraganu we Freeport, 3 września 2019 roku.

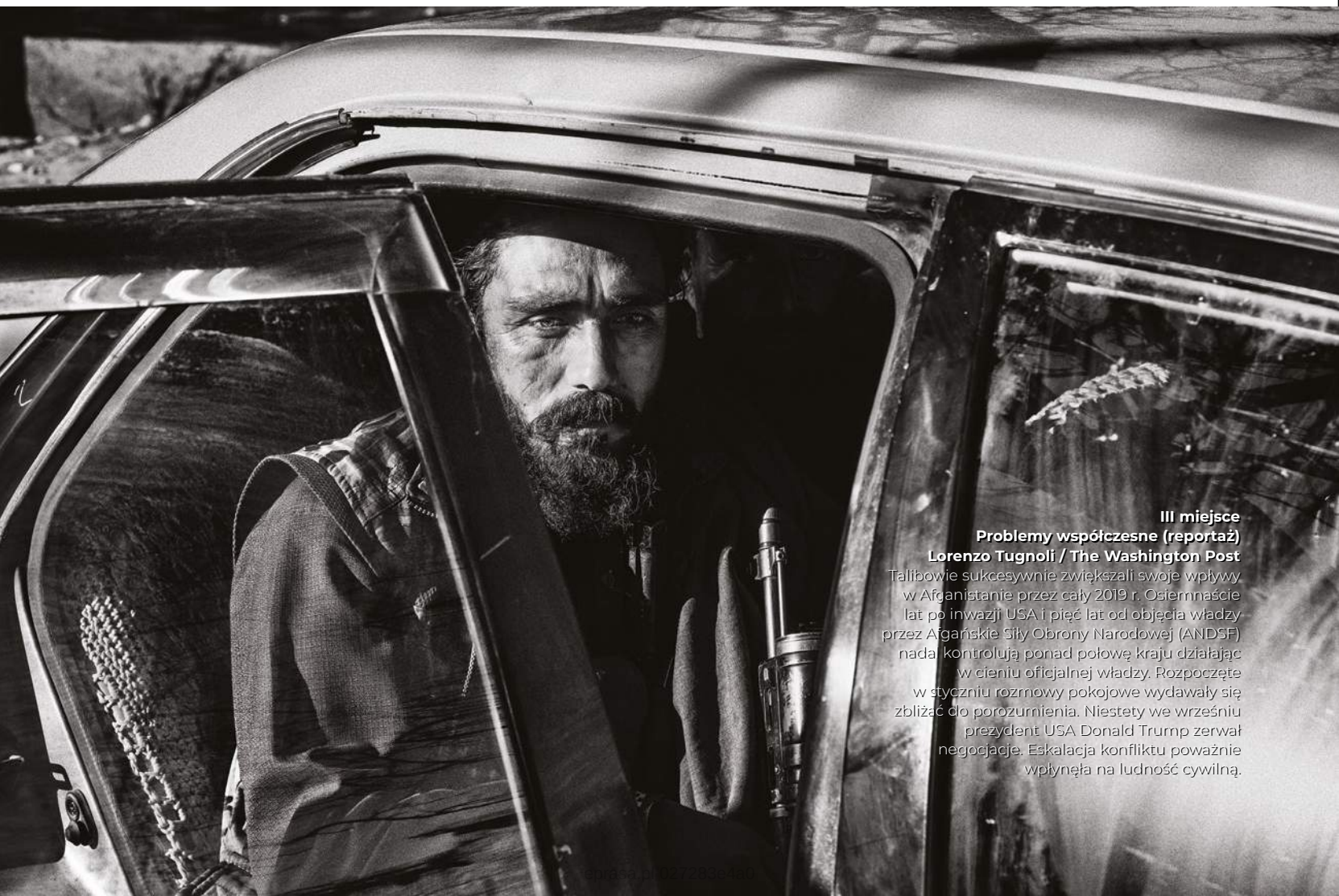
**WORLD
PRESS
PHOTO
2020**

II miejsce

Problemy współczesne (reportaż)

Steve Winter / National Geographic W USA żyje od 5 do 10 tys. tygrysów. Osoby prywatne trzymają je jako zwierzęta domowe. Dla porównania, w Azji jest tylko 3900 dzikich tygrysów, a kolejne 1659 w akredytowanych ogrodach zoologicznych. Wiele egzotycznych zwierząt żyjących w Ameryce nie jest objętych ustawą o zagrożonych gatunkach z 1973 r., która ma zastosowanie tylko do tych urodzonych na wolności w naturze. Ilość dochodzeń prowadzonych przez Departament Rolnictwa (USDA) spadła o 92% między 2016 a 2018 r.

III miejsce

Problemy współczesne (reportaż)

Lorenzo Tugnoli / The Washington Post

Talibowie sukcesywnie zwiększali swoje wpływy w Afganistanie przez cały 2019 r. Osiemnaście lat po inwazji USA i pięć lat od objęcia władzy przez Afgańskie Siły Obrony Narodowej (ANDSF) nadal kontrolują ponad połowę kraju działając w cieniu oficjalnej władzy. Rozpoczęte w styczniu rozmowy pokojowe wydawały się zbliżać do porozumienia. Niestety we wrześniu prezydent USA Donald Trump zerwał negocjacje. Eskalacja konfliktu poważnie wpłynęła na ludność cywilną.

1% populacji kontroluje 33% bogactwa regionu.
Pokojowy wiec w stolicy Santiago przekształcił się
w ogólnonarodowe powstanie

II miejsce

Wydarzenia (fotoreportaż)

Fabbio Bucciarelli / L'Espresso W Chile na niespotykaną dotąd skalę wzrosło niezadowolenie spowodowane nierównościami gospodarczymi. Według raportu ONZ stało się ono najbardziej niestabilnym krajem w grupie narodów OECD. Zaledwie 1% populacji kontroluje 33% bogactwa całego regionu. Pokojowy wiec zorganizowany w stolicy Santiago przekształcił się w ogólnonarodowe powstanie. Naród domaga się reform gospodarczych i zmiany konstytucji, opracowanej jeszcze za panowania Augusto Pinocheta w latach 80. XX wieku. 25 października 2019 r. na ulicach demonstrował ponad milion ludzi. Władza próbowała bezskutecznie zdusić zamieszki siłą. Pod nieugiętym naporem obywateli 15 listopada prezydent Piñera ogłosił referendum w sprawie nowej konstytucji.

II miejsce

Portret (zdjęcia pojedyncze)

Lee-Ann Olwage Osoby ze środowiska LGBTQ+ stale mierzą się z dyskryminacją w krajach afrykańskich. Według badania przeprowadzonego przez organizację OUT, 40% z nich spotyka się z agresją słowną, a 10% jest fizycznie atakowanych. Na zdjęciu drag queen Belinda podczas performance'u będącego częścią ruchu na rzecz równouprawnienia.

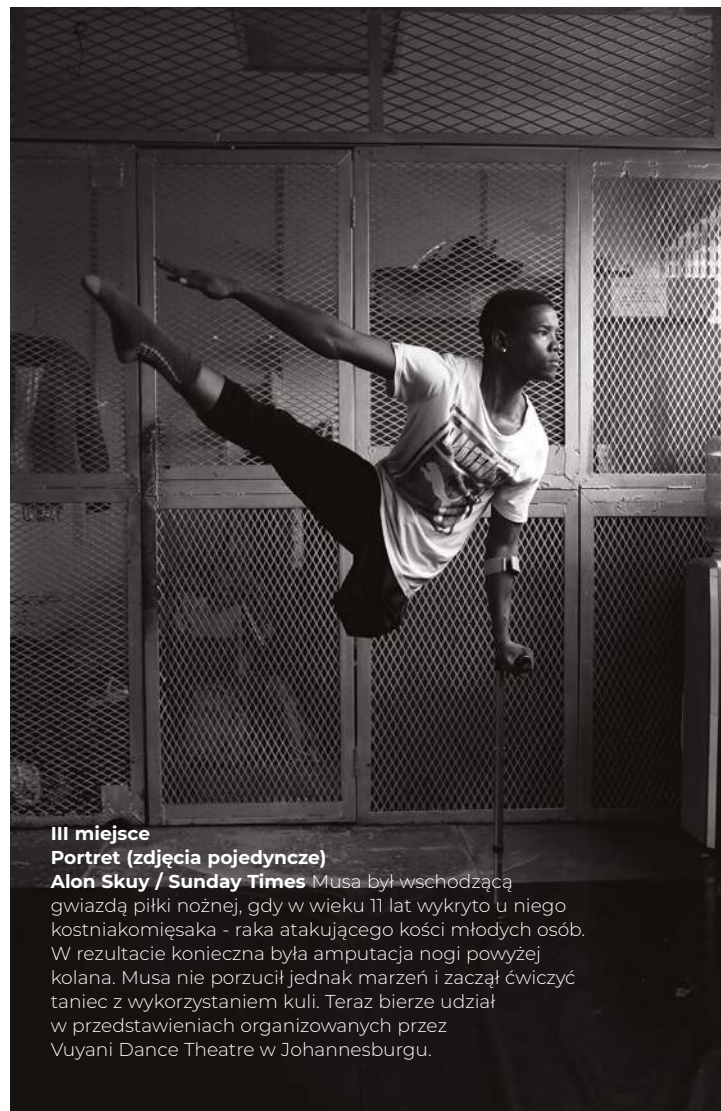
Przestrzeń ma być odczuwalna
wszystkimi możliwymi zmysłami,
ponieważ oczy nie widzą wszystkiego

III miejsce

Portret (fotoreportaż)

Tadas Kazakevičius Mierzeja Kurońska to wydma o długości 98 km, która oddziela Zalew Kuroński od Morza Bałtyckiego. Jego południowa część leży w Obwodzie Kaliningradzkim, północna - na Litwie. Wydmy te należą do najwyższych w Europie, a mierzeja od stuleci przyciąga artystów. Nawet w samym jej sercu nigdy nie jesteś daleko od jednego i drugiego brzegu. Fotograf chce przekazać, że przestrzeń ma być odczuwana wszystkimi możliwymi zmysłami, ponieważ oczy nie widzą wystarczająco dużo.

III miejsce

Portret (zdjęcia pojedyncze)

Alon Skuy / Sunday Times Musa był wschodzącą gwiazdą piłki nożnej, gdy w wieku 11 lat wykryto u niego kostniakomięsaka - raka atakującego kości młodych osób. W rezultacie konieczna była amputacja nogi powyżej kolana. Musa nie porzucił jednak marzeń i zaczął ćwiczyć taniec z wykorzystaniem kuli. Teraz bierze udział w przedstawieniach organizowanych przez Vuyani Dance Theatre w Johannesburgu.

I miejsce w kategorii Przyroda (zdjęcia pojedyncze)

Alain Schroeder Wycinka lasów pod plantacje palmy olejowej pozbawia azjatyckie orangutany miejsca do życia. Szacuje się, że obecnie na Sumatrze żyje już tylko 14 tys. osobników. Na zdjęciu miesięczny orangutan odnaleziony wraz ze zranioną matką na plantacji nieopodal miasta Subulussalam. Matka orangutana została znaleziona zupełnie ślepa, ze złamanym obojczykiem i 74 śladami po nabojach wystrzelonych z wiatrówki. Orangutan został postrzelony przez mieszkańców za podkradanie owoców z pobliskich sadów.

II miejsce w kategorii Przyroda (zdjęcia pojedyncze)

Alejandro Prieto Mur odgradzający USA od Meksyku przebiega przez jedno z najbardziej bioróżnorodnych regionów Ameryki Północnej. Narusza naturalne środowisko wielu gatunków zwierząt, odcinając im dostęp do wody i pożywienia. Na zdjęciu struś stojący przed murem w Naco, w stanie Arizona, 28 kwietnia 2019 roku.

Matka orangutana została znaleziona
ze złamanym obojczykiem
i 74 śladami po nabojach

III miejsce w kategorii Środowisko (fotoreportaż)

Katie Orlinsky / National Geographic Na skutek działalności człowieka arktyczna wieczna zmarzlina topnieje w dużo szybszym tempie niż przewidywali klimatolodzy. Topiąc się uwalnia związki węgla, a to dodatkowo przyspiesza globalne ocieplenie. Wieczna zmarzlina to zamrożona gleba, która pokrywa 24% masy lądowej półkuli północnej, obejmując rozległe obszary terytorium na Alasce, w Kanadzie, na Syberii i w Grenlandii. W miarę topnienia wiecznej zmarzliny ten materiał gnieje, uwalniając dwutlenek węgla i metan, który może być do 86 razy silniejszy niż CO₂ jako gaz cieplarniany. Odwilż dotyka ludzi mieszkających w regionie - szczególnie społeczności tubylcze, które żyją zgodnie z wielowiekowym stylem życia. Rozmarzanie wiecznej zmarzliny osłabia fundamenty domów i powoduje podtopienia piwnic lodowych (domowe zamrażarki wykopane w wiecznej zmarzlinie)

**WORLD
PRESS
PHOTO
2020**

**III miejsce w kategorii Środowisko
(zdjęcia pojedyncze)**

Frederic Noy / Panos Pictures

Kłusownik wylawia łódkę, która przez większość dnia trzyma w ukryciu pod powierzchnią Jeziora Wiktorii w Ugandzie. To jedno z największych jezior afrykańskich pokrywa teren 60 tys. kilometrów kwadratowych, jednak jego ekosystem zagrożony jest przez odpady przemysłowe, agrokulturę i przełowienie. Szacuje się, że 70% gatunków ryb żyjących w jeziorze zagrożonych jest wyginieciem, dlatego też niedozwolone jest łowienie tradycyjną metodą, przy której umierają także młode osobniki. Biedni rybacy nie mają pieniędzy na większe kutry i specjalne sieci.

II miejsce

Środowisko (fotoreportaż)

Maximilian Mann / DOCKS Collective

Jezioro Urmia w północno-zachodnim Iranie. Niegdyś jedno z największych słonych jezior na świecie, powoli wysycha. Badania przeprowadzone w 2014 r. wykazały, że w latach 70. skurczyło się do około 12% swojej pierwotnej wielkości. Odsłonięte dno jeziora tworzy rozległą pustynię solną, która jest podatna na powstawanie burz solnych, niekorzystnie wpływających na otaczające jezioro tereny rolne. Prezydent Iranu Hassan Rouhani obiecał wygospodarować 5 miliardów dol. w ciągu dziesięciu lat na żywienie Urmii.

I miejsce
sport (zdjęcie pojedyncze)
Mark Blinch / NBAE Kosz
 rzucony w ostatniej sekundzie
 meczu pomiędzy Toronto Raptors
 i Philadelphia 76ers w półfinałach
 Playoff-ów.

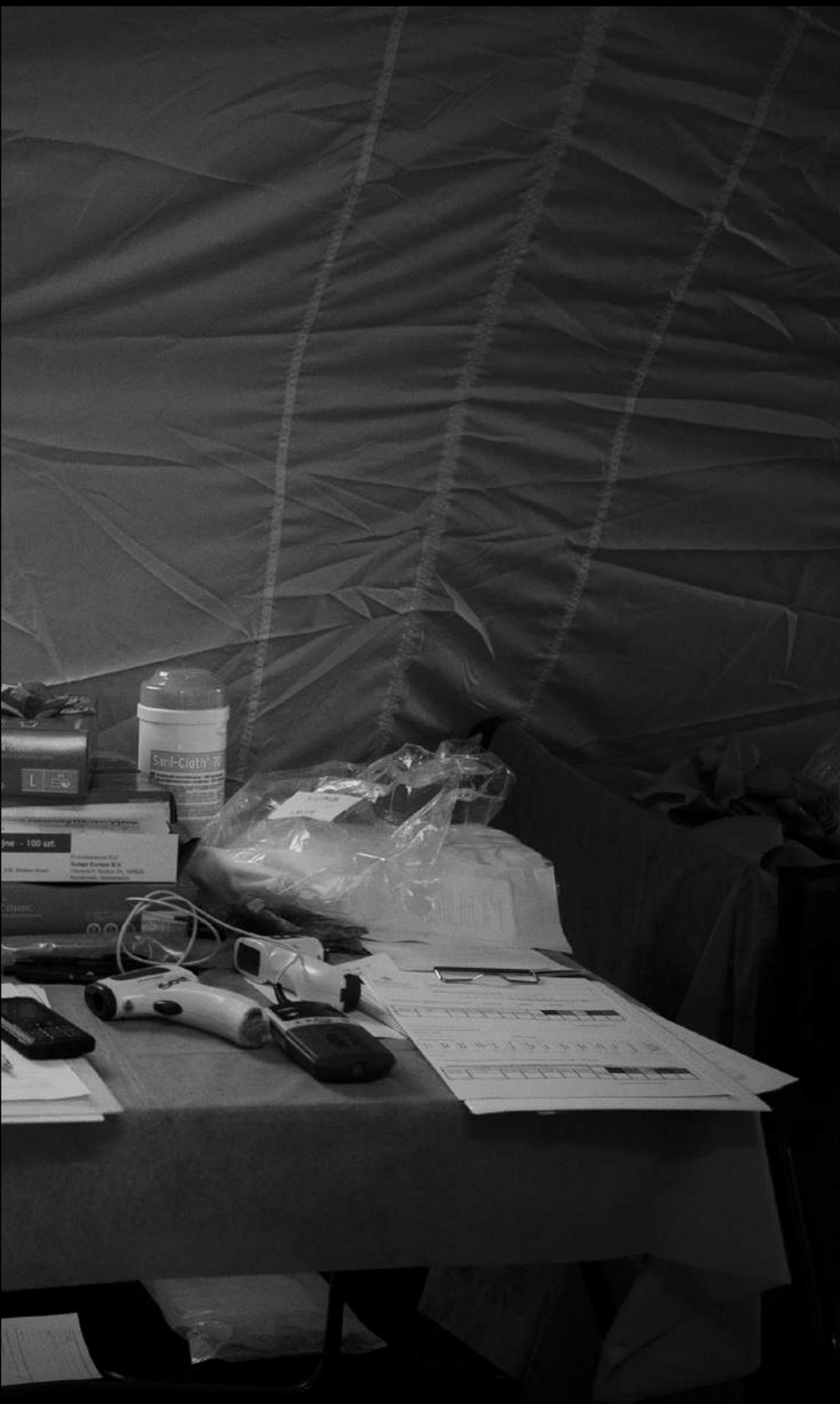

II miejsce
Sport (fotoreportaż)
Olivier Papegnies
 Gazelles de Gouandé
 z wioski Gouandé
 w północnym Beninie jest
 jedną z 16 kobiecych
 drużyn piłkarskich. Projekt
 zapoczątkowany przez
 organizację Plan
 International, ma na celu
 wzmocnienie pozycji
 kobiet poprzez
 poszerzanie możliwości
 edukacyjnych oraz
 propagowanie postawy
 przeciwnej wczesnemu
 małżeństwu.
 Po Mistrzostwach Świata
 Kobiet w 2019 r. nastąpił
 międzynarodowy wzrost
 zainteresowania kobietą
 piłką nożną, a projekty
 takie jak ten można
 postrzegać jako część
 szerszego spojrzenia na
 siłę sportu w ujednolicaniu
 i rozpowszechnianiu
 świadomości społecznej.

Czułem, że to jest ta klatka,
że już mam fotografię i na dziś
mogę spokojnie skończyć pracę

ZDJĘCIE ROKU 2020 GRAND PRESS PHOTO

Poznaliśmy najlepsze, zdaniem jurorów, zdjęcia prasowe mijającego roku. Grand Prix trafiło w ręce **Jacka Szydłowskiego**, fotoreportera *Dziennika Wschodniego*

J

ury przyznało nagrody w 7 kategoriach pojedynczych i 5 kategoriach reportażowych. Spośród nich oceniających najbardziej urzekła fotografia Jacka Szydłowskiego, przedstawiająca lekarzkę z Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego Nr 4 w Lublinie podczas dyżuru w specjalnym namiocie do segregacji pacjentów podczas pandemii koronawirusa.

Oprócz tytułu Zdjęcia Roku konkursu Grand Press Photo 2020 fotografia zdobyła także 1. miejsce w pojedynczej kategorii Wydarzenia. - Nie jest to zdjęcie, które krzyczy. Zostawia sporo kwestii otwartych na przyszłość. Zdjęcie, do którego wszyscy możemy się odnieść. Bardzo poruszyła nas kompozycja i to jak zostało uwiecznione. Wszystkie te elementy są bardzo mocne - mówi o fotografii przewodniczący jury, Pieter Ten Hoopen.

- Czułem, że to jest ta klatka, którą chciałem tego dnia zrobić. Czuje się coś takiego: że już mam fotografię i na dziś mogę spokojnie skończyć pracę. Bardzo jest mi miło słyszeć od przewodniczącego Jury, że wszyscy byli tak zgodni - mówił podczas gali wręczenia nagród Jacek Szydłowski.

Tegoroczna edycja GPP okazała się rekordowa. W sumie do konkursu nadesłano ponad 5 tys. zdjęć, z których kapituła w składzie: Pieter Ten Hoopen (przewodniczący), Beata Łyżwa-Sokół, Maksymilian Rigamonti, Maarten Schilt, Radu Sigheti oraz Andrzej Zygmuntowicz, zakwalifikowało do finału 42 zdjęcia pojedyncze, 15 fotoreportaży, cztery projekty dokumentalne oraz dwa zdjęcia pojedyncze i trzy fotoreportaże w kategorii Young Poland - w sumie 266 zdjęć.

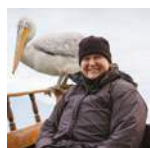
Wszystkie wyróżnione prace i projekty prezentujemy na stronie www.fotopolis.pl

© Tracey Lund

Zdjęcie miesiąca

Inżynier Tracey Lund opowiada o swoich niezapomnianych spotkaniach z dzikimi zwierzętami zamieszkującymi Wyspy Szetlandzkie

Tracey Lund
Fotograf przyrody

📷 Nikon D4, obiektyw: 15 mm f/2,8
⚙️ 1/500 s, f/11, ISO 1000

www.traceylundphotography.co.uk

lipcu pojechałam na wakacje na Szetlandy, aby zrobić zdjęcia niesamowitym dzikimi zwierzętom, jakie tam żyją. Utalentowany Richard Shucksmith zdobył w 2018 roku

swoim zdjęciem nurkującego głuptaka tytuł Ptasięgo Fotografa Roku, a ja byłam zachwycona tym, co udało mu się pokazać światu tą nigdy wcześniej nieogładaną podwodną sceną.

Spotkałam się z Richardem na Szetlandach: poprosiłam go, aby był moim przewodnikiem i pomógł mi doświadczyć niezwykłego kontaktu ze

światem dzięki przyrodzie Szetlandów, w tym przyjrzeć się z bliska zachowaniom głuptaków. Pewnego dnia weszłam na jego tódz typu RIB (ponton o sztywnym kadłubie, będący czymś w rodzaju morskiej terenówki), dookoła której chętnie nurkują głuptaki. Richard uprzejmie pozwolił mi skorzystać po południu z jego sprzętu fotograficznego, ponieważ robienie zdjęć pod wodą zawsze mnie pociągało, ale nigdy nie zdobyłam się na zakup odpowiedniego wyposażenia. Obiektyw szerokokątny 15 mm pozwolił mi stworzyć na tym zdjęciu wyjątkową perspektywę.

Usiadłam na burcie pontonu, zaś lustrzanka cyfrowa w wodoszczelnej obudowie została przymocowana do specjalnie zaprojektowanego słupa opuszczonego na wysokość taflı wody. Kupione od tutejszych rybaków ryby (martwa przynęta) zostały wrzucone do wody, a tysiące głuptaków krążących wokół łodzi zaczęły nurkować w morzu. Skierowałam obiektyw w miejsce, w którym spodziewałam się zobaczyć ptaki nurkujące najbliżej aparatu i cały czas robiłam zdjęcia, naciskając zdalny spust migawki zamocowany na słupie. Tego popołudnia zrobiłam ponad 1800 zdjęć, ale dwa z nich uznałam za naprawdę wyjątkowo udane – to jedno z nich.

To było niewiarygodne doświadczenie, które koniecznie chciałabym powtórzyć. Ale następnym razem wejdę do wody... ●

ZOSTAŃ W DOMU Z FOTOGRAFIA

Zachowaj spokój i włącz aparat. Wykorzystaj ten czas na projekty, które możesz zrealizować w domu

Jeśli na wyruszenie w plener jest Twoim zdaniem nadal za wcześnie, nic nie stoi na przeszkodzie, aby poświęcić ten czas, na zrealizowanie pomysłów, które chodzą za Tobą od dawna, jak porządkowanie katalogów ze

zdjęciami na dysku, digitalizacja starych fotografii czy zbudowanie wreszcie strony internetowej z prawdziwego zdarzenia.

I na tym właśnie skupimy się w kilku następnych wydaniach *Digital Camera Polska*, w naszej nowej miniserii projektów z cyklu Zostań w domu!

NOWY DZIAŁ
Fotoprojekty
do zrealizowania
w domowym
zaczysku!

PROJEKT 1

24 Jak skanować w domu odbitki i slajdy

Nie masz skanera fotograficznego? W takim razie użyj swojego cyfrowego aparatu! Pokażemy Ci, jak to zrobić.

PROJEKT 2

26 Archiwizuj swoje zdjęcia jak zawodowiec

Zbuduj w końcu bibliotekę zdjęć. Zacznij nadrobić zaległości w sprzątnięciu swojego dysku.

PROJEKT 3

28 Jak zbudować własną stronę internetową

Zadbaj o marketing w sieci i postaw stronę internetową prezentującą Twoje umiejętności i osiągnięcia

PLUS! Szukaj inspiracji na naszej stronie
www.digitalcamerapolska.pl

Digitalizacja za pomocą aparatu fotograficznego

To świetny moment, aby zdigitalizować stare slajdy i odbitki – nie potrzebujesz do tego nawet skanera! Oto, jak zachować swoje analogowe wspomnienia...

Jeśli cierpisz teraz na chroniczny nadmiar wolnego czasu, jest to idealna okazja, aby przejść do sortowania tych wszystkich slajdów i wydruków, które siedziały w pudełku, czekając na Ciebie, abyś je zdigitalizował! Niezależnie, czy masz szuflady pełne blaknących odbitek, które zrobisz sam, czy też pudełka przepięknych przeźroczy, które dostałeś od rodziców lub dziadków, teraz nadeszła odpowiednia pora, aby zarchiwizować najlepsze z tych ujęć na komputerze, by potem dzielić się nimi z szerszą publicznością przez Internet.

Jaki jest więc najlepszy sposób na umieszczenie swoich starych zdjęć na Facebooku, Flickr lub stronie

internetowej? Najbardziej oczywistą odpowiedzią jest użycie skanera.

Skanery płaskie do odbitek są obecnie wbudowane w wiele drukarek biurkowych, a jedno z najlepszych skanerów do filmów można kupić bez konieczności rozbijania banku. Jest to jednak proces czasochłonny i wymagający dużo cierpliwości.

Zamiast tego, możesz użyć swojego aparatu. Wystarczy przykleić odbitkę na równomiernie oświetlonej ścianie i sfotografować ją przy użyciu statywu.

Fotografowanie slajdów może być nieco bardziej skomplikowane, ponieważ potrzebny będzie lightbox – urządzenie podświetlające.

Możesz go jednak łatwo zrobić w domu. Weź małe pudełko i wyklej je

w środku białym papierem. Na górze przyklej sztywno pergamin, na którym położysz slajd. Z boku wytnij otwór, w który skierujesz światło latarki lub lampki biurkowej, najlepiej o barwie bliskiej naturalnej. Tak podświetlony slajd fotografuj prostopadle z góry.

CZEGO POTRZEBUJESZ:

- Systemowy aparat cyfrowy
- Obiektyw makro
- Masa mocująca (Blu-Tac)
- Statyw
- Lightbox (jeśli skanujesz slajdy)

KROK PO KROKU PROSTY SPOSÓB NA ZDIGITALIZOWANIE TWOJEGO ALBUMU RODZINNEGO

Zapomnij o drogich skanerach – spróbuj tej prostej techniki archiwizacji zdjęć

1

Przyklej zdjęcie

Przyklej odbitkę na ścianie lub szafce na wysokości statywu, używając plastycznej masy mocującej. Unikaj powierzchni bezpośrednio oświetlonych – potrzebne jest równomierne, rozproszone światło. Ponieważ używasz statywu, możesz swobodnie wydłużyć ekspozycję.

2

Dokładnie wykadruj

Ustaw aparat na statywie i rozłóż nogi w ten sposób, aby środek obiektywu znajdował się na tej samej wysokości co środek wydruku. Użyj Podglądu na żywo i wykadruj obraz tak, aby był on jak najbardziej prostokątny. Ustaw ostrość automatycznie i zablokuj, wyłączając autofokus.

ZOSTAŃ W DOMU Z FOTOGRAFIA

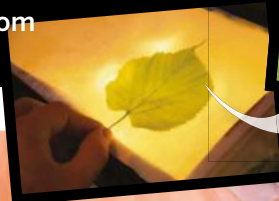
SPRZĘT

Adapter na aparat

Nikon ma w swojej ofercie adapter do digitalizacji klisz ES-2. To proste w użyciu urządzenie wystarczy podłączyć do aparatu

NIE MASZ LIGHTBOKSA? ZRÓB GO SAM!

Zobacz, jak go wykonać. Wejdź na: www.digitalcameraworld.com/tutorials/how-to-make-your-own-lightbox

3 Wybierz właściwe ustawienia

W trybie Priorytetu przysłony ustaw $f/8$: jest to wartość, która daje optymalną ostrość obiektywu. Teraz należy ustawić niską wartość ISO, na poziomie 100. Uruchom migawkę za pomocą pilota lub wężyka spustowego; jeśli ich nie masz, użyj samowyzwalacza.

4 Jak skanować slajdy

Ponieważ folie muszą być podświetlane, należy użyć lightboksa. Do wykonywania zdjęć bezpośrednio w dół potrzebny jest statyw, który pozwoli ustawić aparat równoległe do negatywu, a także obiektyw makro, aby móc przysunąć się wystarczająco blisko slajdu.

2 Jak profesjonalnie archiwizować zdjęcia

Teraz nadszedł czas, aby nadrobić zaległości w zakresie porządkowania, oznaczania i archiwizacji rozproszonych po dysku komputera fotografii

To jedno z tych nudnych, ale istotnych zadań. Jeśli nie przykładasz się do systematycznego archiwizowania zdjęć, to na dłuższą metę będziesz tego żałował.

Co zatem wiąże się z tworzeniem archiwum zdjęć? W najbardziej podstawowej formie polega ono na zaimportowaniu cyfrowych plików do komputera i dodaniu odpowiednich informacji do przechowywanych w nim danych, a następnie umieszczeniu zdjęć w miejscu, z którego można je później łatwo pobrać.

Po zgraniu zdjęć z aparatu, o ile nie ustawiono inaczej, oprogramowanie firmowe lub do edycji zaimportuje zdjęcia przy użyciu oryginalnych nazw plików i zapisze je na lokalnym dysku komputera w kolejności chronologicznej.

Jeśli jednak po każdym imporcie pozostawi się w tym samym folderze, w mgnieniu oka zgromadzisz setki plików. I choć kolejność dat wydaje się być logiczna, ludzki umysł lepiej pamięta inne informacje, np. gdzie obraz został zrobiony lub co było jego przedmiotem.

Informacje te mogą być przechowywane jako słowa kluczowe w metadanych zawartych w pliku obrazu; wszystkie przyzwoite programy do edycji zdjęć oferują szybkie i łatwe dołączanie takich słów. Dzięki nim kolejne wyszukiwania w edytorze zdjęć będą szybsze i dokładniejsze, co w przyszłości oszczędzi Ci czasu i stresu.

Ponadto, ponieważ wyszukiwarki nie są w stanie same rozpoznać obrazów, każde ujęcie, które zamierzasz umieścić w Internecie – np. na własnej stronie internetowej – powinno mieć

dołączone mnóstwo słów kluczowych, aby je opisać.

Jest jeszcze jeden ważny zestaw danych, które muszą być przechowywane wewnątrz Twoich plików: Twoje nazwisko, dane kontaktowe i informacje o prawach autorskich. Nawet jeśli nie zamierzasz sprzedawać swoich zdjęć, nie chciałbyś, aby którekolwiek z nich było wykorzystywane przez inne strony internetowe bez Twojej zgody.

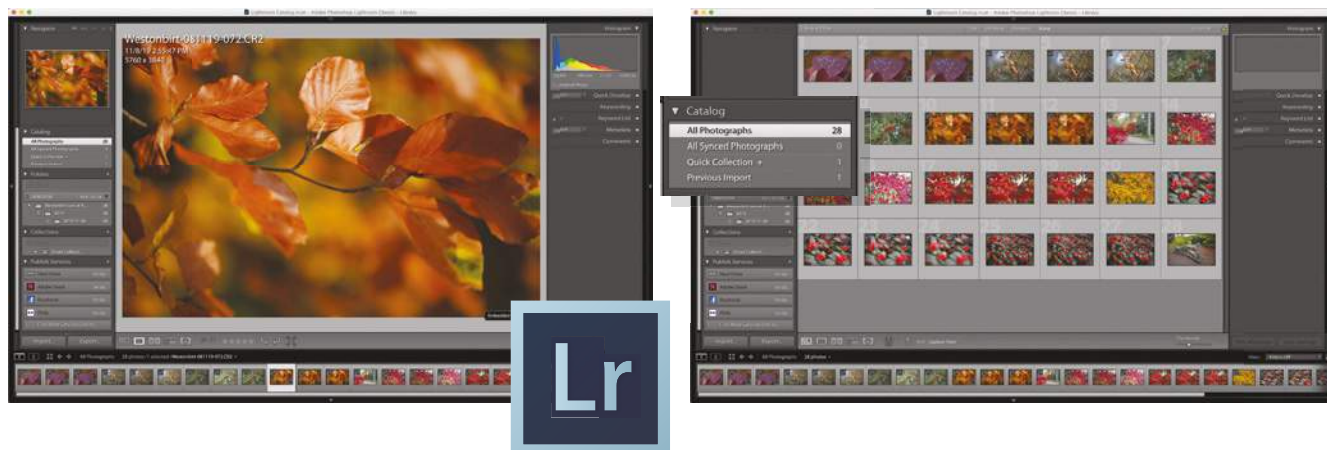
• *Za miesiąc: wszystko o słowach kluczowych*

CZEGO POTRZEBUJESZ:

- Czytnik kart
- Oprogramowanie (my użyliśmy Adobe Lightroom)
- Lista istotnych słów kluczowych

KROK PO KROKU DODAJ SŁOWA KLUCZOWE

Użyj programu Lightroom, aby ułatwić sobie późniejsze wyszukiwanie zdjęć

1 Zaimportuj zdjęcia

W tym tutorialu wykorzystujemy Lightrooma, ale zasada wprowadzania słów kluczowych jest analogiczna w innych aplikacjach do edycji zdjęć, które oferują mniej lub bardziej rozwinięte funkcje biblioteczne. Po zaimportowaniu plików do programu i wstępnym zaplanowaniu tagowania jesteśmy gotowi dodać do nich konkretne słowa kluczowe.

2 Wybierz opcję dodawania słów kluczowych

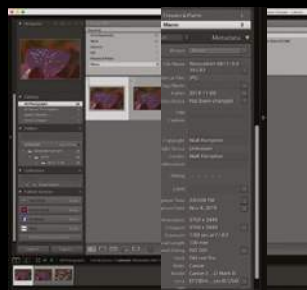
Wejdź do modułu Library i wybierz widok siatki.

Domyślnie Lightroom wyświetla miniaturki według daty wykonania zdjęcia, dzięki czemu możesz w prosty sposób wpisać słowo kluczowe obok zaimportowanych wcześniej obrazów (my pracujemy z katalogiem tylko 28 zdjęć, więc możemy wyświetlić je wszystkie na jednym ekranie).

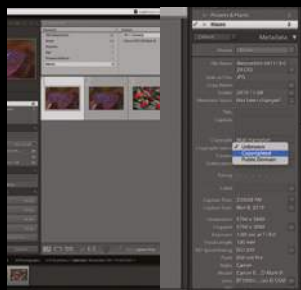
PRAWO AUTORSKIE

Oznacz, kto jest właścicielem zdjęcia

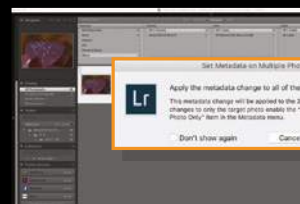
Aparat może dodać imię i nazwisko do pól Copyright i Creator w metadanych, ale dla jasności możesz też oznaczyć obrazy jako „Copyrighted” w Lightroomie.

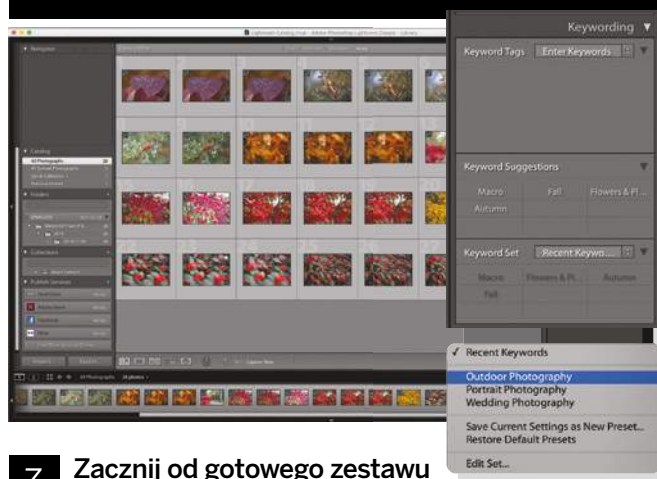
1 W panelu Library przejdź do sekcji Metadata

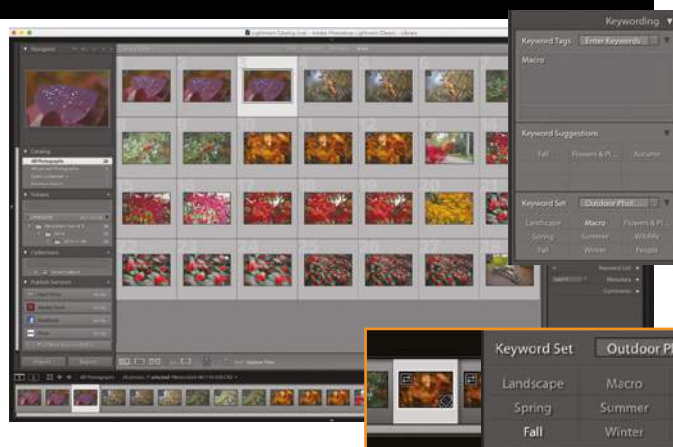
2 Rozwiń listę przy opcji Copyright i wybierz „Copyrighted”

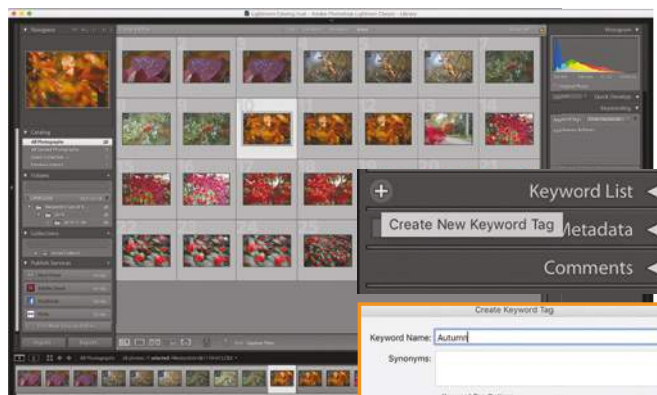
3 Możesz wprowadzić te informacje w trybie wsadowym. Zaznacz wszystkie lub wybrane zdjęcia i powtórz krok 2

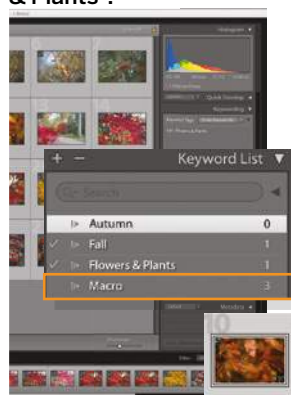
3 Zaczynij od gotowego zestawu. Przejdź do sekcji Keywording. Keyword Set oferuje wybór z już gotowego zestawu słów kluczowych; od tego można zacząć, a następnie dodać inne odpowiednie słowa kluczowe. Wszystkie nasze zdjęcia zostały wykonane na zewnątrz, dlatego wybieramy zestaw Outdoor photography. Kliknij na niego, aby wyświetlić propozycje i wskazać te, które pasują do Twoich fotografii.

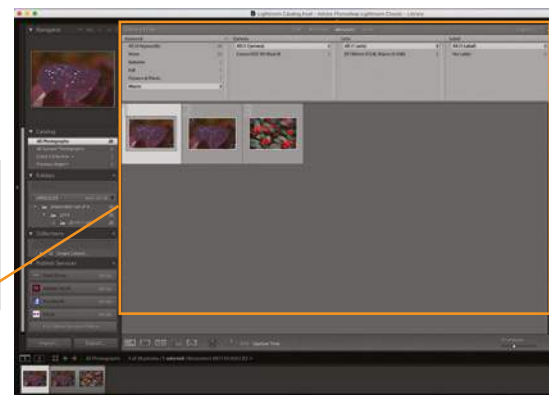
4 Dodaj słowa kluczowe. Teraz nadszedł czas na dodanie do naszych ujęć bardziej sprecyzowanych informacji. Podświetlamy miniaturę liścia i wybieramy dla niego tag „Macro”. Nowe słowo kluczowe jest teraz wyświetlane w polu Keyword Tags na górze zakładki Keywording. Przechodząc do nowego zdjęcia złotego liścia, wskazujemy dwa nowe słowa kluczowe: „Fall” i „Flowers & Plants”.

5 Nadaj własny tag. Wprowadziliśmy przed chwilą wybraliśmy „Fall”, ale nie jest to termin powszechnie używany. Bardziej odpowiednim określeniem byłoby hasło „Autumn” (czyli jesień). Klikając ikonę „+” obok Keyword List, tuż pod Keyword Set, możemy stworzyć własne, niestandardowe słowa kluczowe i dodać je do naszych zdjęć w zależności od potrzeb.

6 Lokalizowanie oznaczonych zdjęć. Rozwijając sekcję Keyword List, możemy zobaczyć listę wszystkich słów kluczowych, które zostały dodane do zdjęć w katalogu Lightrooma. Liczba obok wskazuje, ile zdjęć zawiera dane słowo kluczowe: po kliknięciu w tag odpowiednie miniatury zostaną podświetlone białą ramką. Przechodząc do „Macro” i klikając strzałkę po prawej stronie liczby zdjęć, wyświetli się okno Library Filter, ze wszystkimi zdjęciami oznaczonymi takim słowem kluczowym.

3 Stwórz własną stronę internetową

Obecność w Internecie jest niezbędna do promowania swojej twórczości oraz działalności komercyjnej. W tej serii prezentujemy niektóre z dostępnych opcji

Obecność w Internecie jest dziś konieczna dla promowania swoich zdjęć. A gdy masz własną stronę internetową,

w przeciwieństwie do wspnianego Instagrama, nie musisz być na łasce narzuconych algorytmów.

Wyobraź sobie, że masz pełną kontrolę nad zdjęciami, które pojawiają się na Twojej stronie, jak również nad tym, jak one wyglądają... a jeśli włączysz pewne dodatkowe funkcje od samego początku, możesz pisać regularne blogi, aby utrzymać zainteresowanie swoją stroną i zachować kontakt z odwiedzającymi – wszystko to poprawi ranking Twojej

strony w organicznych wyszukiwaniach internetowych.

Chociaż własna strona internetowa to świetny sposób, by rodzina i przyjaciele mogli cieszyć się Twoją twórczością, to jednak profesjonalnie wyglądająca witryna będzie niezbędna, jeśli chcesz również zarobić trochę pieniędzy na swoich zdjęciach.

Twoja strona internetowa może pozwolić Ci sprzedawać zdjęcia klientom, do których nie mógłbyś dotrzeć w żaden inny sposób – dzięki niej Twoja fotografia będzie dostępna dla ludzi na całym świecie.

Oczywiście, żyjąc w czasach, gdy do Internetu codziennie wrzucane są

prawie dwa miliardy zdjęć, trudno jest wybić się ze swoimi ujęciami. Z drugiej strony istnieją zrozumiałe obawy o możliwość ich kradzieży, jeśli najlepsze z nich pokażesz publicznie. Na szczęście dobrze zaprojektowana i utrzymana strona internetowa zajmie się obiema tymi sprawami.

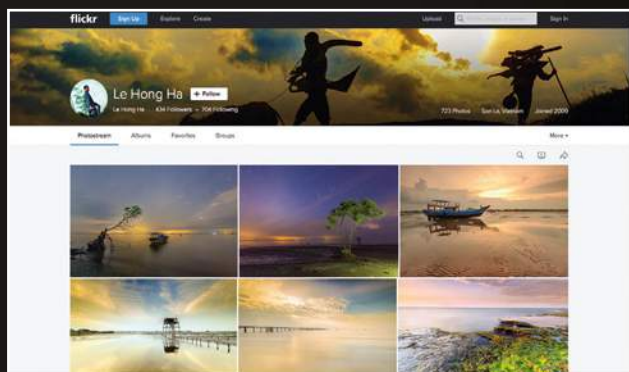
W kolejnych trzech wydaniach pokażemy Ci najlepsze sposoby na takie wyeksponowanie Twoich zdjęć, na jakie zasługują.

CZEGO POTRZEBUJESZ:

- Komputer
- Dostęp do Internetu
- Czas i zaangażowanie

POKAŻ SIĘ W INTERNECIE TWOJE OPCJE

Trzy najlepsze sposoby na pokazanie Swoich zdjęć

1 Platformy do dzielenia się zdjęciami Czas pracy: Jeden wieczór

Najszybszym i najłatwiejszym sposobem na publikowanie swoich fotografii w Internecie jest skorzystanie z platform do udostępniania zdjęć takich jak Flickr, 500px lub Pinterest. Są one szczególnie dobre, jeśli jesteś gotów poświęcić trochę czasu i wysiłku, aby dołączyć do konkretnych grup i społeczności, co pomoże Ci w uzyskaniu większej liczby odsłon. Są również idealne do łączenia się z mediami społecznościowymi takimi jak Instagram, Facebook lub Twitter.

2 Zbuduj własną stronę Czas pracy: Jeden miesiąc

Stworzenie własnej strony internetowej nie jest aż takie trudne jak Ci się wydaje. Musisz jednak się w to mocno zaangażować. Aby rozpocząć pracę, będziesz potrzebował usługi hostingowej i nazwy domeny. Być może trzeba będzie kupić i zarejestrować je oddzielnie, choć często można to zrobić za pośrednictwem internetowej firmy hostingowej. Kiedy to wszystko jest już skonfigurowane, można rozpocząć budowę rzeczywistej strony za pomocą systemu zarządzania treścią (CMS) takich jak WordPress lub Joomla.

ZOSTAŃ W DOMU Z FOTOGRAFIA

POWYŻEJ: Ty też możesz wykonać zachwycającą stronę, która wyeksponuje Twoje portfolio

3 Wszystko w jednym Czas pracy: Jeden tydzień

Jeśli strona do samodzielnego tworzenia wydaje się zbyt trudna, to możesz wypróbować jednego z wielu dostawców witryn fotograficznych typu all-in-one takich jak Klikpic, Photium, Smugmug, Squarespace czy Zenfolio. To prostsze rozwiązanie niż budowanie własnej witryny: nie projektujesz jej od podstaw lub martwisz się o oddzielny hosting, ponieważ jest to część pakietu. Możesz użyć istniejącej nazwy domeny, albo kupić ją niezależnie.

Następnie wszystko, co musisz zrobić, to wybrać szablon z witryny, przesłać swoje zdjęcia i dodać kilka słów. Ta opcja może kosztować nieco więcej niż budowa

własnej witryny i może oferować mniej niestandardowych opcji, ale jest znacznie bardziej wygodna, jeśli nie masz czasu, wiedzy lub cierpliwości w projektowaniu własnej strony internetowej.

Niektórzy dostawcy oferują również usługę zbudowania strony do własnego projektu, bez konieczności robienia tego samemu. Ta opcja kosztuje oczywiście więcej, ale nada Twojej stronie unikalny wygląd.

PO PRAWEJ: Fotograf Laurence Sweeney prowadzi na swojej stronie blog, który na bieżąco aktualizuje. To przyciąga odwiedzających i pomaga w lepszym pozycjonowaniu.

DO CZEGO POTRZEBNA JEST CI STRONA WWW?

Sprecyzowany cel przyniesie w dalszej perspektywie same korzyści

Przez kolejne trzy wydania przyjrzymy się każdemu z prezentowanych tu pomysłów, zaczynając od wykorzystania platformy do dzielenia się zdjęciami. W międzyczasie zastanów się, co chcesz osiągnąć dzięki własnej stronie internetowej i określ kilka jasnych celów. Zadaj sobie pytania takie jak te...

Czy strona będzie zawierać tylko portfolio?

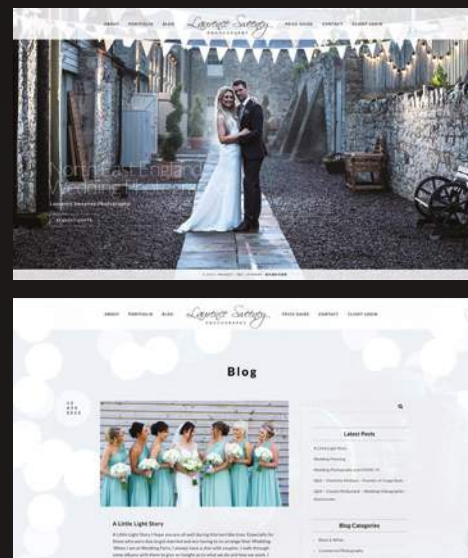
Jeśli tak, to czy chciałbyś mieć osobne galerie, aby pokazać różne tematy fotograficzne? Czy będziesz chciał sprzedawać odbitki, czy też wykorzystasz stronę tylko do promocji swoich zdjęć? Czy zamierzasz prowadzić bloga i pisać o tym, co robisz? Czy potrzebujesz funkcji do wyświetlania filmów np. time lapse'ów?

Ile czasu możesz poświęcić na ten projekt?

Skuteczna strona internetowa powinna być stale aktualizowana o nowe zdjęcia i treści, a Ty musisz również wziąć pod uwagę czas potrzebny do tego, aby media społecznościowe i sieci internetowe pomogły w zwiększeniu ruchu na Twojej stronie.

Chociaż możesz szybko i łatwo udostępnić zdjęcia on-line, spodziewaj się, że minie kilka miesięcy, zanim zaczniesz czerpać korzyści ze swoich wysiłków. Będziesz musiał odłożyć kilka godzin tygodniowo, aby aktualizować stronę i jak najlepiej

**ZA
MIESIĄC**
Jak używać
fotograficznych
platform

Wywiad

Z GÓRY WIDAC WIĘCEJ

Na co dzień zajmuje się fotografią komercyjną. Drona kupił by poszerzyć swoją ofertę. „Odkryłem, że znowu mogę wypowiadać się autorsko poprzez fotografię” – mówi dziś wyróżniony w konkursie Sony World Photography Awards **Marcin Giba**

Rozmawia: Maciej Zieliński

Marcin Giba

Rocznik 79. pochodzi z Rybnika

Ukończył Instytut Twórczej Fotografii na Uniwersytecie Śląskim w czeskiej Opawie z tytułem magistra sztuki w dziedzinie fotografii

Dyrektor artystyczny Rybnickiego Festiwalu Fotografii. Zawodowo realizuje sesje komercyjne

W wolnych chwilach tworzy *Podniebne Obrazy*, za które został wielokrotnie nagrodzony między innymi na: Sony World Photography Awards, Urban Photo Awards, Fine Art Photography Awards, Chromatic Photography Award, Tokyo International Foto Award czy Prix de la Photographie Paris

N

a co dzień zajmujesz się fotografią komercyjną. Pandemia sprawiła, że branża niemal się zatrzymała. Masz teraz więcej czasu na fotografię dronową?

To prawda, przez pandemię wszystkie zlecenia komercyjne zostały odwołane lub przełożone. Na tę chwilę nikt nie jest w stanie przewidzieć, kiedy wszystko zacznie wracać do normy. I jestem raczej umiarkowanym optymistą, bo może się niestety okazać, że dla wielu klientów fotografia nie będzie usługą pierwszej potrzeby. W początkowym okresie narodowej kwarantanny, zgodnie ze wszystkimi zaleceniami, zostałem w domu. Dopiero po 20 kwietnia, kiedy można było wychodzić w celach rekreacyjnych, ruszyłem w plener na zdjęcia. Póki co to moja jedyna aktywność fotograficzna i rzeczywiście mam na nią teraz więcej czasu.

Wiosna to też chyba świetny czas na poszukiwanie wzorów i kolorów z powietrza?
Dla mnie każda pora roku jest atrakcyjna pod

innym względem. Wiosna oferuje mnóstwo zieleni, kwitną drzewa oraz rzepak. To z pewnością dobry okres, żeby pokazywać naturę z powietrznej perspektywy. Ale muszę przyznać, że zdecydowanie wolę zimę. Jest trudniejsza ze względu na warunki atmosferyczne, ale za to wydobywa abstrakcyjne formy i wzory z białego tła, gdy krajobraz nie atakuje natężeniem kolorów. Dotyczy to zarówno pejzażu, jak i przestrzeni miejskich. Zeszłoroczna zima była praktycznie bezśnieżna, dlatego nie mogłem zrealizować wielu pomysłów na zdjęcia. Mam z tego powodu wielki niedosyt.

Jak zainteresowałeś się fotografią dronową?

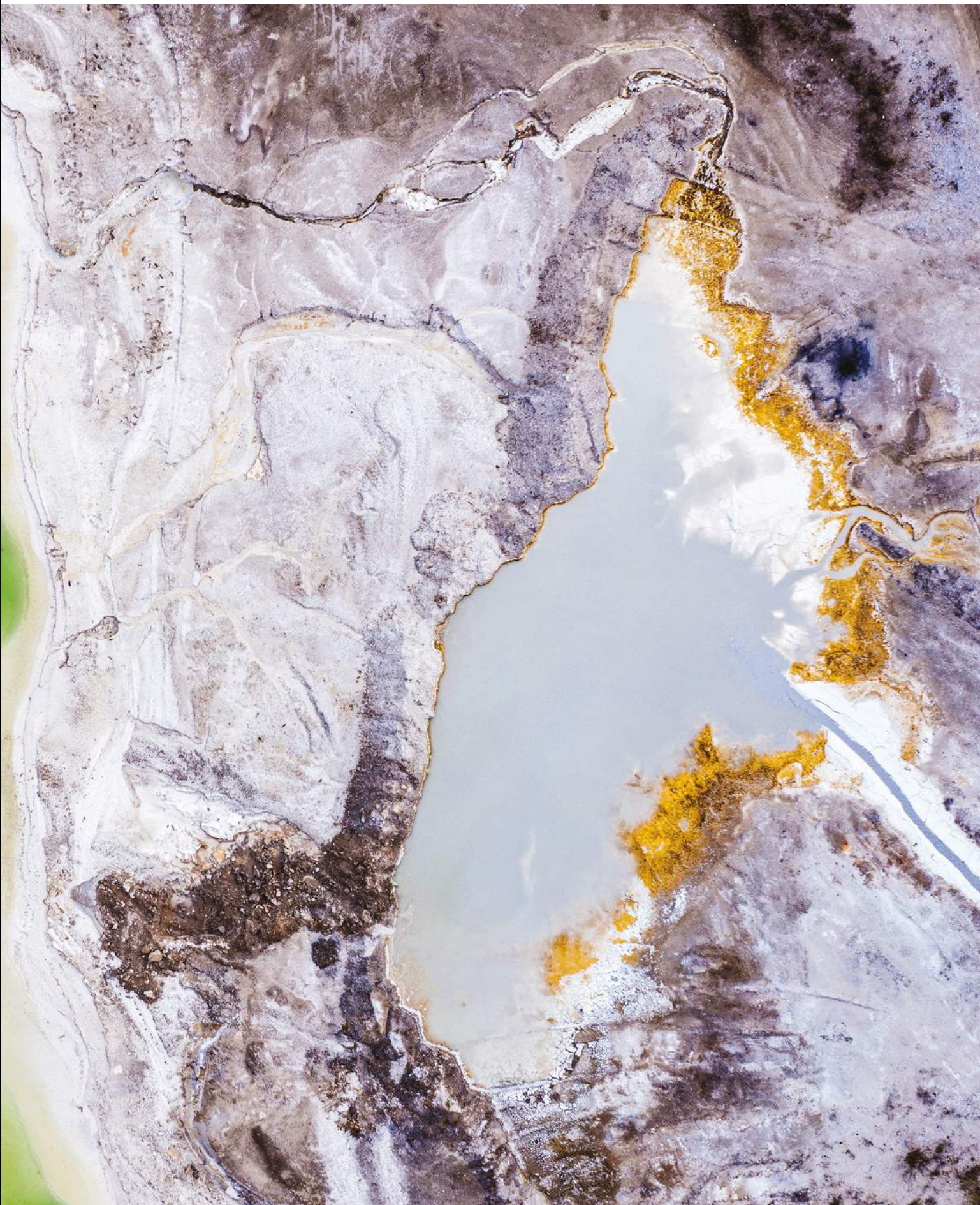
Żeby nadążyć za zmieniającym się rynkiem i uzupełnić swoją ofertę o zdjęcia „z lotu ptaka”, w połowie 2018 roku kupiłem drona i postarałem się o potrzebne uprawnienia. Okazało się, że praktycznie wszystko inaczej i ciekawiej wygląda z góry, zacząłem szukać form i struktur. Odkryłem, że znowu mogę wypowiadać się autorsko poprzez fotografię.

Zdjęcie wyróżnione w tegorocznej edycji konkursu Sony World Photography Awards w kategorii Architektura. Przedstawia basen miejski w Rybniku

Okazało się,
że wszystko wygląda
inaczej i ciekawiej
z góry, zacząłem
szukać form
i struktur

Zdjęcie powstało w 2019
roku w ramach cyklu
Natural. Przedstawia
Osadnik Gajówka
w Wielkopolsce

Zbierasz kolejne laury za zdjęcie z serii *Human on Earth* (poprzednia strona), opowiedz krótko jak powstało zdjęcie

Zrobiłem je na początku zeszłego roku w moim rodzinnym Rybniku. Przedstawia basen miejski, kąpielisko Ruda, w zimowej aurze. Byłem wtedy na początku mojej przygody z fotografią dronową i nie wpadłem na to, że mogę szukać tematów do fotografii za pomocą Google Maps, ale przejeżdżając często obok tego basenu czułem, że jest w nim jakiś wizualny potencjał. Pogoda tego dnia była bardzo dynamiczna – na przemian ostre, styczniowe słońce i intensywne opady śniegu, do tego bardzo silny wiatr. Na miejscu, po uzyskaniu zgody od właściciela obiektu, czekałem na tzw. okienko pogodowe. Ostatecznie sesja trwała około 10 minut, bo warunki zwyczajnie nie pozwalały na więcej. Jednak widok, który zobaczyłem z perspektywy drona, zaskoczył mnie niesamowicie. Zielony kolor wody, który powstał prawdopodobnie z powodu rozrostu w niej glonów, doskonale kontrastował z bielą śniegu wokół basenu, co podkreślało ostre światło słoneczne. To wszystko sprawiło, że basen miejski przeistoczył się w jakąś surrealistyczną postać! Jestem pod wrażeniem architekta, który go projektował, bo musiał go tworzyć właśnie z takiej perspektywy. To zdjęcie zapoczątkowało serię pokazującą efekty działalności czy ingerencji ludzkiej, które z lotu ptaka przypominają w jakimś stopniu postaci człokształtne. Taka trochę pareidolia – zjawisko dostrzegania się znanych kształtów w przypadkowych szczegółach, fragmentach krajobrazu.

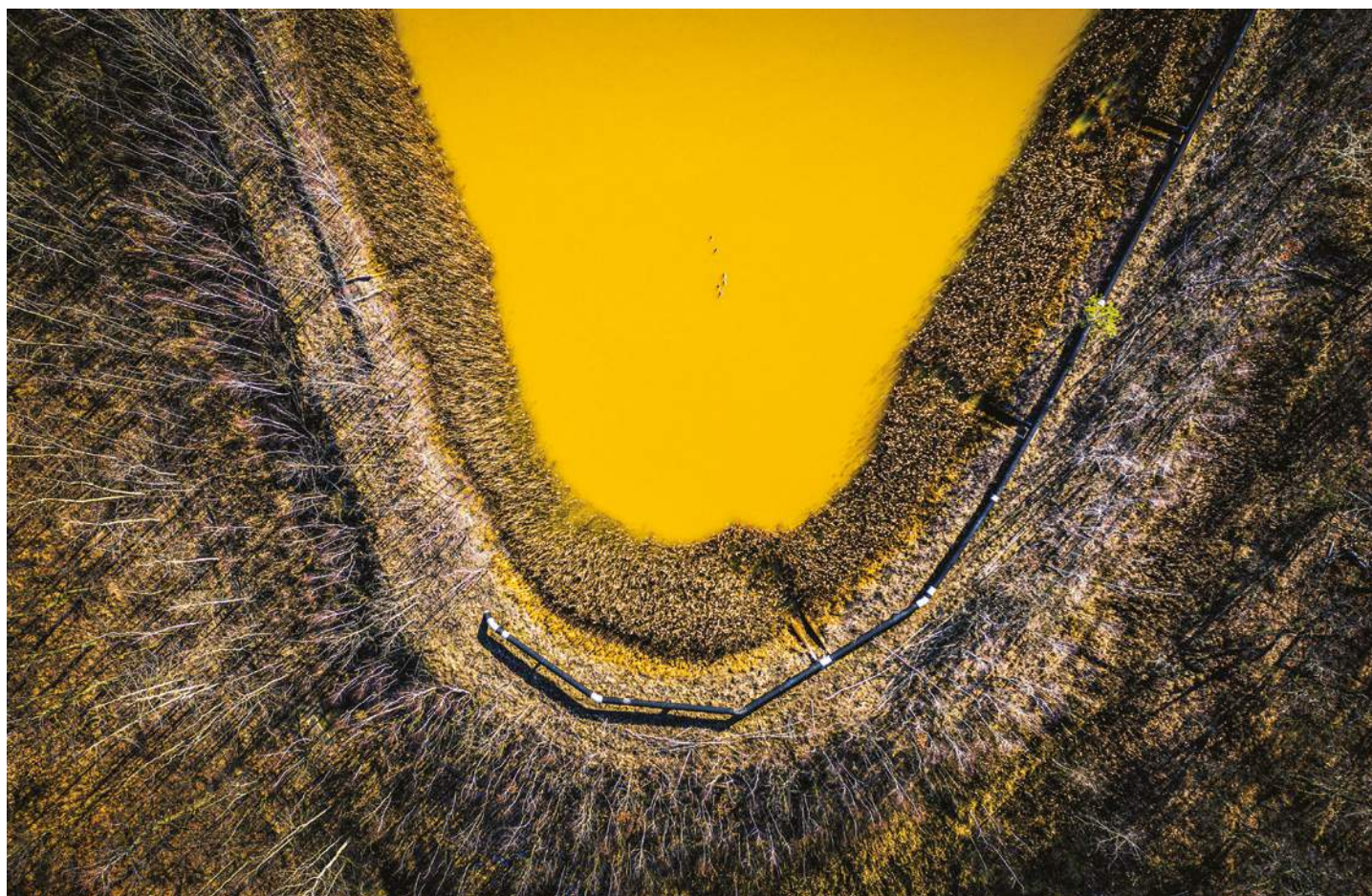
To zdjęcie zapoczątkowało serię pokazującą efekty ingerencji ludzkiej przypominające postacie

Na górze Zdjęcie pochodzi z cyklu *Creations*. Zostało zrobione w miejscowości Horni Becva w Czechach w roku 2018

Zdjęcie powstało w 2020 roku
w ramach cyklu *Natural*. Przedstawia
Osadnik Gajówka w Wielkopolsce

Zdjęcie pochodzi z cyklu *Natural* i zostało zrobione w Rybniku, w 2019 roku **Poniżej** Zdjęcie pochodzi z cyklu *Natural*. Przedstawia przemysłowy zbiornik wodny w Zabrze, sfotografowany w 2020 roku

Wyrośłem z fotografii
kreacyjnej i myślenie sceno-
grafią, atmosferą, grą skoja-
rzeń jest mi najbliższe

Zdjęcie powstało w 2020
roku w ramach cyklu
Natural. Przedstawia
Osadnik Gajówka
w Wielkopolsce

Zapytałeś o zgodę zarządcę obiektu – zawsze pytasz, zanim zrobisz zdjęcie?

Zanim wzniosłem się, żeby zrobić zdjęcie, na pierwszym miejscu zawsze myślę o bezpieczeństwie. Jeżeli jest możliwość to jak najbardziej pytam o zgodę właściciela obiektu. W tym przypadku to nie był wymóg prawny, bo to miejsce ogólnie dostępne, ale raczej przejaw dobrego obyczaju. Poza tym, dron jest niestety urządzeniem dość głośnym i nie da się zrobić zdjęcia ukradkiem, więc zawsze lepiej się zapowiedzieć, żeby móc się potem skupić spokojnie na wykonywaniu lotu i fotografii.

Jak wyszukujesz kolejnych „bohaterów” do swojego cyklu?

Na początku mojej przygody z fotografią dronową działałem intuicyjnie i wiele moich zdjęć powstało „po sąsiedzku”, bez specjalnego wyszukiwania miejsc. Często dopiero po wzniesieniu do góry mogłem zobaczyć, czy coś ciekawego jest w danym plenerze. Tak też powstało to nagrodzone zdjęcie, o czym już wcześniej wspominałem. Teraz wiem, że świetnym narzędziem do poszukiwania obrazów jest korzystanie z Google Maps, bo z takiej właśnie perspektywy widzi świat aparat w moim dronie. Ale muszę też przyznać, że zdarzyło mi się jechać w jakieś miejsce, które na mapach Google wyglądało ciekawie, żeby na miejscu stwierdzić, że wcale takim nie jest, za to tuż obok znajduje się coś, co ma zdecydowanie więcej walorów...

Rozumiem, że *Podniebne obrazy* to projekt otwarty i długoterminowy?

Trochę tak, jednak unikam w tym wypadku używania pojęcia „projekt”, bo to konotuje jakieś założenia, przemyślany cel, czy plan działania. *Podniebne obrazy* miały być odskocznią od mojej pracy komercyjnej i na razie tak to działa. Robię je w wolnym czasie, bez większego ciśnienia. Cieszę się z powrotu do radości tworzenia.

Na SWPA wyróżniono również zdjęcie z serii *Natural* (powyżej). Na Twojej stronie nie znalazłem opisu, czy stoi za nim jakaś konkretna myśl?

Ta seria „portretuje” głównie naturalny krajobraz, ale znajdują się w niej również zdjęcia pokazujące zmiany wprowadzone przez człowieka. W takich właśnie okolicznościach powstało zdjęcie, które zostało docenione w Londynie. Przedstawia ono fragment piaszownicy, czyli formy ingerencji człowieka w naturalny krajobraz. Zaobserwowałem jej skutki w postaci bogactwa form stworzonych z piasku, wody i elementów przemysłowych. To miejsce cały czas się zmienia. Miałem plan powtórzenia sesji tego samego motywu o innej porze roku, ale niestety „postać” przypominająca z perspektywy powietrznej anioła, zniknęła bezpowrotnie.

Fotografujesz też ludzi w przestrzeni i rzucające przez nich długie cienie. To już zazwyczaj fotografia kreacyjna

Tak, zdarza mi się fotografować ludzkie postaci przy pomocy drona. Zdjęcia z tego cyklu nazwałem nieprzypadkowo *Creations*, bo śmiało można je zakwalifikować do świadomego reżyserowania obrazu. Najczęściej do fotografowanej sceny wprowadzam swoją żonę. To w pewnym sensie powrót do moich początków w fotografii. Ja wyrośłem z tej inscenizowanej, kreacyjnej i myślenie „scenografią”, atmosferą, grą skojarzeń jest mi najbliższe.

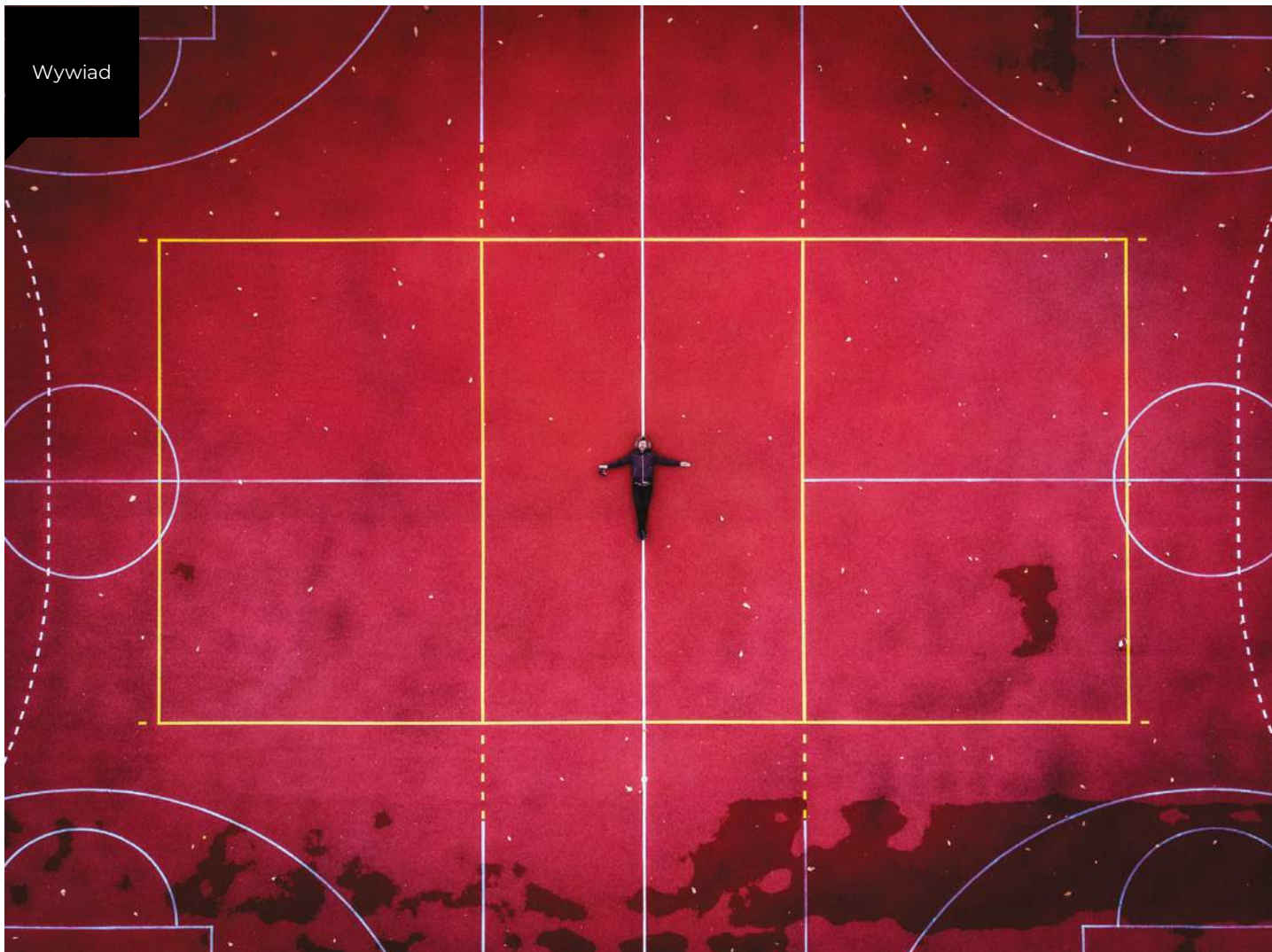
Czy w ogóle uważasz, że fotografia dronowa może być sztuką? Czy to raczej miła zabawa wizualna dostępna dla każdego?

A czy w ogóle fotografia może być sztuką? Temu zagadnieniu moglibyśmy poświęcić cały artykuł. Od początku istnienia fotografia walczyła z kompleksem malarstwa i musiała udowadniać, że pretenduje do miana sztuki. Ale jeżeli przyjmiemy za Władysława Tatarkiewiczem taką definicję, że „sztuka jest odtwarzaniem rzeczy,

—
Każdy dziś robi zdjęcia,
bo może. Ale nie każdy jest
fotografem. Tylko nieliczni
potrafią stworzyć obrazy
zapadające w pamięć.

Zdjęcie z cyklu *Natural*,
wykonane w 2020 roku na
Równicy w Beskidach

bądź konstruowaniem form, bądź wyrażaniem przeżyć – jeśli wytwór tego odtwarzania, konstruowania, wyrażania jest zdolny zachwycać bądź wzruszać, bądź wstrząsać” – to fotografia również, może być do tego grona zaliczona. Ale o tym decydują odbiorcy. Widzowie, krytycy.

To faktycznie temat na osobny wywiad, ale wróćmy do dronów

W Polsce mamy bardzo dużo użytkowników dronów i pewnie dla większości „latanie” to jakiś rodzaj zabawy. Ale podobnie jest z fotografią w ogóle. W przypadku tradycyjnych aparatów fotograficznych, czy tych w telefonie – każdy dziś robi zdjęcia, bo może, ale nie każdy jest fotografem. Tylko nieliczni potrafią stworzyć obrazy zapadające w pamięć. Ostatecznie nie sprzęt, a człowiek wykonuje zdjęcie. No a dron jest kolejnym obiektywem, czy latającym aparatem, niczym więcej.

Współtworzysz jeden z najciekawszych festiwali fotograficznych w Polsce. Widziałbyś na nim miejsce dla fotografii dronowej?

Dziękuję za miłe słowo o naszym Rybnickim Festiwalu. Jest w nim miejsce dla każdej dobrej fotografii. I tak, prezentowaliśmy u nas w zeszłym roku wystawę fotografii wykonanych za pomocą drona. *Dzieje się!* autorstwa Agaty Logiewy to cykl opowiadający w poetycki sposób o zmianach zachodzących na polskim Bałtyku. Wystawa cieszyła się wielkim zainteresowaniem!

Myślisz, że ta technika będzie się rozwijać, czy w pewnym momencie pojawi się zmęczenie tego typu kadrami? Teraz zachwyca nas świeżość efektu, ale przecież wszystko może się znudzić

Jeżeli chodzi o technologię to branża droniarska jest jedną z najprężniej rozwijających się na świecie. To powoduje, że coraz więcej użytkowników stać na to narzędzie. Wydaje mi się, że na razie jesteśmy na fali wznoszącej i zachwyca nas możliwość obrazowania z tej perspektywy. Przecież do niedawna była ona zarezerwowana tylko dla nielicznych. Czy się znudzi? Możliwe, że z czasem przejdzie jakąś transformację, ale takie samo pytanie moglibyśmy zadać na temat fotografii portretowej, mody, czy reportażu...

Jeszcze o sprzęcie. Powiedz „na czym lataasz”

Używam drona DJI Mavic 2 Pro. Moim zdaniem jest to najlepszy na tę chwilę sprzęt, który łączy w sobie takie cechy jak jakość i mobilność. No i ma kamerę Hasselblada! Poza tym zapisuje zdjęcia w RAW-ach, z których po obróbce możemy zrobić bardzo dobrej jakości wydruki.

Na koniec rada dla czytelników. Jak zacząć?

Przede wszystkim zwracam uwagę na kwestię bezpieczeństwa. Używając drona stajemy się pełnoprawnymi uczestnikami przestrzeni powietrznej z wszystkimi tego konsekwencjami. Dlatego polecam każdemu pójść na kurs, bo wiedza o prawidłowych zachowaniach jest niezbędna. W kwestii tworzenia zdjęć – ja staram się unikać „ładnych” krajobrazów, szukam kadrów w krajobrazie i architekturze, głównie w najbliższym otoczeniu, do czego zachęcam. Ale najpierw prawo i bezpieczeństwo, a dopiero potem kreacja!

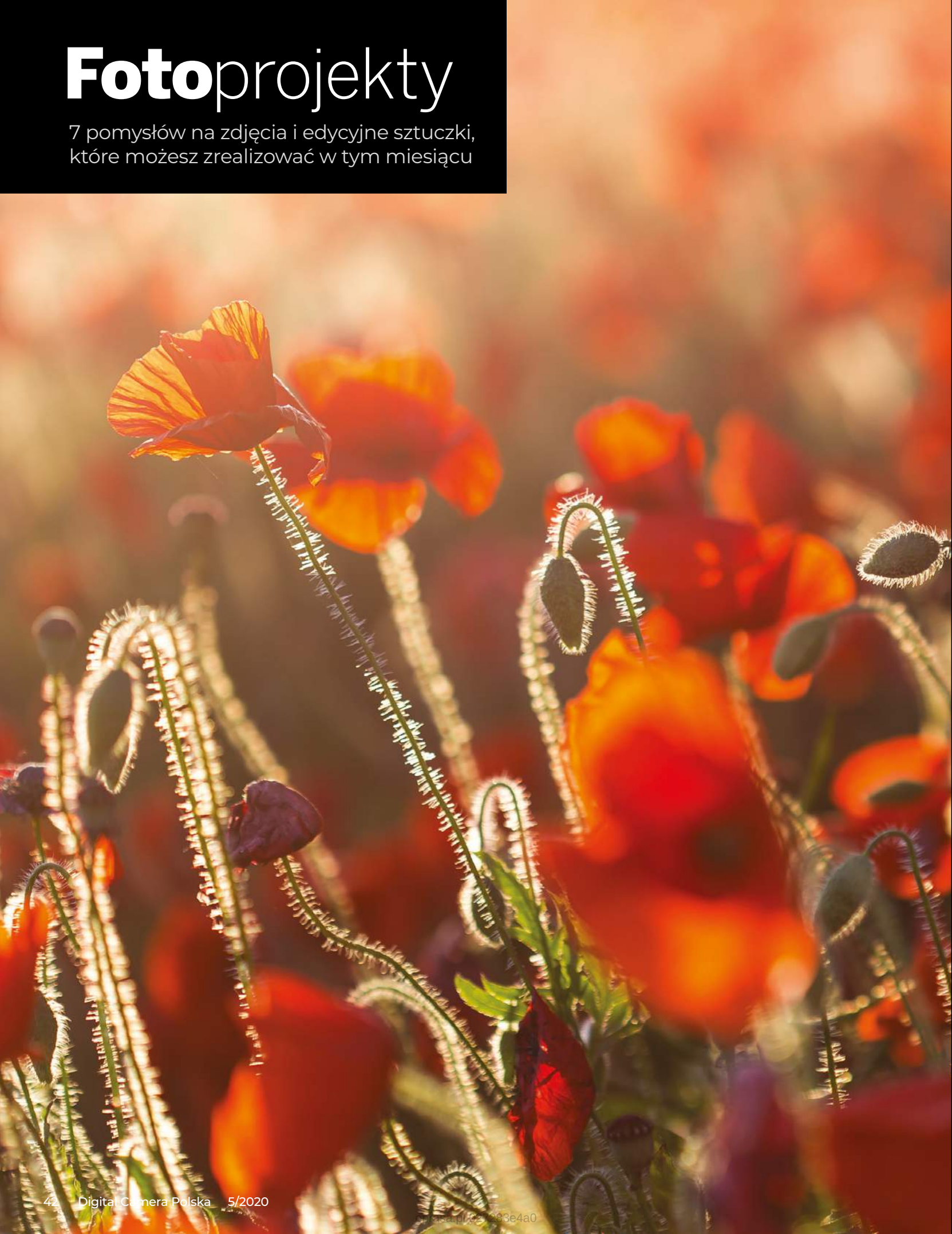
Dziękuję za rozmowę

Tężnia solankowa
w Rybniku, zima 2019.
Zdjęcie z cyklu *Human
on Earth*
Po lewej Autoportret
z cyklu *Creations*
wykonany w Rybniku
w roku 2018

Fotoprojekty

7 pomysłów na zdjęcia i edycyjne sztuczki,
które możesz zrealizować w tym miesiącu

1 | NATURA

Piękno maków

Od kolorowych dywanów po pojedynczy czerwony kwiat - maki to wspaniały temat zdjęć. I pojawią się już za chwilę!

Maki stanowią piękne i różnorodne tematy na każdym etapie swojego cyklu życia. Całe pola porośnięte tymi kwiatami stały się znacznie rzadszym widokiem niż kiedyś, niemniej nadal można znaleźć te „płonące” w letnich miesiącach kwiaty, jeżeli tylko wie się, gdzie ich szukać. Szczyt sezonu ich kwitnięcia przypada na czerwiec i lipiec, ale kwiaty te spotkać można na łąkach jeszcze nawet

pod koniec września.

W tym projekcie przedstawiamy sposób, w jaki najbardziej lubi je fotografować Kate Southall. Swoje wspaniałe zdjęcia wykonuje w czasie złotej godziny, wykorzystując podświetlenie tworzące konturowy blask wokół główek pojedynczych kwiatów.

Żywe czerwone i zielone odcienie maków wspaniale się dopełniają, a fotografowane o wschodzie lub zachodzie słońca stają się jeszcze cieplejsze. Z kolei silne światło

w ciągu dnia pozwala zarejestrować bardziej kontrastowe ujęcia. Żywe odcienie maków mogą sprawić problemy matrycom starszych aparatów, więc upewnij się, że na Twoich zdjęciach nie brakuje żadnych szczegółów tonalnych. Zapisuj fotografie w plikach RAW i sprawdź histogram kanału czerwonego w trybie Live View, aby mieć pewność, że udaje Ci się uchwycić pełną gamę zachwycających kolorów.

1

Znajdź pole

Ta szczególna uprawa była zlokalizowana w Wiltshire, ale maki kwitną na całym świecie. Porozmawiaj z innymi lokalnymi fotografami lub po prostu skorzystaj z aplikacji Google i stron takich jak Shot Hotspot (www.shothotspot.com), aby znaleźć pobliską taką. Maki rosną najczęściej na polach uprawnych i polach jęczmienia, ale pojawiają się także na poboczach dróg.

2

Wybór obiektywu

Do wyodrębnienia pojedynczego obiektu z tła w zbliżeniu powszechnie stosuje się optykę makro. Tutaj, aby uchwycić szerszą scenę, Kate zastosowała obiektyw makro Canon 100 mm. Widok – będący w połowie portretem, a w połowie krajobrazem – podobnie jak i niska perspektywa fotografowania, sprawia, że oglądający ma wrażenie, że znajduje się na polu wśród kwiatów. Wzmocniła jeszcze oniryczny charakter tego obrazu, ustawiając maksymalny otwór przysłony obiektywu f/2,8, aby rozmyć kwiaty widoczne w tle.

3

Złota godzina

„Wszystkie zdjęcia zostały zrobione podczas złotej godziny (ok. 20:30 w czerwcu)” – mówi Kate. „Fotografowałam pod słońce, aby podświetlić każdą łodygę, kompensując przy tym nieco ujemnie ekspozycję, by mieć pewność, że nie zostaną one prześwietlone”. Nawet przy niskiej czułości matrycy ISO 100 stosowane przez Kate czasy otwarcia migawki wynosiły od 1/250 do 1/400 s, więc była w stanie pracować bez statywu, dzięki czemu miała większą swobodę komponowania kadrów.

Zmiana kierunku fotografowania

Wspomnieliśmy już, że maki można fotografować w każdym świetle, ale na ich wygląd największy wpływ będzie miał kąt, pod jakim ustawiony zostanie obiektyw. Podczas gdy wszystkie prezentowane tutaj zdjęcia Kate zostały zrobione w porze zachodu słońca, to przedstawione obok przykładowe ujęcie postanowiła wykonać w inny sposób. „To zdjęcie z jasnym błękitnym niebem zrobiłam, stojąc obrócona do słońca plecami, aby móc zarejestrować jak najbardziej intensywne kolory” – mówi.

Podczas własnej sesji poruszaj się wokół kwiatów i obserwuj, jak zmiana kąta padania promieni światła wpływa na ich wygląd. Czy są w cieniu, czy też światło podkreśla ich kontur? Włącz tryb podglądu obrazu na żywo, aby móc lepiej widzieć zmiany wywołane wyborem tej lub innej pozycji fotografowania i komponować ujęcia z bardzo niskiego kąta widzenia.

Użyj blendy

Podczas fotografowania w silnym bezpośrednim lub przy znajdującym się nisko nad horyzontem słońcu, aby zachować szczegóły w światłach, często trzeba niedoświetlać zdjęcia. Może to sprawić, że główny temat będzie zbyt ciemny. Dlatego, jeśli wiesz, że podczas sesji zdjęciowej w czasie złotej godziny słońce znajdzie się nisko nad horyzontem, spakuj do torby małą blendę (małe ręczne lustro też się sprawdzi). Ustaw blendę tak, aby doświetlić ciemniejsze płatki kwiatów i wypełnić zacienione obszary dodatkowym światłem.

2 | BĄDŹ KREATYWNY

Składane twarze

Przekształć prosty portret w geometryczną rzeźbę stosując metodę **Jocelyn Gale**

W tym projekcie pokażę Ci, jak zamienić wydrukowaną fotografię twarzy w złożoną strukturę, co będzie od Ciebie wymagało zapoznania się ze sztuką origami i zdobycia nowych umiejętności. Ostrzegam - trzeba mieć do tego sporo cierpliwości!

Nie wszystkie projekty fotograficzne muszą być skomplikowane i ten właśnie jest prosty, a do tego nie wymaga wydawania mnóstwa pieniędzy. Wystarczą wydrukowany portret, nożyczki, umiejętności manualne i odrobina szczęścia. Przekonałam się, że dobry wynik końcowy wymaga w pewnym stopniu zastosowania metody prób i błędów, ale istnieje kilka wskazówek, o których należy pamiętać, konstruując taką

papierową strukturę. Pierwsza z nich to upewnienie się, że składając twarz do środka lub na zewnątrz, pozostawiasz widoczne oczy, ponieważ daje to silniejszy efekt trójwymiarowości. Stwierdziłam również, że musisz wyciąć z papieru samą twarz, aby mieć pewność, że papierowa rzeźba będzie przedstawiała tylko ją.

Nie ma większego znaczenia, jak wygląda sam portret. Moje zdjęcia zostały zrobione aparatem Sony A37 z wykorzystaniem jedynie naturalnego oświetlenia, aby maksymalnie uprościć portret. Do wykonania tego projektu nie potrzebujesz zatem ani specjalnych umiejętności, ani nawet drogiego aparatu: wymagana jest jedynie odrobina kreatywności i dużo cierpliwości przy składaniu!

Jak stworzyć efekt

Ta technika, w celu uzyskania pożądanego wyglądu, wymaga wielu prób i błędów: możesz eksperymentować z różnymi rodzajami papieru i materiałów (a także z kolorowymi i czarno-białymi wersjami zdjęć), aby sprawdzić, co daje najlepszy wynik. Odkryłam, że najlepszym medium do tego rodzaju projektu okazał się być gruby fotograficzny papier błyszczący ze względu na większą wytrzymałość i sztywniejszą strukturę.

Po wydrukowaniu obrazu wytnij kontur twarzy i złóż w jakiś wyrazisty i dynamiczny kształt, zniekształcając twarz poprzez uformowanie z niej rzeźby.

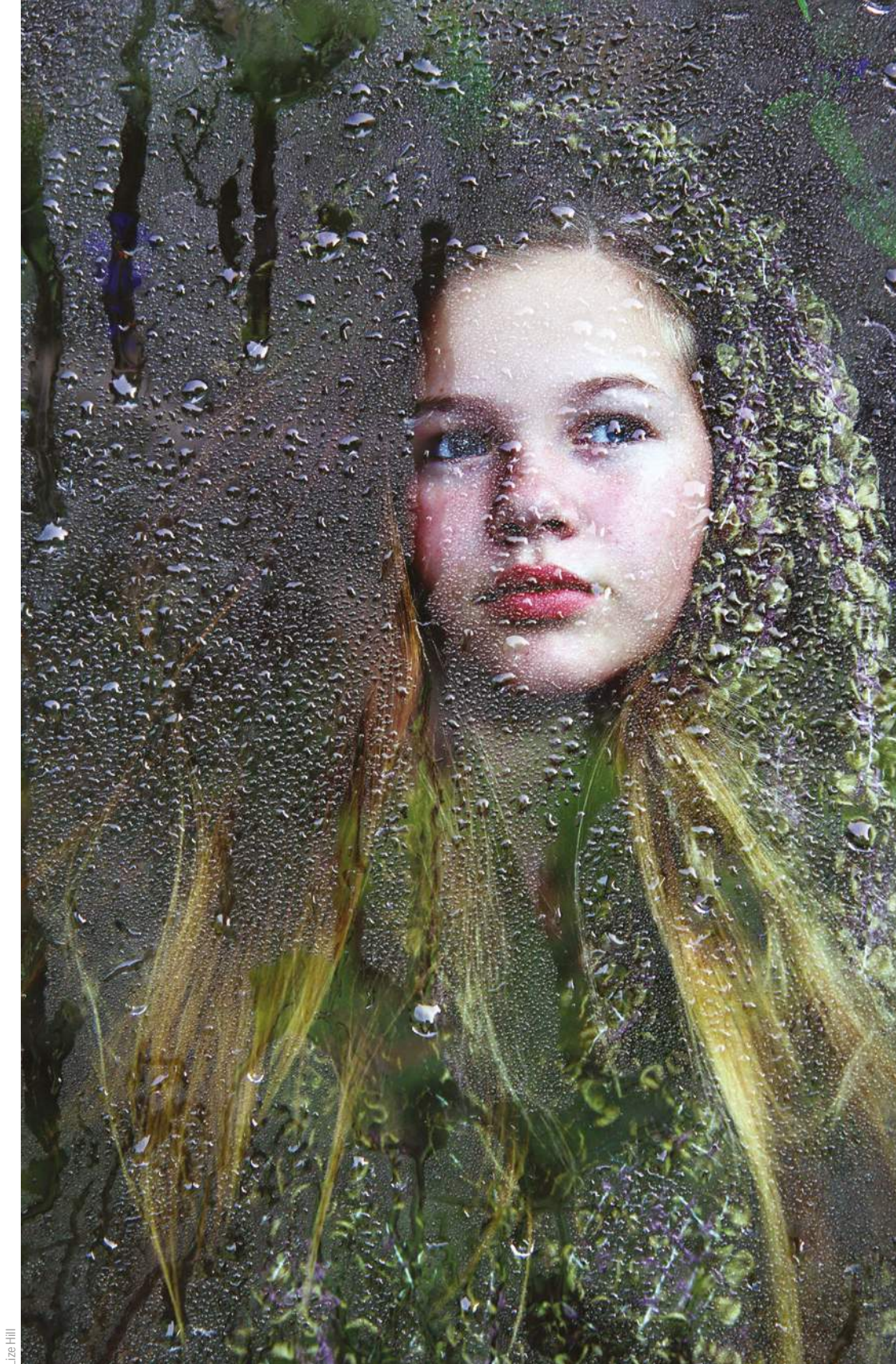
3 | PORTRET

Deszcz i portret nie są słowami, które zbyt często występują obok siebie w jednym zdaniu, ale kiedy te dwa elementy pojawiają się razem na jednym zdjęciu, potrafią – jak udowadnia to ta fotografia – stworzyć zachwycający obraz.

Lize Hill twierdzi, że nie była to skomplikowana sesja: „Po prostu poszłam do ogrodu i zrobiłam zdjęcie przez szybę”. Jeśli prognoza pogody nie będzie zapowiadać opadów deszczu przez kilka najbliższych dni, zawsze możesz w sztuczny sposób stworzyć krople wody za pomocą ogrodowego węża ze zraszaczem lub butelki z atomizerem!

Lize ma twórcze podejście do wykonywania zdjęć, a fotografia jest jej prawdziwą pasją, więc należy do osób, które nie trzymają się sztywno zasad. Natomiast szczególnie uwielbia robić portrety. „Przez kilka lat należałam do koła fotograficznego i bardzo mi się tam podobało, ale teraz postanowiłam pójść dalej. Lubię chodzić własną drogą, łamać zasady i realizować własne pomysły”.

Na tym zdjęciu jest wiele małych elementów, które dobrze ze sobą współpracują. Młodzieńczy wygląd modelki w połączeniu z jej nieobecny spojrzeniem wywołuje poczucie niepewności i smutku (które podkreślają jeszcze krople deszczu). Odbicia włosów i kwiatów doskonale się ze sobą przenikają, tworząc wrażenie zespolenia modela z otoczeniem.

Lize Hill

Wybór obiektywu

Lize wykonała to zdjęcie Canonem 60D z obiektywem EF-S 17–85 mm f/4–5,6 IS USM. Fotografka zarejestrowała ujęcie z odległości 80 cm z nieco obniżonego punktu widzenia. Kompozycja obrazu oparta została na regule trójpodziału, co czyni ją miłą dla oka.

Czerń i biel

To zdjęcie wygląda równie dobrze w odcieniach szarości, więc Lize opracowała dwa warianty wykończenia. Jej osobiście najbardziej podoba się wersja czarno-biała i to z wielu różnych powodów. Brak koloru pozwala mocniej skupić uwagę na fakturach i twarzy modelki.

Ustawienia aparatu

Przysłona f/5,6 Wybór takiego otworu względnego oznaczał, że zarówno modelka, jak i krople deszczu na szybie będą wyjątkowo ostre. Tylko tło za jej głową jest rozmyte. **Czas otwarcia migawki 1/125 s** Niezbędny aby córka wyszła ostro i by móc fotografować z ręki. **ISO 1000** Z powodu słabego oświetlenia Lize podniosła czułość matrycy do ISO 1000.

Odwrócone krajobrazy

Jocelyn Gale pokazuje, jak nadać scenerii nowy wymiar jedynie za pomocą dodania do niej kwadratu

Jocelyn Gale

W

tym projekcie opartym na edycji w Photoshopie pokażę Ci, jak zamienić zdjęcie krajobrazowe w coś bardziej intrygującego – i to w zaledwie trzech prostych krokach. Ta technika pozwala naprawdę puścić wodze fantazji, a do tego istnieje wiele różnych możliwości dostosowania efektu końcowego zgodnie z własnym gustem. Niezależnie od tego, czy chcesz urozmaicić stary krajobraz ze swojego archiwum, czy też wypróbować zmieniać wygląd kilku nowych, z tego samouczka dowiesz się, jak przekształcić dowolne zdjęcie krajobrazowe.

Przekonałam się, że pójście o krok dalej i dodanie kilku drobnych szczegółów naprawdę pozwala jeszcze bardziej poprawić ostateczny rezultat. Na przykład możesz dodać ptaki, liście, a nawet gwiazdy, aby uzyskać bardziej „ziemski” efekt. Wszystko, co musisz zrobić, to skopiować i wkleić takie elementy w obraz (szczegóły w ramce po prawej stronie). Najlepszym miejscem do znalezienia tego rodzaju elementów, jeśli nie masz ich w swoim portfolio, jest skorzystanie z wyszukiwarki obrazów Google lub internetowych bibliotek zdjęć.

Jeśli wykorzystujesz tylko pojedyncze elementy, to nie musisz tak bardzo przejmować się kwestią praw autorskich. Tylko wtedy, gdy ostatecznie planujesz wykorzystać dane zdjęcie krajobrazowe komercyjnie, musisz zadbać o pozwolenie na użycie takich dodatkowych szczegółów „wypożyczonych” z innej fotografii.

Stwórz efekt w Photoshopie

1 Wybierz zdjęcie

Otwórz wybrany krajobraz w Photoshopie. Za pomocą narzędzia Zaznaczanie prostokątne wybierz obszar, który chcesz odwrócić, i naciśnij [Ctrl]/[Cmd] + [C], aby go skopiować. W panelu Warstwy kliknij ikonę Utwórz warstwę. Naciśnij skrót klawiaturowy [Ctrl]/[Cmd] + [V], aby skopiować zaznaczony obszar do nowej warstwy.

2 Uformuj nową warstwę

Teraz dysponujesz warstwą, na której znajduje się tylko narysowany przez Ciebie prostokąt. Po jej aktywowaniu naciśnij klawisze [Ctrl]/[Cmd] + [T], aby przejść do trybu Przekształcanie swobodne. Kliknij prostokąt prawym przyciskiem myszy i z rozwiniętego w ten sposób menu wybierz polecenie Obróć o 180°.

3 Wkomponuj odbicie

Aby połączyć odbicie z głównym zdjęciem, zmień tryb mieszania warstwy na Nakładka. Przekonasz się, że w przypadku innego zdjęcia lepszy efekt może dać zastosowanie innego trybu mieszania. Pobaw się różnymi ustawieniami i wybierz to, które najbardziej Ci się spodoba. Na koniec skonwertowałam zdjęcie do czerni i bieli, aby wzmocnić dramatyzm sceny, na którego uzyskaniu mi zależało.

Spójrz w górę!

Vadim Sherbakov za sprawą swojego projektu „Look Up” zachęca nas do skierowania obiektywu w niecodziennych kierunkach

C

hoć wykonywanie zdjęć aparatem trzymanym na wysokości oczu i z obiektywem skierowanym przed siebie jest najbardziej naturalne, to jeśli tylko raz na jakiś czas spojrzymy w niebo, z pewnością uda się nam znaleźć fascynujące faktury i kompozycje. Vadim Sherbakov fotografując w taki właśnie sposób, stworzył cały (wciąż jeszcze realizowany przez niego) projekt zatytułowany „Look Up”, a powstałe w jego ramach zdjęcia pokazują, jak piękne mogą być takie obrazy.

„Najlepsze lokalizacje to wnętrza budowli” – mówi. „To zdjęcie przedstawia Sainte-Chapelle w Paryżu, piękny mały kościół znajdujący się niedaleko katedry Notre-Dame. Aby uzyskać tak unikatowy kąt widzenia, użyłem Canona 5D Mark IV z ultraszerokokątnym obiektywem Irix 11 mm f/4. Musiałem fotografować z ręki, ponieważ wewnątrz kaplicy nie wolno rozstawiać statywu”.

Vadim mówi, że chcąc rozpocząć wykonywanie takich zdjęć, nie musisz od razu wymienić używanego przez siebie sprzętu. „Wystarczy zwykły obiektyw, taki jak 18–55 mm, ale dla uzyskania optymalnych rezultatów najlepiej jest stosować aparat pełnoklatkowy z optyką ultraszerokokątną. Jeśli możesz, wybierz korpus z matrycą, która pozwoli Ci wykonywać zdjęcia przy wysokiej wartości ISO, nie powodując silnego ich zaszumienia”.

W celu stworzenia tego rodzaju kompozycji Vadim łączy ze sobą ujęcia, w związku z czym jego ręce muszą być wyjątkowo stabilne. „Ponieważ robię zdjęcia przy bardzo słabym oświetleniu, staram się zawsze wykonać kilka takich samych ujęć, aby któreś z nich było idealnie ostre. Polecam również robienie zdjęć (od 3 do 5) z użyciem funkcji bracketingu ekspozycji, aby można było później dzięki temu odzyskać szczegóły w prześwietlonych światłach”. Aby przywrócić ich widoczność, Vadim przetwarza zdjęcia w Lightroomie i Photoshopie, stosując profile korekcji wad wprowadzanych przez obiektyw, redukcję szumu, korekcję kolorystyki i wyostrzenie.

Inspiracji poleca szukać wszędzie. „Przekonasz się, że świetnym tematem może być interesująca linia, wzór, a czasem nawet piękny obraz” – mówi Vadim.

„Rozglądaj się za starymi domami o ładnej architekturze, hotelami, muzeami, kościołami i katedrami”.

www.vadimsherbakov.com/lookup

EDYCJA W PHOTOSHOPIE

6 | NA WYBRZEŻU

Długie ekspozycje wodnych smug

„Ożyw swoje zdjęcia morskiego pejzażu, ukazując ruch i szczegóły oraz umieszczając na pierwszym planie jakiś interesujący element”
– mówi **Thomas Heaton**

Morskie pejzaże są jednym z najbardziej lubianych podgatunków fotografii krajobrazowej. Fotografowanie oceanu bywa dynamiczne i ekscytujące, ponieważ trzeba uciekać przed rozbijającymi się o brzeg falami, chronić aparat przed rozpryskującą się wodą i uważać na zmienne morskie pływy. Jednak wykonywanie zdjęć na wybrzeżu może być także niezwykle relaksujące, jak wówczas, gdy godzinami spacerujesz wzdłuż linii brzegowej, podczas gdy fale delikatnie obmywają Twoje stopy.

Jednym z moich ulubionych zajęć podczas fotografowania morza jest

wykorzystywanie załamujących się fal z pożytkiem dla moich ujęć i używanie ich do zbudowania kompozycji obrazu. Bardzo kuszącą rzeczą jest też znalezienie wyrazistej scenarii i nałożenie 10-stopniowego neutralnego filtra szarego w celu uchwycenia jedwabistej gładkiej wody (wynikającej z pięciominutowej ekspozycji), ale uważam, że o wiele bardziej przyjemne i stanowiące większe wyzwanie jest wyszukiwanie takich kompozycji, które pojawiają się tylko na kilka sekund, zanim „wsiąkną” w piasek.

Wyobraź sobie, że patrzysz na piękny wschód słońca na rozległej plaży, ale nie masz niczego, co mógłbyś dodać do swojego obrazu. Zdjęcie piasku, morza

Thomas Heaton

i wschodzącego słońca może być łatwe, ale większości z nas zależy na czymś więcej. Być może mieszkasz blisko plaży, ale tak naprawdę nigdy Cię ona nie ekscytowała właśnie z powodu braku ciekawych cech geologicznych i wygładzonych wodą wyrzuconych na brzeg kawałków drewna.

Nauczyłem się bliżej przyglądać temu, co dzieje się u moich stóp. Na pierwszy rzut oka plaża może wydawać się pusta, ale popatrz, jak zachowują się fale, gdy rozbijają się o linię brzegową. Zaobserwuj, jak wchodzą w interakcję z gładkimi, przypominającymi marmur kamykami. To może być właśnie to, co pozwoli Ci ożywić pustą przestrzeń wybrzeża.

www.thomasheaton.co.uk

Zrób zdjęcie ukazujące rozmyte smugi wody

1

Czas otwarcia migawki

Aby uzyskać efektowny obraz „smug wody”, musisz ustawić odpowiedni czas naświetlania. Jego wartość może się różnić w zależności od stanu morza. Gdy mocno ono faluje i fale silnie uderzają o brzeg, wymagany jest krótszy czas otwarcia migawki; zwykle ok. 0,6 s. Natomiast, kiedy morze jest spokojne i fale cofają się w wolniejszym tempie, czasami konieczne może się okazać wydłużenie czasu otwarcia migawki do 2 s. Na początku może być Ci trudno to ocenić, więc eksperymentuj z różnymi ustawieniami.

2

Najważniejsze jest wycucie czasu

Uważam, że najlepszy moment na naciśnięcie spustu migawki to ten, gdy woda zaczyna z powrotem cofać się w głąb morza. Użyj elektronicznego wężka spustowego i włącz w aparacie tryb zdjęć seryjnych. Gdy fala się rozbije i zacznie cofać, naciśnij spust migawki i zrób jak najwięcej zdjęć. Oczywiście trudno przewidzieć, jak ułożą się smugi na zdjęciu, więc zarejestrowanie udanego zdjęcia wymaga szczęścia.

3

Wybór sprzętu

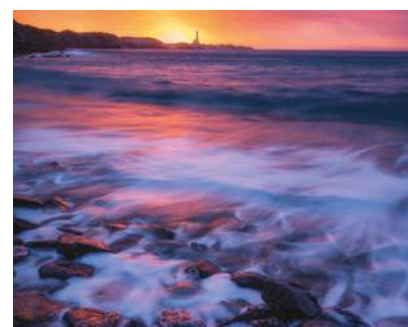
Będziesz potrzebować statywu, aby mieć pewność, że aparat będzie przez cały czas ekspozycji pozostawał idealnie nieruchomy. Natomiast zdalny wyzwalacz lub wążek spustowy pomoże Ci uniknąć wywoływania drgań korpusu oraz ułatwi zrobienie zdjęć w odpowiednim momencie. Z kolei neutralne filtry szare ND umożliwią wydłużanie czasów otwarcia migawki, jeśli światło zastane okaże się mieć zbyt duże natężenie. No i oczywiście kalosze – dzięki nim zachowasz suche stopy, gdy fale będą obywać nogi statywu i Twoje.

4

Kiedy zaplanować sesję

Uważam, że najlepszy czas na fotografowanie morskich pejzaży to pora zachodu lub wschodu słońca. Aby zarejestrować efektowny obraz, nie musisz wcale umieszczać w kadrze wielu rzeczy: dynamiczne smugi wody prowadzące wzrok w kierunku kolorowego nieba mogą być wystarczająco atrakcyjne dla oka. Słabe światło zastane ułatwia także uzyskanie dłuższych czasów otwarcia migawki. Poszukaj na plaży obiektów, które musi obmywać woda.

5

Zadbaj o bezpieczeństwo

Podczas fotografowania morskich pejzaży zachowaj ostrożność, ponieważ woda bywa nieprzewidywalna. Zawsze sprawdzaj tabele pływów, aby upewnić się, że nie odetnie Ci drogi powrotnej. Zanim wejdiesz z aparatem do morza, obserwuj rozbijające się o brzeg fale przez kilka minut. Nigdy nie pozostawiaj też statywu bez nadzoru: fale wymywają piasek spod jego nóg, co może uczynić go niestabilnym. Patrz na morze, a nie wyświetlacz aparatu: jeśli dasz się zaskoczyć, to może Cię to drogo kosztować.

7 | NATURA

Pejzaż z księżycem

Alex Nail udziela kilku wskazówek i opowiada o tym, jak uchwycić wspaniały krajobraz z księżycem w pełni

W

związku z niedawną 50. rocznicą lądowania na Księżycu pomyśleliśmy, że warto przygotować krótki poradnik dotyczący wykonywania zdjęć Księżyca w otoczeniu pejzażu. Alex Nail zrobił to zdjęcie wschodzącego Srebrnego Globu w Great Staple Tor w Parku Narodowym Dartmoor. Nie było to jednak łatwe zadanie! Zarejestrowanie tego obrazu zajęło mu 18 miesięcy, zainwestował też w teleobiektyw 400 mm i extender.

Alex wyjaśnia, że aby zachować niebieski odcień na niebie, zdjęcie musiało zostać zrobione stosunkowo krótko po zachodzie słońca, ale z księżycem znajdującym się już na tyle wysoko, by był on widoczny bezpośrednio za skalistym wzgórzem. Taka sytuacja miała jednak miejsce

tylko wieczorem co trzeciej pełni Księżyca. Oczywiście wówczas musiały sprzyjać jej jeszcze warunki pogodowe, które rzadko pozwalają uchwycić tak klarowny obraz!

Tamtego dnia Alex udał się na wieczorną sesję, określił dokładnie, w jakim miejscu powinien rozstawić statyw, i podwiesił do niego ciężarki ważące łącznie 10 kilogramów, aby ustabilizować aparat na wietrze. Miał przy sobie również parasol, którym osłaniał cały zestaw przed podmuchami.

„Miałem wszystko dokładnie obliczone i wiedziałem dokładnie, że w końcu po 18 miesiącach dostanę swoją szansę i będę mógł uchwycić całą tarczę księżyca otaczającą wierzchołek tego wzgórza. Ten obraz może wydawać się prosty, ale mi to nie przeszkadza”.

www.alexnail.com

Pięć wskazówek dotyczących fotografowania księżyca

1

Planowanie to podstawa

Krajobrazowe zdjęcia księżyca rzadko powstają przypadkowo. Musisz wiedzieć, kiedy i gdzie wszędzie lub zajdzie, i mieć pomysł, jak chcesz go uchwycić. Nieocenioną pomoc stanowią takie narzędzia i aplikacje jak PhotoPills i The Photographers Ephemeris.

2

Księżyc w pełni czy półksiężyc?

Najlepsze zdjęcia krajobrazowe, w tym te z księżycem, są zazwyczaj wykonywane, gdy nasz satelita znajduje się blisko linii horyzontu, a krajobraz jest jeszcze oświetlony pewną ilością światła zastanego, czyli zaraz po zmierzchu. Dzieje się tak tylko w okolicach pełni Księżyca i nowiu.

3

Użyj teleobiektywu

Jeśli chcesz tworzyć efektowne obrazy, na których księżyc jest fizycznie duży w kadrze, potrzebujesz ogniskowej dłuższej niż 400 mm. Powyższe zdjęcie zostało zrobione z zastosowaniem ogniskowej 560 mm i lekko przycięte.

4

Ostrość jest nie do przecenienia

Stosując dłuższe ogniskowe, musisz wykorzystywać krótsze czasy migawki, aby księżyc nie rozmył się z powodu własnego ruchu. Krótsze czasy zmniejszają również ryzyko obniżenia ostrości na skutek podmuchów wiatru. Jednak przy stosunkowo niewielkiej ilości światła wymaga to odpowiedniego zrównoważenia ekspozycji – nie podnoś jednak zbyt mocno czułości matrycy!

5

Półksiężyc fotografuj obiektywem szerokokątnym

Sierp księżyca prezentuje się wyjątkowo dobrze, gdy jest uwieczniany z zastosowaniem krótszych ogniskowych, ponieważ zasadniczo, kiedy mamy do czynienia z odpowiednio zrównoważonym poziomem światła otoczenia, znajduje się on dalej od linii horyzontu. Z kolei puste błękitne niebo z małym sierpem księżyca może pozwolić uzyskać spokojny obraz o charakterze minimalistycznym.

Kwarantanna sensualna

Czyli sesja z modelką bez wychodzenia z domu

Fotograf: Szymon Boczek / Akademia Fotografii

Modelka: Angela Olszewska

Niezależnie od tego jaką fotografią się zajmujecie, nie musicie siedzieć beczynnie. W fotografii bardzo rozwijające jest próbowanie tego, czym nie zajmujemy się na co dzień. Ot chociażby dla odświeżenia umysłu i czerpania z innych technik czy stylów. Chciałbym pokazać Wam dziś sensualną sesję, którą można zrobić w praktycznie dowolnym mieszkaniu.

Minimum środków

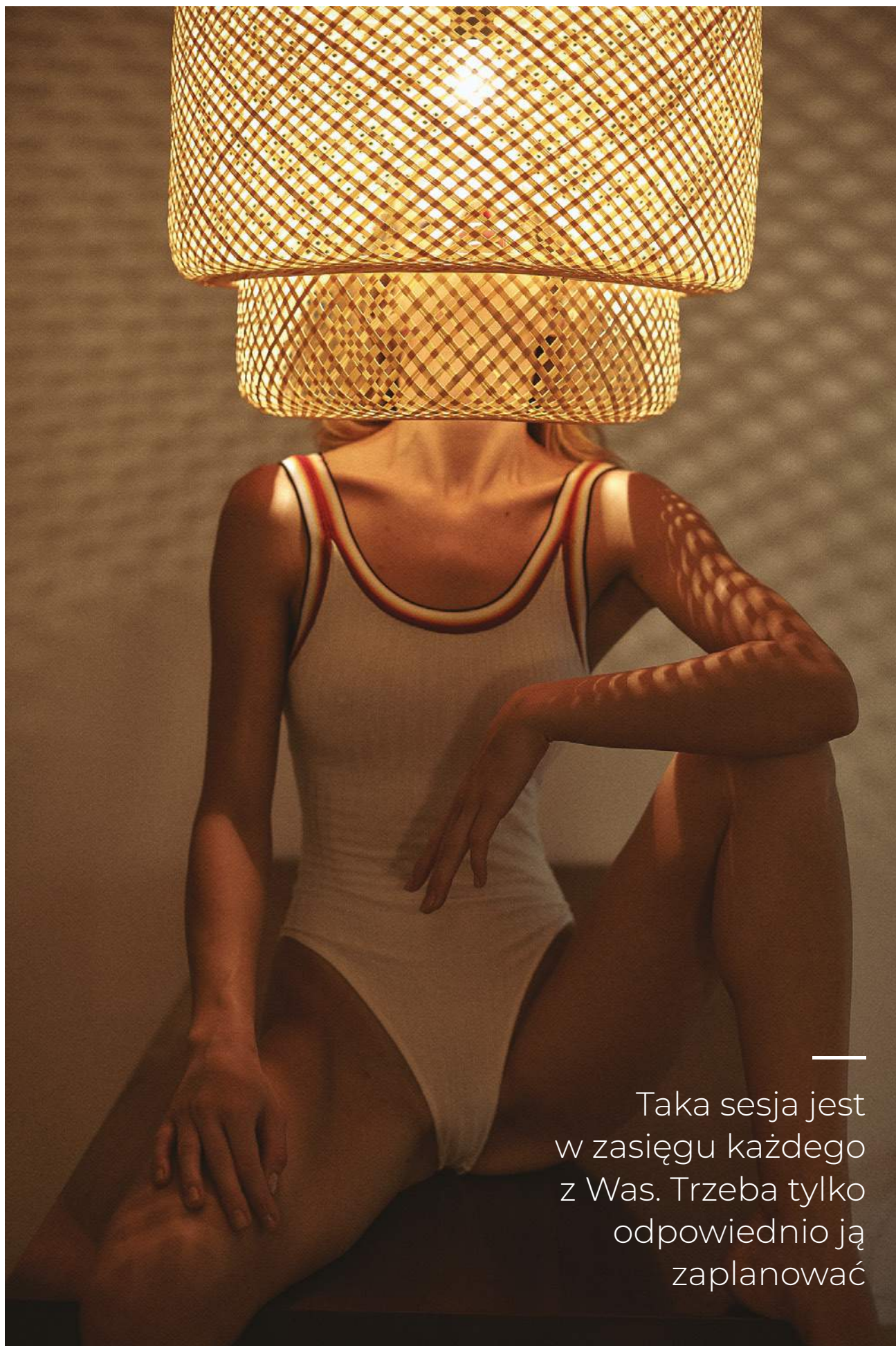
Każdy fotograf to zna – bliscy narzekający, że od lat nie mogą się doprosić o sesję zdjęciową. Modeli mamy więc pod ręką i możemy fotografować nawet w czasie narodowej kwarantanny. Czy potrzebujemy tony sprzętu, studia lub pleneru żeby wycharować piękne zdjęcia? Wszystko zależy od konwencji, jaką przyjmujemy. Esencją fotografii jest światło i większości laików profesjonalna sesja zdjęciowa zapewne

kojarzy się wyłącznie z ogromnym studium i sprzętem oświetleniowym za grube tysiące. To wielki błąd, przez który wielu nawet nie myśli o sięgnięciu po aparat, kiedy jednocześnie znajduje się we wspaniałej sytuacji oświetleniowej! W fotografii od użytego sprzętu zawsze ważniejsza jest treść zdjęcia, jego przekaz i atmosfera. W cenie pozostaje też naturalność. Wiedzieli o tym najwięksi fotografowie mody – Peter Lindbergh czy Mario Testino, a ich śladami podążają kolejni, jak na przykład jeden z moich ulubionych współczesnych fotografów kobiet – Alessio Albi. Jako przykład sesji zorganizowanej w zwykłym mieszkaniu chciałbym Wam dziś pokazać zdjęcia, które wykonałem we współpracy z moją dobrą znajomą – Angelą Olszewską. Aby zobrazować Wam prostotę tej sesji, wyliczę użyty przeze mnie sprzęt: nie najnowszy już aparat Canon 5D Mk II wyposażony w najtańszy obiektyw EF 50 mm f/1,8 ze stajni Canona oraz... dwie lampki

pokojowe do czytania. Tak, to już wszystko. Żadnych fajerwerków, żadnych obiektywów za 10 tys. złotych, żadnych asystentów ani cykloram. Zamysłem sesji było sfotografowanie kobiecego piękna, zmysłowości, nastroju samotnego wieczoru spędzanego przez kobietę w domu. Atmosfera swobody, brak wielkiej ekipy, zaufanie pomiędzy fotografem i modelką, a także piękne ciepłe światło pozwoliły stworzyć nastrojową białoznana sesję. Taka sesja jest w zasięgu każdego z Was, trzeba tylko odpowiednio ją zaplanować.

Tanie oświetlenie

Po pierwsze należało poczekać na odpowiednią porę dnia. Chciałem żeby światło lamp było jedynym zarejestrowanym na zdjęciu dlatego na sesję umówiliśmy się z modelką późnym wieczorem. Ciepłe żarówki "starego typu", czyli wyposażone w wolframowy żarnik, dawały wspaniałe ciepłe światło, które wielu z nas kojarzy

Taka sesja jest
w zasięgu każdego
z Was. Trzeba tylko
odpowiednio ją
zaplanować

Warto przed sesją obejrzeć albumy klasycznych fotografów (...) Naładowani inspiracjami oboje jesteście w stanie wznieść się artystycznie naprawdę wysoko

Szymon Boczek

Na co dzień zajmuje się szeroko pojętą fotografią modową, ale specjalizuje się w lifestyle i portrecie.

W jego różnorodnym stylu najbardziej przebiega się miłość do subtelnej gry światłem.

W portfolio ma kampanie dla wielu marek takich jak Tom Sebastien, PAWO, Oshee czy Pierre Cardin.

Wykładowca Akademii Fotografii w Warszawie i Krakowie.

www.szymonboczek.pl

z wieczorów spędzanych w domu jeszcze przed erą świetlówek i LED-ów. Na szczęście dziś nie jesteśmy skazani tylko na białe, zimne światło. Wystarczy, że do lamp oświetlających nasze mieszkanie nocą będziemy kupować żarówki o niskiej temperaturze barwowej – poniżej 2500 K lub też żarówki LED z regulowaną temperaturą barwową. Światło ciepłe nie pobudza nas, pozwala wypocząć oraz bezproblemowo zasnąć, podczas kiedy światło zimne, z przewagą widma niebieskiego, pobudza i może być przyczyną bezsenności kiedy oświetlamy nim pomieszczenia w których przebywamy wieczorami. Od razu jest nam milej i przytulniej kiedy pomieszczenie oświetla ciepły blask ognia trzaskającego w kominku, prawda? To dokładnie ten sam efekt wpływu ciepłego (pomarańczowego) światła na nasze samopoczucie! Aby dopełnić „wieczorny klimat” zadbałmy też o przygotowanie przytulnego łóżka z białą pościelą.

Stylizacja też minimalna

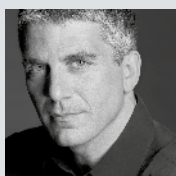
Sesja była świetną okazją do użycia koronkowej bielizny, którą na pewno każda dziewczyna posiada w swojej szafie i jest to idealna pora, aby ją wykorzystać, a także kostiumów jednoczęściowych, których Angela miała w swojej szafie całą masę. Dla urozmaicenia sesji wykorzystaliśmy wszystko co mieliśmy pod ręką w mieszkaniu – lampy, poduszki, kanapy, blaty kuchenne i wiele wiele innych. W przebiegu samej sesji warto postawić na spontaniczność. Kobieta jest piękna, kiedy czuje się piękna! Warto przed sesją obejrzeć albumy klasycznych fotografów jak na przykład wspomniani wcześniej Lindbergh i Testino ale też Helmut Newton,

Steven Meisel, Patrick Demarchelier czy Ellen von Unwerth. Nie możesz wyjść do księgarni? Nie ma problemu – zdjęcia takich staw bez problemu znajdziesz w Internecie. Naładowani inspiracjami oboje jesteście w stanie wznieść się artystycznie naprawdę bardzo wysoko. Nie bójcie się naśladowania póź i mimi modeli ze zdjęć – poza może być taka sama, ale każda modelka jest unikalna. Powtarzając wspaniałe pozy z klasycznych zdjęć wielkich artystów oddajecie hołd ich geniuszowi. To świetny sposób aby uczyć się od najlepszych. Aha! Pamiętajcie też o odpowiedniej oprawie muzycznej – nastrój to podstawa!

Dodaj ziarno

Prostota sesji nie musi kończyć się na samej jej realizacji. Również w postprodukcji nie potrzebujecie agresywnego retuszu aby zdjęcia wyglądały dobrze. Stabe światło lampek nocnych wymusza używanie bardzo wysokich wartości ISO, co z kolei przekłada się na dość wysoki poziom szumów i finalną „ziarnistość” zdjęć. Panująca obecnie „moda na analog” wynosi taką estetykę pod niebiosa. Perfekcja nie jest już dłużej w cenie, ponieważ to nie technika jest najważniejsza. Wiem – powtarzam się ale to naprawdę bardzo ważne. Jedyne co się liczy to przekaz i nastrój Waszych zdjęć! To, jakie budzą one emocje u widza, jakie skojarzenia i wspomnienia w nim przywołują. W prezentowanych fotografiach ograniczyłem postprodukcję do absolutnego minimum. Trochę korekcji kolorów w programie Capture One (świetnie radzi sobie z tonami skóry), a potem delikatne rozjaśnij/przyciemnij w Photoshopie. Nic więcej! ●

Greg Gorman

Stephen Wilkes

**Artysta, fotograf
komercyjny**

Urodzony w Syracuse w USA w 1957 roku Stephen Wilkes otworzył swoje studio w Nowym Jorku w 1983 roku, ale obecnie mieszka w Connecticut. Jeden z jego długoterminowych projektów polegał na prowadzeniu przez pięć lat dokumentacji fotograficznej zmian zachodzących na wyspie Ellis, dzięki której udało się zebrać 6 milionów na jej restaurację.

Pracował dla kolorowych magazynów jak *Life* czy *National Geographic*, dokumentował też zniszczenia spowodowane przez huragany Katrina i Sandy. Oprócz osobistych projektów nadal robi zdjęcia do kampanii reklamowych dla takich firm jak American Express, Sony i Nike.

Ostatnio Stephen zajął się także tworzeniem filmów: jego dokument z 2018 roku „Jay Myself” prezentował sylwetkę i dokonania fotografa Jaya Maisela. W 2009 roku rozpoczął realizację swojego projektu opartego na fotomontażu zdjęć zatytułowanego *Day to Night*.

www.stephenwilkes.com

Stephen Wilkes

Od 10 lat realizuje swój epicki projekt w miejscach rozszanych po całym świecie. Nam opowiada o kulisach powstawania tych niezwykłych zdjęć opublikowanych w nowym albumie *Day to Night*

H

istoria projektu *Day to Night* zaczęła się od zlecenia, jakie w 1996 roku Wilkes otrzymał od redakcji magazynu *Life*, a które miało polegać na sfotografowaniu członków ekipy i obsady filmu Baza

Luhrmanna pt. „Romeo i Julia”. Został on poproszony o wykonanie obrazu na rozkładówkę, ale kiedy przybył na miejsce planu zdjęciowego w Meksyku, zobaczył przed sobą kwadratową scenę. Jedynym rozwiązaniem było wykonanie wielu zdjęć i zrobienie z nich fotomontażu, podobnego do prac artysty Davida Hockneya.

Jednak potrzeba było jeszcze 13 lat rozwoju technologii obrazowania cyfrowego, aby Wilkes był w stanie urzeczywistnić swój pomysł na projekt, który polegałby na ukazaniu upływu czasu na pojedynczym finalnym zdjęciu, utworzonym z połączenia ze sobą ponad 1200–2000 pojedynczych ujęć zarejestrowanych o różnych porach dnia. To, co zaczęło się w 2009 roku jako „The High Line” – zdjęcie wykonane na zlecenie redakcji *The New York Magazine* – rozrosło się teraz w realizowany w różnych miejscach świata projekt, którego tematem przewodnim stał się świat dzikiej

przyrody i jego ochrona. W najnowszym albumie Stephena opublikowanych zostało prawie 50 jego zadziwiających prac ukazujących na jednym zdjęciu wygląd różnych miejsc w czasie od wschodu do zachodu słońca...

Jaka była geneza projektu *Day to Night*?

W 1996 roku zostałem poproszony przez redakcję magazynu *Life* o zrobienie zdjęcia, które byłoby hołdem dla wspaniałych fotografii zamieszczonych w wydaniu specjalnym tego magazynu zatytułowanym *The Big Picture*. Zlecili mi sfotografowanie planu zdjęciowego filmu „Romeo i Julia”, z Leonardo DiCaprio i Claire Danes w rolach głównych. Redakcja poprosiła mnie o stworzenie trzy- lub czterostronicowej panoramicznej wkładki ukazującej całą obsadę i ekipę filmową. Kiedy dotarłem do Meksyku, plan zdjęciowy okazał się kwadratowy, więc próbowałem wymyślić, jak przekształcić kwadrat w panoramę.

W tym czasie David Hockney zaprezentował stworzoną przez siebie serię kolaży fotograficznych. Bardzo mnie to zainspirowało, ponieważ niezwykle spodobał mi się pomysł, polegający na przesuwaniu aparatu w celu uchwycenia nieco innych momentów, a później połączenia wszystkich ujęć

Powyżej: Falklandy, 2017. Stephen mówi: „Organizacja World Wildlife Fund ma dom na wyspie Steeple Jason, w którym miałem szczęście pomieszkać. To wyjątkowo dziewicze miejsce – niewiele osób postawiło tam stopę. Spędziłem tam 36 godzin, fotografując unikatowe zachowania albatrosów czarnobrewych, które potrafią przez całe swoje życie przelecieć prawie 2,5 miliona kilometrów i wybierają sobie jednego partnera na stałe”.

Powyżej: Regatta Storica, 2015. Gondolierzy na Grand Canal ubrani w XVI-wieczne stroje biorą udział w paradzie, w ramach której odbywają się co roku wyścigi Venice.

Śąsiednia strona: Stonehenge, 2016. „Zauważyłem wewnątrz kręgu ludzi ubranych w misterne suknie. Obłoki na niebie stworzyły wierne odbicie kamiennych boków Stonehenge”.

Śąsiednia strona: Londyn, 2013. „Zawsze byłem miłośnikiem dzieł sztuki, którym im dłużej się przyglądałeś, tym więcej odkrywałeś”.

w jeden obraz. Pomyślałem, że mogę zastosować tę technikę, aby zamienić ten kwadratowy plan zdjęciowy i „poszerzyć” go w celu nadania mu poziomego, panoramicznego kształtu.

I tak właśnie zrobiłem. Zarejestrowałem 250 osobnych zdjęć całej obsady i ekipy filmowej, a na środku zdjęcia umieściłem głównych aktorów Claire Danes i Leonardo DiCaprio, grających role Romea i Julii.

Kiedy po tygodniowym łączeniu wszystkich ujęć ukończyłem montaż, spojrzałem na niego i wtedy po raz pierwszy uderzyła mnie widoczna na obrazie zmiana czasu. To właśnie sprawiło, że wpadłem na pomysł tworzenia takich zdjęć – ale dopiero prawie 13 lat później, kiedy technologia wreszcie była w stanie sprostać moim oczekiwaniom, mogłem zacząć robić to bezproblemowo.

W 2009 roku zadzwonił do mnie ktoś z redakcji *New York Magazine* i powiedział: „Chcemy, abyś zrobił jak najlepsze zdjęcie ukazujące panoramę Nowego Jorku ogladaną z parku High Line”.

Postanowiłem się do tego przymierzyć. Kiedy znajdujesz się w tym parku położonym wzdłuż starej linii kolejowej, masz przed sobą epicki widok na gigantyczne wieżowce, ale obecny jest także element ludzki w postaci masy przechodniów poruszających się ulicami miasta. Zdąłem sobie sprawę, że muszę sfotografować tę scenerię z podnośnika, ponieważ chciałem, pozostając niezauważonym, jednocześnie być w stanie uchwycić całą scenę.

Jedną z rzeczy, które mnie frustrowały, było to, że miejsce to było naprawdę fascynujące w porze obiadowej, ponieważ ludzie spędzali czas na 10th Avenue, spożywając swój posiłek, ale potem po zmroku zmieniało się ono i prezentowało zupełnie odmiennie. Dochodziło wówczas do całkowitej transformacji tej lokalizacji, w nocy stawała się ona straszna, a nawet trochę przerażająca i emanowała inną energią.

Postanowiłem zadzwonić do fotoedytorki magazynu Jody Quon i powiedziałem: „Mam

Stephen Wilkes

szalony pomysł. A co jeśli spróbuję przedstawić na jednym obrazie, jak poranek przechodzi w dzień, a później dzień zamienia się w noc, z południa na północ? Odpowiedziała: „To byłoby niesamowite. Naprawdę potrafisz to zrobić?”. Powiedziałem: „Nie wiem, ale mogę spróbować”. Od tego obrazu wszystko się zaczęło. Ziarno zostało zasiane w 1996 roku, ale dopiero przy okazji robienia tego zdjęcia wpadłem na to, aby połączyć ze sobą jednocześnie oba te pomysły.

Od tego momentu spędziłem 10 lat na badaniu i rozwijaniu tej koncepcji.

Zasadniczo zajmuję się ukazywaniem kontinuum czasoprzestrzennego na nieruchomym obrazie.

Czy w ciągu tych 10 lat zmienił się Twój sprzęt i sposób działania?

Używany przeze mnie sprzęt cały czas się

zmieniał, ale same aparaty to właściwie niemal wciąż te same korpusy, z których korzystałem na początku; zmieniałem tylko cyfrowe tylne ścianki. Moje wczesne zdjęcia „od rana do nocy” były rejestrowane za pomocą 50-megapikselowych przystawek – w tamtych latach koszt zakupu jednej był ogromny i sięgał 30 tys. dolarów, co było nie lada inwestycją.

Na początku nie można było jednak wykonywać za ich pomocą zdjęć z zastosowaniem długich ekspozycji; miałeś szczęście, jeśli udawało się zrobić obraz naświetlany przez 2 s. To diametralnie się zmieniło, podobnie jak i jakość samego rejestrowanego obrazu. Do wykonywania

moich najnowszych zdjęć ukazujących świat „od świtu do zmierzchu” wykorzystałem nową 150-megapikselową tylną ściankę i jeszcze bardziej podniosłem jakość skalowanych obrazów. Uważam, że niewiarygodnie zwiększa to potencjał narracyjny moich obrazów.

Jakiego sprzętu fotograficznego używasz?

Używam aparatu przeziernikowego 4 x 5 cali (to rodzaj aparatu wielkoformatowego), który został zaprojektowany tak, aby można było nim wykonywać zdjęcia cyfrowe. Podłączam do niego cyfrową tylną ściankę marki Phase One, pozwalającą rejestrować obrazy w wysokiej rozdzielczości i różne obiektywy. Jedną z istotnych rzeczy jest to, że pracuję w jak najbardziej tradycyjny sposób. Moje działania nie są w żaden sposób zautomatyzowane. Nie sprowadzają się one do zamocowania na statywie aparatu z 50-milionową matrycą, zarejestrowania zdjęć poklatkowych ukazujących upływ czasu i zwyczajnego zgrania ich na dysk komputera. To ja sam zdejmuję i nakładam 1200 lub 2000 razy dziennie obiektyw i ogniskuję go na hiperfokalną w jednym miejscu, starając się nie poruszyć aparatem. Zasadniczo czasami wykonuję →

„Pracuję w jak najbardziej tradycyjny sposób. To, co robię, nie jest w żaden sposób zautomatyzowane”

Stephen Wilkes

U góry: Kolumbia Brytyjska, Kanada, 2018. Niedźwiedzie grizzly w Bella Coola Valley.

Powyżej: Brooklyn Bridge Park, 2016.

zdjęcia nawet przez 36 godzin. Chodzi o obserwowanie, dostrzeganie, rejestrowanie i opisywanie – tak powstają moje obrazy. Są one połączeniem tego, co uda mi się uchwycić, i tego co jestem w stanie zrobić w postprodukcji, aby ukazać na jednej fotografii to, jak wygląda dana scena o różnych porach dnia.

Ale w gruncie rzeczy jest to jak najbardziej tradycyjny sposób wykonywania zdjęć. To, co jest w tym całym procesie nietradycyjnego, to właśnie końcowy etap edycji.

Jak wybierasz lokalizacje do zrobienia zdjęć?

To się zmieniało na przestrzeni lat. Zacząłem od Nowego Jorku, a potem pojechaliśmy do Chicago, Los Angeles, San Francisco, Waszyngtonu... Nagle

zrobili się z tego całe Stany Zjednoczone. Gdy moje zdjęcia zobaczyli ludzie mieszkający w różnych miejscach świata, zacząłem dostawać listy z propozycjami: „Przyjedź i pokaż, jak dzień zmienia się w noc w Brazylii” lub „Przyleć do Londynu, zrób to samo w Anglii”. Nagle wszyscy chcieli, żebym sfotografował ich miasta. Wtedy zdałem sobie sprawę, że może to być projekt o charakterze globalnym. Dzięki tej całej pracy i wszystkim rzeczom, jakich doświadczyłem, okazał się on czymś niesamowitym. Naprawdę głęboko poruszyły mnie oglądane podczas tych podróży do różnych miejsc świata rzeczy, był to wspaniały prezent, dzięki któremu zmieniła się moja perspektywa widzenia.

Wierzę, że moje zdjęcia pozwalają zarejestrować historię w sposób, jaki jest nie do osiągnięcia w przypadku wykonywania większości konwencjonalnych zdjęć, ponieważ moje „podsumowują”, jak dane miejsce prezentowało się przez cały dzień: jak wyglądało, w jaki sposób poruszało się światło, kto się tam pojawił, a kogo tam nie było.

Z jakim największym problemem musiałeś się zmierzyć podczas realizacji tego projektu?

Największym wyzwaniem okazała się próba zastosowania tej techniki do fotografowania dzikich

„Te zdjęcia pozwalają zarejestrować historię w sposób, jaki jest nie do osiągnięcia w przypadku wykonywania większości konwencjonalnych zdjęć”

zwierząt. Podczas uwieczniania miejskiego pejzażu ma się do czynienia z napływem i odpływem przechodniów i ze zmieniającym się nasileniem ruchu ulicznego. Istnieje pewien rytm, który pozwala z dużym prawdopodobieństwem określić, czego można się spodziewać: kiedy będziesz miał do czynienia ze szczytem, a kiedy wszystko się uspokoi.

Gdy fotografuję dzikie zwierzęta, muszę przebywać w kryjówce, pokrytej materiałem maskującym, i muszę pozostawać w niej bez ruchu przez 36 godzin. Siedzisz w niej na przestrzeni o wymiarach pokoju 1,2 x 2, 5 m ze swoim asystentem, nie możesz zapalić białego światła i nie ma tam łazienki... Wyzwaniem jest także zachowanie niemal zupełnej ciszy. Nie ma też przy tym żadnej gwarancji, że zwierzęta w ogóle się pojawiają.

Skąd wiesz, że zrobiłeś już wystarczająco dużo zdjęć, aby móc zrobić fotomontaż?

Opieram się na mojej intuicji i instynkcie.

Czy możesz powiedzieć, jak wygląda stosowany przez Ciebie proces postprodukcji?

Po zakończeniu zdjęć spędzam około miesiąca na ich edycji. To dlatego, że chociaż podczas fotografowania opisuję poszczególne ujęcia, mój wzrok koncentrowany jest w trakcie przemijania czasu na bardzo konkretnych rzeczach, czasami jednak na zrobionych już zdjęciach

mogą zostać uchwycone momenty, które przegapiłem, ponieważ zwyczajnie patrzyłem na coś innego. Dzięki temu mogę na nowo odkrywać swoje obrazy podczas procesu ich przetwarzania.

Następnie edytuję zdjęcia we współpracy z moim retuszerm, aby stworzyć coś, co nazywam „warstwą bazową”. Zasadniczo to na niej ma być widać upływ czasu i to, jak światło płynnie zmienia wygląd głównej scenarii; staram się przy tym, aby na tej bazowej fotografii znajdowało się jak najmniej elementów. Średnio wybieram ok. 50 różnych sytuacji, gdy dzień zamienia się w noc, a następnie gładko mieszam je ze sobą i rozmieszczam na „warstwie głównej”. Zajmuje mi to przeważnie od dwóch do czterech miesięcy.

Gdy uzyskamy finalną postać zdjęcia, drukujemy ogromnie dużą odbitkę na ploterze marki Epson, a następnie rozkładamy ją na części. Kiedy mówię „rozkładamy na części”, mam na myśli to, że kiedy spojrzysz na moje prace, widać, że wszystkie przejścia są płynne i nigdzie na zdjęciu nie widać śladu manipulacji. To wymaga ogromnej ilości pracy. Mam świetny zespół asystentów, z którymi pracuję i których wyszkoliłem przez lata – pomagają mi ocenić fotografię. Mam więc do pomocy wiele oczu, które oglądają i analizują obraz, co pozwala mi stworzyć w efekcie zdjęcie pozbawione jakichkolwiek śladów łączenia.

Powyżej: Popularna południowa krawędź Wielkiego Kanionu, widziana z Pustynnej Wieży Widokowej o wysokości 21 m, Arizona, 2015. „Spałem na szczycie tej wieży strażniczej, jednocześnie fotografując przez 36 godzin. Oczywiście nie mogłem skorzystać ze sztucznego oświetlenia, więc musiałem czekać, aż księżyc oświetlił kanion. Aby wykorzystać światło naszego naturalnego satelity, musiałem naświetlać zdjęcia przez godzinę”.

Park Narodowy Serengeti,
Tanzania, 2015. „Podczas suszy
spędziłem 26 godzin ukryty
w krokodylej skórze. Wszystkie
te rywalizujące ze sobą gatunki
przychodziły do tego samego
wodopoju i bardzo na siebie
porykiwały i chrząkały.
Wydawało się, że rozumieją to,
że muszą się dzielić, i jeśli chodzi
o wodę, powinny zapomnieć
o swoich instynktach, aby
wszystkie zwierzęta mogły się
napić. Przemierzałem ten teren,
nie wiedząc, gdzie znajduje się
sadzawka, i wtedy zauważyłem
zebry pokryte tym czarnym,
lepkim błotem. Podążyłem za
nimi, a one zaprowadziły mnie
do wodopoju. Wiedziałem, że
będzie z tego dobre zdjęcie”.

Paryż, 2014. Stephen połączył ze sobą wykonywane przez 18-godzin z 12-metrowego podnośnika zdjęcia Pól Marsowych i Wieży Eiffla.

Stephen Wilkes

Cieszę się, kiedy mogę usiąść w jakimś miejscu na 36 godzin i po prostu robić zdjęcia oraz przyglądać się jednej lokalizacji

Z ilu pojedynczych zdjęć składa się ostateczna fotografia?

Średnio jest to ok. 50 ujęć, ale czasem może być ich więcej. Niektóre zdjęcia przedstawiające ptaki złożone zostały z ponad 200. To zależy od tego, ile wykorzystałem drobnych detali. Jeśli spojrzysz na moje prace, zobaczysz, jak stońce obraca się dokoła sceny, a wraz z nim „poruszają się” cienie. Istnieje ogromna liczba planów i płaszczyzn tworzących efekt głębi oraz warstw, które oglądający stopniowo odkrywają.

Jedną z rzeczy, na którą zwróciłem uwagę, jest to, że istnieje bezpośredni związek między kolorem światła a naszym postrzeganiem czasu – moja praca pozwoliła mi dokładnie zbadać tę kwestię. Mogę sprawić, że widzowie poczują pewne rzeczy, i wpływać na postrzeganie przez nich czasu, po prostu poprzez sposób, w jaki kolor światła zmienia się stopniowo w obrębie kadru. To niezwykle potężne narzędzie.

Czego mogą się spodziewać osoby, które zdecydują się kupić album *Day to Night*?

To książka zawierająca zdjęcia z ostatnich 10 lat mojej pracy i jestem z niej bardzo dumny, a szczególnie z jakości reprodukcji. Czuję, że oglądanie tych obrazów daje wiele radości. Cieszę się, kiedy mogę usiąść w jakimś miejscu na 36 godzin i po prostu robić zdjęcia oraz przyglądać się jednej lokalizacji – pomyśl, jakie może być to ciekawe. Większość ludzi ma problemy z oglądaniem telewizji przez pięć godzin, nie mówiąc już o gapieniu się w jedno miejsce przez 18 lub 36 godzin. Ale ja czerpię radość z samego patrzenia i fotografowania.

Poświęć trochę czasu, aby obejrzeć zdjęcia opublikowane w tym

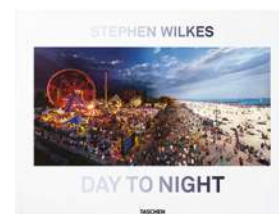
albumie, a nagrodzi Cię on w sposób, który nawet trudno sobie wyobrazić. Mam nadzieję, że obrazy te naprawdę będą oddziaływać na podświadomość oglądających i zaczną patrzeć na wszystko głębiej – nie tylko na same fotografie, ale i ogólnie na świat.

Jakie są Twoje najbliższe plany zawodowe?

Właśnie otrzymałem grant na kontynuowanie prac związanych z fotografowaniem zagrożonych gatunków zwierząt i roślin. To wspólne przedsięwzięcie National Geographic Society i Canadian Geographic. Skupię się na siedliskach w Kanadzie. Zaczętem od niedźwiedzi grizzly, których zdjęcia znalazły się już w albumie, a później mam zamiar sfotografować szukające pożywienia niedźwiedzie polarne w Churchill – wieloryby białe, wielką migrację karibu...

To bardzo ekscytujący projekt, który może stać się punktem odniesienia dla tego, w jaki sposób należy dziś mówić o tym, co dzieje się na całym świecie. ●

Album *Day To Night* ze zdjęciami Stephena i komentarzem Lyle Rexera został wydany nakładem wydawnictwa Taschen
www.taschen.com

PRENUMERATA

ROCZNA

WERSJA DRUKOWANA

218,90 zł

1 WYDANIE GRATIS

DWULETNIA

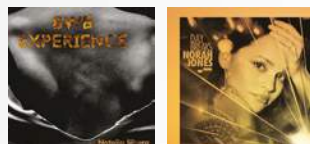
WERSJA DRUKOWANA

358,20 zł

6 WYDAŃ GRATIS

BONUS

DO PRENUMERATY

Każdorazowo opłacenie prenumeraty jest premiowane prezentem. W tym numerze do wyboru są następujące płyty: Norah Jones „Day Breaks” i Natalia Sikora „BVB Experience”. Zamów swój prezent mailowo (prenumerata@avt.pl)

E-PRENUMERATA

- e-prenumerata roczna 139,00 zł (2 e-wydania gratis)
- e-prenumerata dwuletnia 250,20 zł (6 e-wydań gratis)

Prenumeratory wersji drukowanej za równoległe e-wydania płać 20% ceny: opłata za e-prenumeratę równoległą wynosi 33,30 zł/rok i 66,70 zł/2 lata.

Administratorem Twoich danych osobowych jest AVT-Korporacja sp. z o.o., ul. Leszczyńska 11, 03-197 Warszawa, prenumerata@avt.pl.

Przetwarzamy Twoje dane, aby móc wysłać Ci nasze czasopisma w formie drukowanej lub elektronicznej oraz inne towary (np. prezenty), a także w innych prawnie uspra-

wiedliwionych celach, w tym marketingu bezpośredniego naszych produktów i usług (tzw. uzasadniony interes administratora). Podanie danych jest dobrowolne, ale niezbędne do zrealizowania zamówienia na prenumeratę. Twoje dane osobowe przekazujemy Poczcie Polskiej, która dostarcza do Ciebie przesyłki. Bez Twojej zgody nie

przekazemy i nie będziemy dokonywać obrotu (nie użyjemy, nie sprzedamy) Twoich danych osobowych innym osobom lub instytucjom. Twoje dane osobowe możemy przekazać jedynie podmiotom uprawnionym do ich uzyskania na podstawie obowiązującego prawa (np. sądy lub organy ścigania) – ale tylko na ich żądanie w oparciu o stosowną podstawę

prawną. Będziemy przetwarzać Twoje dane osobowe przez 5 lat od zakończenia roku obrotowego, w którym wystąpiła ostatnia płatność. Dane osobowe do celów marketingowych będziemy przetwarzać do czasu wycofania przez Ciebie zgody na przetwarzanie lub do czasu usunięcia danych. Informujemy, że masz prawo do żądania od

administratora dostępu do Twoich danych, ich sprostowania, usunięcia, ograniczenia ich przetwarzania, wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania Twoich danych lub ich przenoszenia. W każdej chwili możesz odwołać zgodę na przetwarzanie Twoich danych osobowych oraz możesz zażądać, by Twoje wszystkie dane zostały przez nas usunięte.

Przywileje Prenumeratorów:

- jeśli zamawiasz prenumeratę drukowaną na www.avt.pl po raz pierwszy lub przedłużasz ją po załogowaniu na www.avt.pl, otrzymasz kody rabatowe na bezpłatne pobranie dowolnych e-wydań z oferty na stronie UlubionyKiosk.pl
- prenumeratory mają

od 30 do 50% zniżki na zakupy na UlubionyKiosk.pl (wystarczy podcasz zamówienia powołać się na swój numer prenumeraty)

PRENUMERATĘ ZAMÓWISZ:

- na www.avt.pl • mailowo – prenumerata@avt.pl • wpłacając na konto: AVT Korporacja sp. z o.o., ul. Leszczyńska 11, 03-197 Warszawa, ING Bank Śląski 18 1050 1012 1000 0024 3173 1013

eprasa.pl 0272836440

10 SPOSOBÓW NA FOTOGRAFWANIE WIOSNY

Skorzystaj z naszych porad i wyjdź z aparatem do parku lub ogrodu, by uchwycić piękno rozkwitającej wiosny!

1 AUTOFOKUS NA KROKUS!

Wykonaj pełne życia zdjęcia, fotografując najbardziej popularne wiosną kwiaty

K

rokusy występują w różnych kolorach, ale wszystkie mają piękny kształt, który pozwala wydobyć prawdziwy artystyczny. Aby jak najlepiej wykorzystać delikatne, półprzezroczyste płatki, należy fotografować je z bardzo ograniczoną głębią ostrości, dzięki czemu doskonale wyróżnią się one z tła.

Możesz zdecydować się na

fotografowanie jednego krokusa, jeśli znajdziesz go z dala od pozostałych, lub skupić się na małej grupie. Tak czy inaczej, trzeba działać szybko i uchwycić kwiaty, gdy są po raz pierwszy otwarte, zanim zniszczy je wiatr i deszcz. W dodatku krokusy są wysokie na kilkanaście cm, więc trzeba pracować nisko, przy ziemi.

Jeśli chcesz, aby ujęcie wyglądało plastycznie, użyj szerokiego otworu

przystony np. $f/2,8$ w obiektywie makro 100 mm. To, gdzie ustawisz ostrość, będzie miało kluczowe znaczenie, ponieważ będzie to jedyny ostry punkt w kadrze. Może to być główny płatek albo pręcik w środku.

Ważne jest również to, co znajduje się w tle. Zastanów się, czy chcesz mieć coś, co jest zgodne z kolorami krokusa, czy tło, które mocno z nimi kontrastuje jak obszar zieleni lub inny wyraźny odcień.

1 Obiektyw makro i statyw

Użyj obiektywu makro lub nasadki do makrofotografii. Ponieważ krokusy rosną przy ziemi, wykorzystaj statyw, na którym możesz zamocować środkową kolumnę do góry nogami.

2 Ustawienia aparatu

W trybie Priorytetu przystony i przy czułości ISO 100 ustaw przystonę $f/2,8$. Jeśli autofocus będzie miał trudności z prawidłowym wyostreniem, należy przejść na ręczne ustawianie ostrości.

3 Oczyszczyć plan

Zanim zrobisz zdjęcie, przyjrzyj się uważnie swojemu głównemu obiektowi i usuń wszystko, czego nie powinno tam być. Najwygodniej posłużyć się pęsetą, by ostrożnie usunąć drobne zanieczyszczenia.

SPRZĘT

Obiektyw makro

Obiektyw makro oferuje odwzorowanie 1:1 co pozwoli Ci odtworzyć na matrycy obiekty w rzeczywistym rozmiarze.

2 UCHWYĆ BOKEH O PORANKU

Wykorzystaj słoneczny poranek lub światło LED, aby nadać więcej blasku Twoim wiosennym zdjęciom

Jedno z najbardziej sugestywnych, ale też łatwych do zrobienia zdjęć tej wiosny możesz wykonać na swoim trawniku, którego jeszcze nie skosiłeś! Nieprzyszyzione kępy trawy wyglądają wspaniale przy niskim, ciepłym świetle poranka i lśniących kropkach rosy. Zdjęcie możesz wykonać przy naturalnym porannym oświetleniu, pod warunkiem, że pada

ono bezpośrednio na trawę. W innym razie możesz użyć panelu LED.

Zanim zaczniesz, wybierz małą kępkę trawy w miejscu, w którym będziesz mógł komfortowo fotografować. Aby zrobić naprawdę sugestywne zdjęcie, w trybie Priorytetu przystosuj ustaw najszerszy otwór względny (np. $f/2,8$), by maksymalnie ograniczyć głębię ostrości. Ustaw tym ISO 400, aby uzyskać krótki czas otwarcia migawki.

1 Zejdź niżej

Musisz położyć się na ziemi, więc użyj karimaty lub worka na śmieci, aby się nie zamoczyć. Worek z fasolą pod obiektywem pomoże utrzymać aparat w stabilnej pozycji podczas zwalniania migawki.

2 Ustaw światło

By fantazyjnie podświetlić kropelki rosy, potrzebujesz źródła światła przed obiektywem, ale tuż poza kadrem. Ponieważ lampa LED świeci światłem ciągłym, od razu zobaczysz efekt.

3 Zogniskuj ręcznie

Jeśli masz problemy z autofokusem, użyj ręcznego ustawiania ostrości, powiększając obraz w trybie Live View. Aby utrzymać ciepłe tony, wybierz balans bieli Pochmurno lub Cień.

3 RÓB ZDJĘCIA POD ŚWIATŁO

Wykorzystaj nisko padające promienie słońca, by sfotografować podświetlonych od tyłu domowych pupili lub zwierzęta hodowlane

RADA

Uważaj na odbłaski
Użyj osłony przeciwsłonecznej i trzymaj słońce z dala od kadru, aby uniknąć efektu flary. Jeśli nadal będą występować odbłaski, użyj dłoni, aby go jeszcze bardziej osłonić.

1 Fotografuj rano lub wieczorem

Wybieraj poranki lub późne popołudnia, kiedy słońce jest nisko na niebie. Ustaw się na wysokości oczu fotografowanego modelu i wykonaj zdjęcie za pomocą teleobiektywu, by zacieśnić perspektywę.

2 Światło konturowe

Słońce za obiektem utworzy wokół niego jasną poświatę. W ten sposób Twoje zdjęcie nabierze twórczego charakteru.

3 Dobierz ekspozycję

Chociaż podświetlenie krawędzi oznacza utratę w tych miejscach niektórych szczegółów, ważne jest, aby kontrolować ogólną ekspozycję, tak aby podświetlenie było nastrojowe i wprowadzało naturalny klimat.

PODSTAWY: KOMPENSACJA EKSPOZYCJI

Kiedy fotografujesz pod światło, musisz zastosować dodatnią kompensację ekspozycji, aby główny obiekt nie wyszedł zbyt ciemno. Spróbuj ustawić $+1/3$ lub $+2/3$ EV, aby rozjaśnić cienie, nie powodując wypalenia zbyt dużej ilości podświetlonego obszaru. Zapisując zdjęcie w RAW, uchwycisz większy zakres tonów, co pozwoli Ci na korektę w postprodukcji. Sprawdź ekspozycję na histogramie, zwracając szczególną uwagę na skrajną prawą stronę.

0 EV

Bez kompensacji ekspozycji ciemny pysk jagnięcia jest zbyt ciemny i traci szczegóły.

$+2/3$ EV

Skompensowanie ekspozycji o $+2/3$ EV rozjaśnia obraz na tyle, aby odświeżyć szczegóły w cieniach.

4 STWÓRZ OBRAZ MALARSKI

Zmień leśny dywan niebieskich dzwonków w scenę w stylu impresjonistycznym

Pod koniec wiosny charakterystyczny odcień niebieskiego hiacyntowca tworzy kolorowy dywan na wielu obszarach leśnych. Daje to szansę nie tylko na sfotografowanie tych kwiatów w zbliżeniu, lecz także na wyjątkowo kreatywne ujęcia, na których drzewa, liście i dzwonki zamazują się w obraz utworzony pędzlem artysty. Nie przegap tej okazji i miej aparat zawsze gotowy do użycia.

1 Ustaw odpowiedni czas

Można użyć dowolnej ogniskowej, czas otwarcia migawki jest tutaj kluczowy. Użyj Priorytetu przysłony, ustaw ISO 100, a następnie wykadruj na scenie i reguluj przysłonę aż do uzyskania czasu 1/15 s.

2 Przesuwaj i strzelaj

Poruszaj aparatem w górę i w dół w statym rytmie, a następnie delikatnie naciskaj spust migawki podczas ruchu. Oceniając zdjęcie na ekranie, metodą prób i błędów szybko ustalisz najlepszą prędkość ruchu i czas migawki.

RADA

Wybierz obiektyw

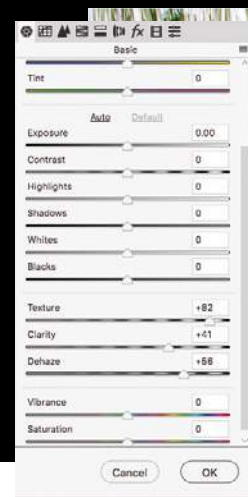
Obiektywy szerokokątne będą zakrzywiały linie pionowe, a teleobiektywy będą utrzymywały je prosto.

Wybierz więc obiektyw odpowiedni do zaplanowanego efektu.

WSKAZÓWKI: EDYCJA W STYLU IMPRESJONISTY

W Camera Raw lub Lightroomie można użyć suwaków Texture, Clarity i Dehaze do zwiększenia kontrastu krawędziowego. Użycie dość wysokich wartości przy edycji takich scen może stworzyć teksturę przypominającą pędzel malarski, co jeszcze bardziej uwydatni impresjonistyczny wygląd zdjęcia.

RADA Złap ostrość

Aby uzyskać ostry obraz, nie zmieniaj położenia obiektywu. Trzymaj go stabilnie, poruszając zestawem do przodu i do tyłu.

5 FREELENSING Z TULIPANAMI

Jak uzyskać fantazyjny *bokeh* i bajkowe nieostrości? Wystarczy, że odłączysz obiektyw od aparatu...

Twój obiektyw nie musi być przymocowany do aparatu, abyś mógł zrobić zdjęcie. Trzymając go blisko korpusu i delikatnie pochylając, możesz uchwycić piękne nieostrości wokół jednego ostrego punktu. Można użyć każdego

obiektywu, ale najlepiej sprawdza się szerokokątny lub klasyczne 50 mm. Warto wybrać obiektyw z fizycznym pierścieniem przystony, by można było ręcznie ustawić ją na $f/4$. Jeśli otwór względny będzie szerszy, głębina ostrości stanie się zbyt płytka, aby skutecznie ją utrzymać.

1 Ustaw parametry
Użyj trybu Priorytetu przystony (w większości modeli nadal będziesz mógł robić zdjęcia bez obiektywu). Ustaw ISO 400, aby uzyskać krótszy czas migawki, i fotografuj w RAW, by ułatwić sobie edycję.

2 Uwolnij obiektyw
Odkręć obiektyw, ustaw przystonę na $f/4$ i obróć pierścień ostrości na nieskończoność. Przytrzymaj obiektyw w niewielkiej odległości od bagnetu. Kadruj przez wizjer lub w trybie Live View.

3 Obracaj i fotografuj
Skomponuj ujęcie: możesz ustawić ostrość na temacie, poruszając zestawem w przód lub w tył, a także stworzyć miękki efekt nieostrości poprzez delikatne pochYLENIE obiektywu.

Żonkile wyglądają fantastycznie na tle czystego, niebieskiego nieba, ponieważ pod względem kolorystycznym wyrazista żółć kwiatu jest dokładnym przeciwieństwem niebieskiego tła.

6 ZOSTAŃ WŁADCĄ KOLORÓW

Z łatwością wzmocnisz siłę wyrazu swoich wiosennych zdjęć, wykorzystując przy komponowaniu uzupełniające się barwy

K

olory, które widzimy, składają się z różnych wartości czerwonych, zielonych i niebieskich fal świetlnych. Tym trzem podstawowym barwom przeciwstawiają się: cyjan, magenta i żółty.

Są one nazywane kolorami uzupełniającymi, ponieważ cyjan nie ma zawartości czerwieni, magenta nie ma zieleni, a żółty nie ma błękitu. Wybierając kolory, które są sobie przeciwstawne, maksymalizujesz kontrast kolorów na zdjęciu, a to pomaga w tworzeniu mocnych obrazów.

RADA

Użyj blendy

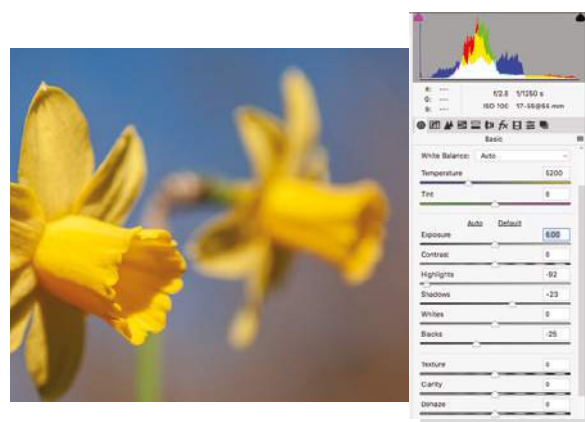
Użyj prostego reflektora, takiego jak biała kartka, aby odbijać światło z powrotem do obiektu i rozjaśnić cienie.

KROK PO KROKU: NIE STRAĆ SZCZEGÓŁÓW

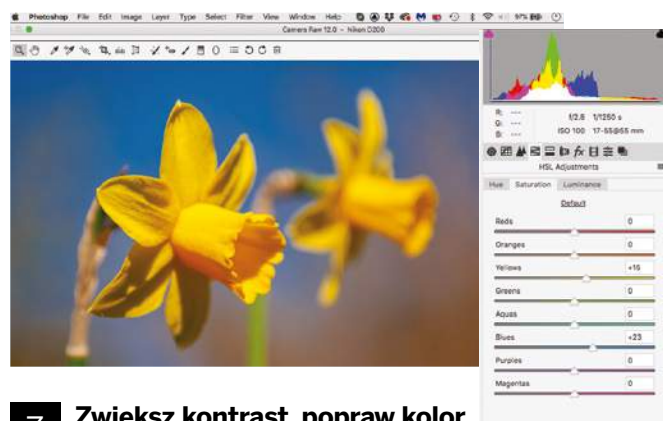
1 Ustaw format RAW

Fotografując żonkile, warto zapisywać zdjęcia w formacie RAW oraz unikać niedoświetlenia lub prześwietlenia ujęcia. Jeśli scena jest zbyt jasna (lub ciemna), obniż ekspozycję -1 EV (lub +1 EV) i wykonaj zdjęcie ponownie.

2 Przywróć detale w światłach

Otwórz plik w Camera Raw. W panelu podstawowym przesunij suwak Highlights w lewo, aby przywrócić szczegóły w jaśniejszych tonach. Może być również konieczne przesunięcie suwaka Cienie w prawo.

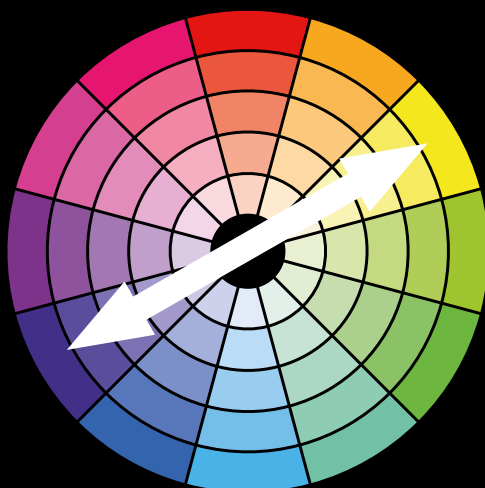

3 Zwiększ kontrast, popraw kolor

Aby podbić kontrast, przesunij suwak Czern w lewo, aż obraz będzie bardziej wyraźny. Następnie przejdź do panelu HSL i wyreguluj Żółty zarówno w zakładce Nasycenie, jak i Luminancja, aż uzyskasz zadowalający efekt.

PODSTAWY: KOŁO BARW

Zależności między kolorami podstawowymi i uzupełniającymi można łatwo nauczyć się za pomocą prostego koła kolorów. Uważaj na kombinacje, w których kolory łączą się ze sobą na tym kole, a będziesz w połowie drogi do sukcesu! Być może nauczysz się, że pomarańcz uzupełnia niebieski, a nie żółty, i że zielony uzupełnia czerwony. To właśnie ma związek z tym, jak łączą się barwy: istotą koła kolorów jest to, jak zachowuje się światło.

7 TWÓRZ WIOSENNE ABSTRAKCJE

Wykorzystaj jak najlepiej wiosenny deszcz i użyj kropli na szybie, aby dodać fantazyjnego charakteru scenie za oknem

M

RADA

Ustaw ostrość ręcznie

Autofokus może błędzić pomiędzy wodą na szybie a sceną za nią. Jeśli tak się stanie, przejdź na MF i ustaw ostrość w klasyczny sposób.

J

Jednym ze sposobów na osiągnięcie czegoś innego niż tylko przemoczone obuwie z sezonowych opadów deszczu jest przekształcenie go

w kreatywne narzędzie. Wiemy, że woda zarówno odbija, jak i załamuje światło: wykorzystując jej właściwości optyczne, można stworzyć senne scenerie. Możesz spróbować tego sposobu fotografowania przez okno w domu, ale dla uzyskania efektu zniekształcenia wolny spływ po przedniej szybie samochodu jest jeszcze lepszy, a do tego sceny, które można oglądać z samochodu, są o wiele bardziej różnorodne. Przy konfiguracji aparatu jedyną decyzją jest to, na czym należy się skupić: na szybie czy na obiekcie.

1

Ustaw ekspozycję

Jeśli jedziesz samochodem, zatrzymaj się w bezpiecznym miejscu i ustaw aparat w tryb Priorytetu przysłony. Wybierz największy otwór (np. f/1,4 lub f/2,8) i wykadruj. Jeśli czas migawki jest zbyt długi, należy zwiększyć czułość ISO.

2

Złap ostrość

Użyj jednopunktowego trybu AF. Naciśnij spust migawki do połowy, aby zablokować ostrość na szybie lub na odległej scenie. Każde z tych rozwiązań może przynieść dobre rezultaty, ale staraj się zachować kontury obiektu.

8 WYMYŚL SWOJĄ WIOSNĘ

Zdjęcia konceptualne są idealne dla tych, którzy lubią wymarzyć sobie jakiś pomysł i zamienić go w fotografię...

Wiosna symbolizuje odrodzenie, zielone pędy, słońce i błękit nieba, więc połączenie tych elementów w jedno ujęcie było wyzwaniem. Na ekranie laptopa powstało tło z błękitnym niebem i promieniami słońca, a kształt jajka nad klawiaturą na desce do krojenia, podkreśliło boczne oświetlenie z dwóch lamp LED. Odrobina światła z latarki pomogła wzmocnić zieleń na zdjęciu, a całość została uchwycona za pomocą samowyzwalacza na jednym ujęciu. Zdecydowanie najtrudniejszą częścią było przygotowanie jajka, ale gotowanie go przez 15 minut i ostrożne usunięcie wierzchołka wystarczyło!

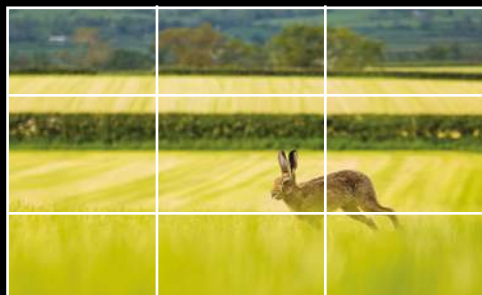

9 ZAPOLUJ NA DZIKIE ZWIERZĘTA

Wybierz obiektyw o najdłuższej ogniskowej
i ciesz się urokiem dzikiej przyrody

PODSTAWY: TRÓJPODZIAŁ

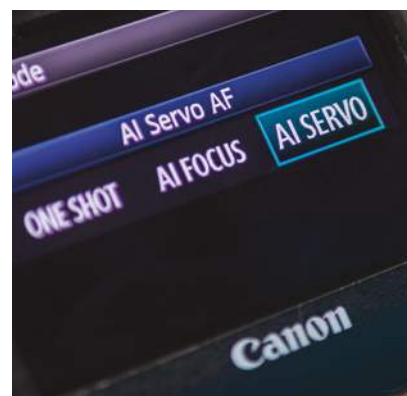

Umieszczenie głównego tematu na jednym z przecinających się punktów siatki jest doskonałym sposobem na stworzenie zrównoważonej kompozycji. Nie martw się, jeśli nie jest to dokładne – to tylko wskazówka, która pomoże Ci osiągnąć dobrze skomponowane ujęcie.

1 Ustaw szybkość serii

Dzikie zwierzęta są nieprzewidywalne i prawdopodobnie będą się przemieszczać, dlatego też należy wybrać opcję zdjęć seryjnych (High Speed), aby szybko zarejestrować kilka klatek, gdy są one w odpowiedniej pozycji.

2 Wybierz tryb AF

Wybierz centralny punkt AF lub, jeśli aparat na to pozwala, małą grupę punktów AF, a następnie użyj trybu ciągłego AF. Śledź obiekt podczas wciśniętego spustu migawki do połowy i w miarę możliwości trzymaj aktywny punkt AF na oku zwierzęcia.

RADA

Wykadruj potem

Fotografując dzikie zwierzęta, często trudno jest uzyskać idealną kompozycję, więc kadruj szerzej i nie bój się pracować nad kompozycją podczas edycji.

Zając szarak w Kumbrii.
Zastosowanie zasady trójkąta dało wolną przestrzeń dla zająca, co sprawiło, że obraz jest przyjemny w odbiorze.

Getty / Fiona McAllister

3

Skróć czas migawki

W przypadku teleobiektywu i poruszającego się obiektu potrzebny jest czas otwarcia migawki, który zamrozi ruch. Użyj czasów krótszych od 1/1000 s. Jeśli ilość światła jest zbyt mała do skrócenia ekspozycji, należy zwiększyć czułość ISO.

RADA

Użyj okna

Ustaw swój obiekt na stole w pobliżu okna i unikaj bezpośredniego światła słonecznego, aby uzyskać oświetlenie w stylu studyjnym.

10 ZRÓB WIOSENNY POP-ART

To samo zdjęcie martwej natury z użyciem różnych tła

Pop-art w stylu lat 60. wymaga przekształcenia ujęcia w ilustrację i powtórzenia go w siatce przy użyciu różnych schematów kolorystycznych. Powtarzając dokładnie to samo ujęcie przy różnych kolorach tła i układając

wykonane zdjęcia w układzie 2x2, można uzyskać artystyczny kolaż. Wystarczy tylko poświęcić trochę czasu w Photoshopie w celu stworzenia prostej makiety. Jako tematu użyliśmy tulipana, a jako tło wystarczył kolorowy papier.

1

Ustaw aparat

Użyj statywu i skomponuj obraz, skupiając się na kwiatku i dbając o to, aby tło wypełniło kadr. Zablokuj głowicę statywu i ostrość, przełączając się na ręczne ustawianie ogniskowania.

2

Zmień tło

Umieszczaj kolejne kolory tła nad pierwszym, powtarzając ujęcie. Potem wystarczy, w Photoshopie lub innym programie graficznym ułożyć zdjęcia w siatkę pop-artową składającą się z dwóch wierszy i dwóch kolumn.

Akademia *Digital Camera*

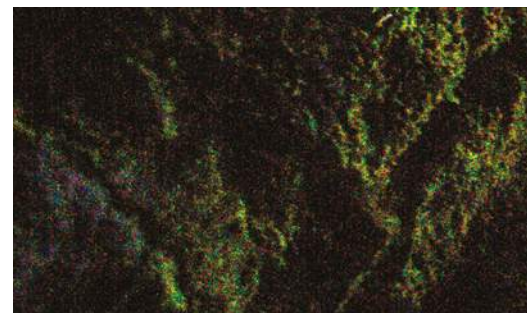
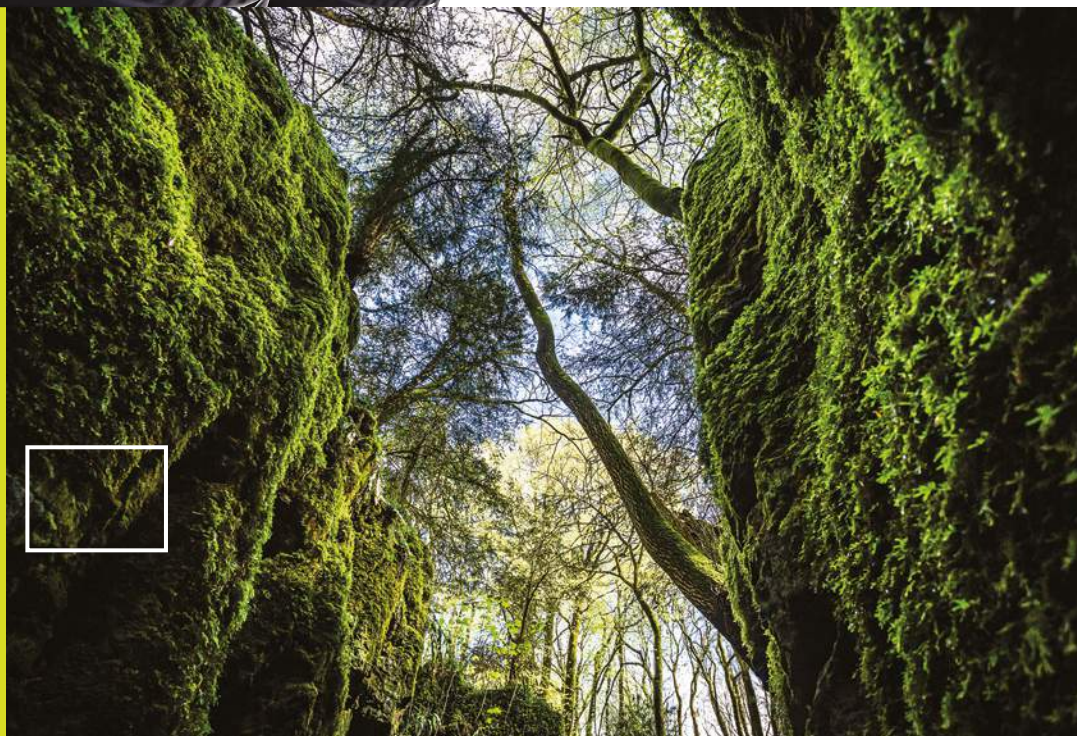
Kompletny przewodnik
po cyfrowej fotografii

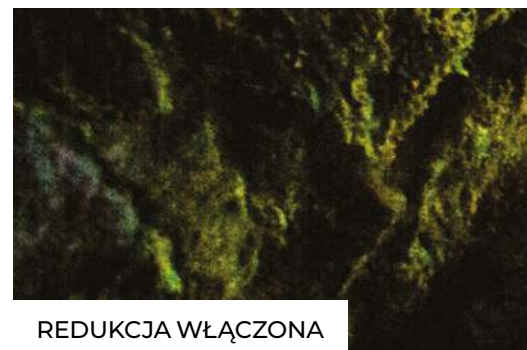
Marcus
Hawkins

Fotograf i dziennikarz

Marcus jest stałym
współpracownikiem
Digital Camera.

REDUKCJA WYŁĄCZONA

REDUKCJA WŁĄCZONA

Rozjaśnianie cieni w programie graficznym może wydobywać szum. W pewnym stopniu można temu zaradzić za pomocą trybu redukcji szumów

O co chodzi z szumem?

Możesz poprawić jakość swoich zdjęć redukując poziom cyfrowych zakłóceń. Warto jednak wiedzieć dlaczego one powstają i jak temu zapobiegać

Szum jest ogólnym terminem określającym zakłócenie sygnału elektrycznego. Często nieregularny i zawsze niechciany, jest generowany przez wszystkie urządzenia elektroniczne i przybiera różne formy - od "syczenia" sprzętu audio do śnieżenia obrazu telewizyjnego.

Podczas gdy dyskusje na

temat źródeł szumów mogą być bardzo głębokie i techniczne, ich efekty są oczywiste w przypadku fotografii cyfrowej. Ogólnie rzecz biorąc, szum jest podobny do ziarnistości analogowego filmu, ponieważ może przystaniać drobne szczegóły i staje się coraz wyraźniejszy wraz ze wzrostem ISO. Jednak tam, gdzie ziarno może poprawić nastrój obrazu,

elektryczny szum może po prostu pozostawić brzydki i sztuczny efekt. Objawia się on na wiele sposobów, między innymi poprzez różnokolorowe kropki na obrazie, skupiska kolorowych plamek lub poziome i pionowe kolorowe paski.

W pewnych sytuacjach szum można jednak tolerować, w innych już nie za bardzo: szum może być akceptowalny na

przykład w pełnym akcji ujęciu sportowym wykonanym w nocy, ale już zupełnie nie do przetrzeźnienia będzie na szczegółowej fotografii makro.

Głównym czynnikiem charakteryzującym zakłócenia jest stosunek sygnału do szumu (SNR). Gdy sygnał - w naszym przypadku natężenie światła rejestrowanego przez przetwornik aparatu - jest większy niż zakłócenia tła generowane przez układ elektroniczny, obraz będzie wykazywał niewielkie szumy. Gdy SNR jest mniejszy, trudniej jest odróżnić szum od

Trzymaj szum w ryzach

Oto funkcje, na które warto zwracać uwagę

Szum jest zasadniczo nieunikniony, ale istnieje kilka sposobów, by zmniejszyć jego wpływ na jakość zdjęć...

ISO

Przy wyższych czułościach szumy są wyraźnie widoczne, choć próg, po przekroczeniu którego stają się nie do przyjęcia, różni się w zależności od modelu aparatu.

Przetwarzanie obrazu

Redukcja szumów w aparacie jest dostępna w dwóch odmianach: przy wysokim ISO i przy długiej ekspozycji. W drugim przypadku wykonywane jest dodatkowe ujęcie o takim samym czasie ekspozycji, ale bez otwierania migawki.

Długie ekspozycje

Podczas długiej ekspozycji w aparacie gromadzi się ciepło, które może powodować szum termiczny. Jest to szczególnie widoczne w przypadku wykonywania zdjęć z 30-sekundową lub dłuższą ekspozycją lub w przypadku nagrywania filmów przed wykonaniem zdjęcia. Niektóre aparaty ostrzegają, że są zbyt rozgrzane, zanim zostaną automatycznie wyłączone.

Cienie

Mniej informacji zapisywanych jest w ciemnych częściach obrazu, więc stosunek sygnału do szumu jest w tych obszarach niższy. Próba odzyskania szczegółów w cieniach poprzez rozjaśnienie ich w oprogramowaniu oznacza, że szumy również się nasilają. Aby tego uniknąć, można wykonać kilka różnych ekspozycji tej samej sceny i połączyć je ze sobą.

Rozmiar matrycy i gęstość pikseli

Większy czujnik generuje mniej szumów niż mniejszy o takiej samej rozdzielczości: większe piksele zbierają więcej światła, skuteczniej odprowadzając ciepło, przez co uzyskiwany jest wyższy stosunek sygnału do szumu.

Różne rodzaje szumu

W zależności od ustawień aparatu, cyfrowe zakłócenia objawiają się w różny sposób

Zasadniczo istnieją dwa rodzaje szumów - szum luminancji (monochromatyczny) i chromatyczny (kolorowy). Ten ostatni jest najbardziej problematyczny, ponieważ pokrywa obraz mnóstwem kolorowych kropek, plam i pasm. Na szczęście łatwo jest go zredukować, nie tracąc na szczegółowości, podobnie jak w przypadku redukcji szumu luminancji.

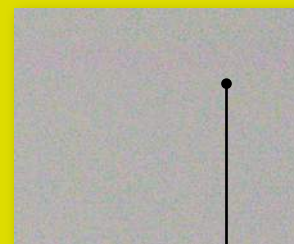
Wysokie ISO

Wraz ze wzrostem czułości ISO zwiększa się ilość zarówno szumu luminancji, jak i szumu barwnego.

Długa ekspozycja

Oprócz szumów spowodowanych wydzielaniem ciepła, na zdjęciach często widać gorące piksele.

Banding

Pojawia się jako pas kolorowych pikseli, lub wiele pionowych lub poziomych linii w cieniach.

Długie ekspozycje

Zredukuj szum spowodowany nagrzewaniem się czujnika

Standardowa redukcja szumów w aparacie jest stosowana podczas przetwarzania obrazu i zwykle dotyczy tylko zdjęć JPEG. Jednak redukcja szumów przy długiej ekspozycji ma wpływ zarówno na pliki JPEG, jak i RAW. Powodem tego jest fakt, że przed połączeniem informacji aparat musi fizycznie wykonać dwa zdjęcia.

Po zrobieniu głównego obrazu, migawka jest zamykana w celu zarejestrowania "ciemnej klatki", co trwa tyle samo czasu, co oryginalna

ekspozycja. Aparat wykorzystuje ją do mapowania miejsca występowania szumów termicznych, a następnie odejmuje je od właściwego zdjęcia.

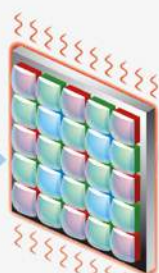
Główną wadą tego typu redukcji szumów jest to, że stworzenie drugiej ekspozycji i przetworzenie obrazu zajmuje tyle samo czasu, co zrobienie pierwszego ujęcia - w skrajnych przypadkach może to trwać nawet dłużej - a aparat nie będzie w tym czasie reagował.

Te dodatkowe procesy będą niestety redukować również czas pracy na baterii.

SŁABE ŚWIATŁO

Fotografowanie w nocy wymaga wysokiego ISO (szum!) lub długiego czasu ekspozycji (także szum!).

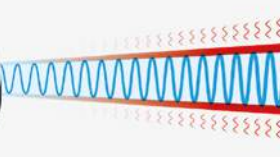
MATRYCA

Im dłużej migawka jest otwarta a czujnik aktywny, tym więcej gromadzi się ciepła.

CZUŁOŚĆ

Niskie ISO prowadzą do wydłużenia ekspozycji, co podnosi wewnętrzną temperaturę aparatu.

HOT PIKSELE

Wynik? Gorące piksele i szum termiczny. Redukcja szumów na skutek długiej ekspozycji...

informacji o obrazie.

Jest wiele czynników, które mogą podnieść poziom szumu do tego stopnia, że będzie on miał negatywny wpływ na obraz. Zwiększenie czułości ISO wzmocni i szum, i sygnał. Niektóre aparaty fotograficzne osiągają lepsze wyniki przy wyższej czułości niż inne, a znaczenie ma przy tym zarówno rozmiar matrycy, jak i gęstość pikseli. Zasadniczo, im mniejszy przetwornik i wyższa rozdzielczość, tym szybciej efekt działania szumu staje się widoczny przy zwiększaniu czułości ISO. Duża matryca w połączeniu z niską rozdzielczością daje zazwyczaj lepsze rezultaty przy tych czułościach. Dla przykładu weźmy aktualnego mistrza w dziedzinie fotografowania w słabym oświetleniu: Sony A7S II. Ten petnokatowy

aparat wyposażono w matrycę jedynie 12,2 Mp, ale zakres czułości rozciąga się aż do ISO 409 600.

Większość aparatów zapewnia wolny od szumu obraz do ISO 800, a akceptowalną jakość od ISO 800 do 3200. Jednak obecnie wymagania wobec tych parametrów stają się coraz bardziej rygorystyczne.

Redukcja szumów przy wysokich wartościach ISO może przyczynić się do złagodzenia skutków wzrostu zaszumienia, przynajmniej w przypadku plików JPEG. Ale funkcja ta w aparacie fotograficznym może działać zbyt radykalnie, łagodząc zarówno szum, jak i rozmywając drobne szczegóły. W oprogramowaniu do fotoedycji można w większym stopniu regulować siłę efektu, a także selektywnie stosować go do fragmentów obrazu.

Do zwiększenia ilości cyfrowego szumu może również przyczynić się stosowanie długich czasów naświetlania, ponieważ sensor nagrzewa się podczas ekspozycji. Efekt może się wzmocnić, gdy fotografujesz w ciepłym otoczeniu lub nagrywasz materiał wideo przed wykonaniem zdjęcia. Pomocna może być w tym redukcja szumów przy długim naświetlaniu, ale podwaja ona czas potrzebny do zapisania obrazu na karcie pamięci.

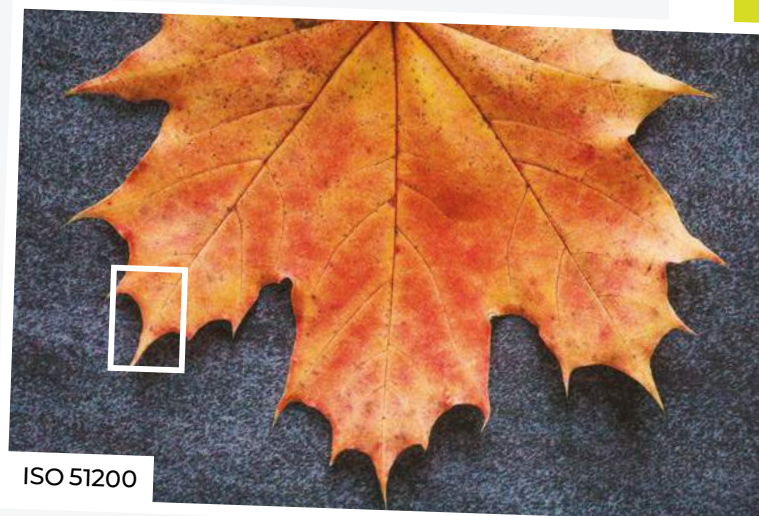
Zasadniczo, im mniejszy przetwornik i wyższa rozdzielczość, tym szybciej efekt działania szumu staje się widoczny przy zwiększaniu czułości ISO

Redukcja szumu przy wysokim ISO

Użyj tej funkcji, aby zmniejszyć zaszumienie, kosztem niewielkiej utraty ostrości

Niskie czułości ISO zapewniają najwyższą jakość obrazu, ale zdarzają się sytuacje, w których mamy do czynienia z niewielką ilością dostępnego światła i jesteśmy zmuszeni do zwiększenia czułości, aby uzyskać użyteczną ekspozycję - co w rezultacie powoduje wzrost poziomu szumów. Redukcja szumów przy wysokim ISO może być zastosowana automatycznie przez aparat lub ręcznie.

W przeciwieństwie do redukcji szumów przy długim czasie naświetlania, funkcja ta sprawia, że w przypadku plików JPEG różnica jest zauważalna. Podczas gdy niektóre amatorskie aparaty fotograficzne mają tylko ustawienie ON/OFF, większość pozwala na regulację siły efektu. Najwyższe ustawienie może skutecznie rozmyć szum, ale jednocześnie zmniejszyć ostrość.

ISO 51200

REDUKCJA OFF

SŁABA

STANDARDOWA

MOCNA

Redukcja Multi-shot

Pozbywanie się szumu bez rozmywania detali

Stosunkowo nowy gracz w walce z szumami, 'multi-shot' jest opcją spotykaną tylko w niektórych aparatach. W krótkim odstępie wykonywana jest automatycznie sekwencja zdjęć, a następnie zdjęcia są łączone w celu uśrednienia szumów przed zapisaniem ostatecznego obrazu na karcie pamięci. Dzięki temu zachowany jest lepszy poziom szczegółowości, niż przy tradycyjnej redukcji szumów na jednym zdjęciu. Niestety funkcja ta nie sprawdza się, gdy obiekt lub aparat przesuwa się między ujęciami w serii i działa tylko, gdy aparat jest ustawiony na zapis w formacie JPEG.

ISO 3200

NR HI-ISO

NR MULTI-SHOT

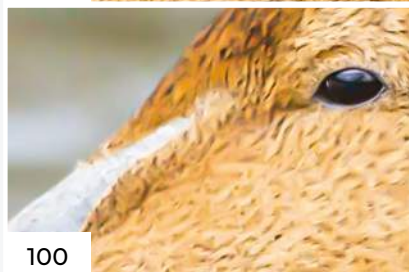
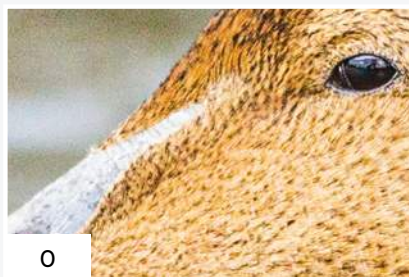

Redukcja w postprodukcji

Programy graficzne pozwalają na korzystanie z większej ilości funkcji

Wydajne narzędzia do przetwarzania i redukcji szumów dostępne w oprogramowaniu do edycji zdjęć mogą dać doskonałe rezultaty. Powiększenie obrazu do 100% pozwoli Ci na dokładną ocenę siły i skuteczności działających algorytmów.

Luminance

Ma największy wpływ na obraz; jeśli przesadzimy, drobne szczegóły zostaną stłumione razem z szumami luminancji, co sprawi, że wszystko przyjmie maślaną fakturę, bez konkretnych detali.

Luminance Detail

Ustala próg dla tego, co oprogramowanie rozpoznaje jako szum luminancji. Wyższe ustawienia przywracają część detali, które zostały utracone w miarę zwiększania redukcji szumu luminancji.

Luminance Contrast

Ta opcja również przywraca część detali utraconych w wyniku redukcji szumów luminancji. Wyższe ustawienie daje mocniejszy efekt, choć przejścia tonalne tracą na płynności.

Colour

Szum barwny budzi większe obawy niż ziarnisty szum luminancji, ale silne ustawienie redukcji zasysa kolor z pozostałej części obrazu.

Colour Detail

Działa na podobnej zasadzie jak Luminance Detail. Uważaj tylko na kolorowe artefakty, gdy zwiększasz wartość tego suwaka - wystarczy, że będziesz miał je na oku.

Colour Smoothness

Pozwala na zwiększenie lub zmniejszenie wrażenia płynności kolorystycznej. Możesz podbić szczegółowość barw, ale uważaj na zbyt mocne podkręcenie tego suwaka.

Podstawy Ekspozycja

Dbaj o prawidłową ekspozycję podczas fotografowania

Podczas edycji zdjęć łatwiej jest rozjaśnić te, które są niedoświetlone, niż próbować przywrócić szczegóły w tych, które są prześwietlone - i jest to dość zdumiewające, jak wiele szczegółów może być ujawnionych w obszarach, które na ekranie wydają się prawie czarne. Robiąc to, ryzykujesz jednak zwiększeniem natężenia szumu. Dzieje się tak nawet w przypadku edycji pliku RAW, dlatego ważne jest, aby uzyskać odpowiednią ekspozycję już w aparacie. W razie potrzeby użyj bracketingu ekspozycji, aby wykonać serię zdjęć o różnym naświetleniu.

PRZED

PO

BANDING

Podstawy Dodaj ziarno

Pozbądź się szumu, a potem dodaj własny...

Może wydawać się to sprzeczne z logiką, ale gdy przetwarzasz zdjęcie, możesz dodać ziarno w tym samym czasie, kiedy redukujesz szumy. Ziarno dodaje po prostu bardziej naturalną fakturę do obrazu. W przeciwieństwie do szumu, jest ono widoczne zarówno w jasnych obszarach, jak i w cieniach, a jego wielkość można zmieniać.

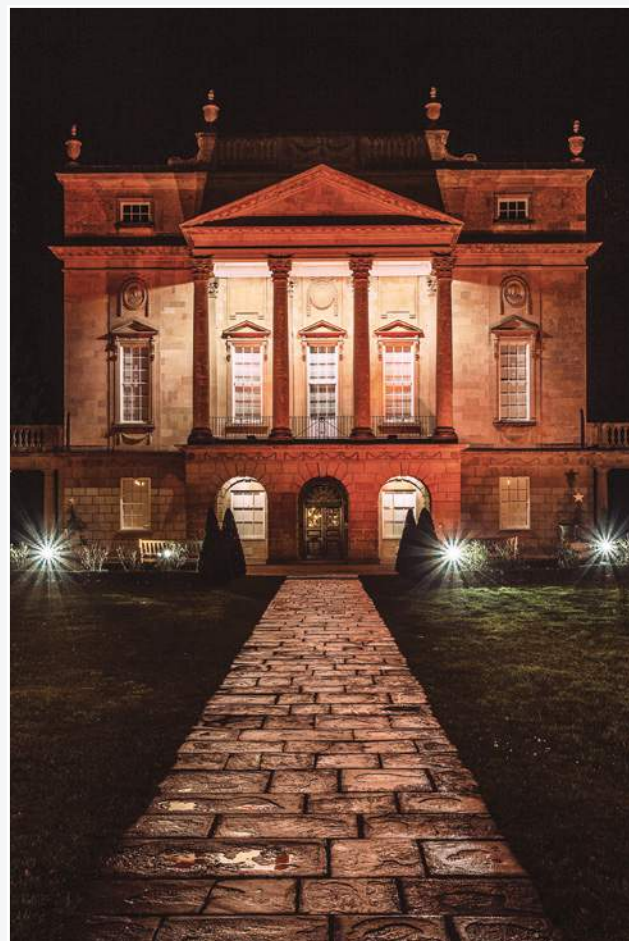

Szum ma zawsze wielkość pikseli, podczas gdy rozmiar ziarna możesz dowolnie zmieniać w zależności od potrzeb.

Skalowanie

Zmniejszenie rozdzielczości obrazu może sprawić, że szumy będą nieco mniej dokuczliwe

Zmniejszenie rozmiaru zdjęcia (downsampling) do niższej rozdzielczości w oprogramowaniu może również zminimalizować szumy. Oczywiście w ten sposób rezygnuje się z wysokiej rozdzielczości, ale jeśli potrzebujesz wykonać niewielki wydruk lub udostępnić zdjęcie w Internecie to przeskalowany obraz o niskiej rozdzielczości jest jak najbardziej do zaakceptowania.

ORYGINAŁ

PO PRZESKALOWANIU

Zdjęcie zostało pomniejszone przy użyciu Adobe Camera Raw o 50% - z 5493 x 3663 pikseli do 2746 x 1830 pikseli. Fizyczny rozmiar pliku jest mniejszy, ale obraz wygląda na czystszy.

Odpowiedzi na Wasze pytania

Masz blade pojęcie o histogramach? Denerwuje cię aberracja?
Wyślij swoje pytania na adres redakcja@digitalcamerapolska.pl

Andrew James

Andrew jest niezwykle doświadczonym redaktorem i fotografem, więc jeżeli masz jakiś problem, to z pewnością uda się mu Ci pomóc.

Bardzo trudno jest uniknąć odbijania się wewnętrznych i zewnętrznych źródeł światła w oknach.

PYTANIE

Witryna sklepu fotograficznego

Chciałbym zrobić zdjęcia szyb wystawowych sklepów w moim mieście, ale okazuje się, że mój filtr polaryzacyjny nie jest w stanie usunąć wszystkich refleksów. Masz dla mnie jakąś radę?

ODPOWIEDŹ

Filtr polaryzacyjny tłumi odbicia wywołane przez spolaryzowane źródło światła, ale jeśli w oknach odbijają się te niespolaryzowane, to jego użycie da niewielki lub żaden efekt. W pełni spolaryzowane źródło światła, jakim jest np. ekran komputera, zwykle może zostać całkowicie wyeliminowane i zamienione za pomocą filtra w czarną plamę, ale przy różnych rodzajach nocnego oświetlenia i świetle padającym z różnych stron trudno byłoby odciąć całe spolaryzowane światło z ogromnej powierzchni witryny sklepowej. Nie ma pewnego sposobu umożliwiającego pozbycie się całego odbijanego światła zarówno padającego od wewnątrz, jak

i z zewnątrz, więc musisz próbować robić zdjęcia o różnej porze i w różnych warunkach oświetleniowych, aby zobaczyć, kiedy tych niepożądanych refleksów jest najmniej. Duża czarna kurtyna pozwoliłaby wyeliminować wszystkie odbijające się w szybie zewnętrzne źródła światła z przodu, ale wątpię, czy obsługa sklepu pozwoliłaby Ci rozwiesić zastonę w środku!

Jedyną metodą, jaka przychodzi mi do głowy, jest umieszczenie obiektywu szerokokątnego bardzo blisko samej szyby, a następnie owinięcie całego aparatu czarną tkaniną i przyklejenie jej brzegów do okna, aby wyeliminować odbijające się zewnętrzne źródła światła; niemniej może to mocno utrudnić kadrowanie.

Wyrazista paleta kolorów
leśnych scenarii sprawia,
że jest to świetna pora na
wykonywanie
artystycznych zdjęć.

Sześć sposobów na... abstrakcyjne zdjęcia

1

Panoramuj

Las to idealny poligon na spróbowanie swoich sił w wykonywaniu zdjęć z zastosowaniem techniki panoramowania i użyciem różnych czasów naświetlania. Zaczniij od ustawienia czasu otwarcia migawki na ok. 1/15 s i w trakcie ekspozycji przesuwaj aparat płynnie w górę lub w dół.

2

Mgliste godziny

Wspaniałe efekty oświetleniowe można uzyskać w lasach, fotografując zamglone scenerie w słabym porannym słońcu. Mgła pozwoli Ci jeszcze bardziej uprościć scenę i zarejestrować wspaniałe przytłumione odcienie. Wykorzystaj jako główny temat drzewo o ciekawym kształcie i oprzyj na nim kompozycję całego obrazu.

3

Szalone wizje

Na pniach drzew można znaleźć nieskończoną ilość wzorów: gatunki takie jak brzoza, dzika wiśnia i osika mogą stanowić interesujące obiekty zdjęć za sprawą swoich kształtów, faktur i kolorów. Spróbuj sfotografować te trzy różne rodzaje tematów i połącz je w tryptyk.

4

Jasne owoce

Nawet w środku zimy można znaleźć w lesie kolorowe jagody. Używaj optyki makro lub średnioogniskowych teleobiektywów i stwórz kontrastowy obraz, umieszczając kilka jasnych jagód na bardziej ponurym tle.

5

Martwy i przysypany

Spójrz pod nogi, a z pewnością znajdziesz kilka grzybów lub, w przypadku ich braku, barwne zbutwiałe liście, które można ciekawie sfotografować za pomocą obiektywu makro. Nie zapomnij zabrać ze sobą wodoodpornej maty lub worka na śmieci, abyś mógł się położyć na ziemi bez zamoczenia ubrania.

6

Mierz wysoko

Szkieletowe gałęzie drzew mogą świetnie wyglądać uchwycone na tle jasnego nieba. Połóż się na plecach (używając wspomnianej maty) u podstawy pnia drzewa i rób zdjęcia, kierując obiektyw szerokokątny w górę. Aby uzyskać poprawną ekspozycję, być może będziesz musiał dodatkowo ją skompensować.

PYTANIE

Wybór drukarki

Myślę o zakupie drukarki fotograficznej, aby móc samemu robić odbitki i je sprzedawać. Na jakie funkcje i parametry należy zwrócić uwagę?

ODPOWIEDŹ

Aby sprzedawać lub wystawiać odbitki swoich zdjęć, potrzebujesz wysokiej jakości niezawodnej drukarki fotograficznej, więc przyjrzyj się ofercie takich firm jak Canon i Epson. Drukowanie w domu daje mnóstwo przyjemności i satysfakcji, ale może być również czasochłonne i kosztowne, jeśli nie będziesz mógł uzyskać na papierowej odbitce takiego wyglądu zdjęcia jak obraz oglądany na ekranie komputera. Regularnie kalibruj monitor, aby uniknąć takich

problemów.

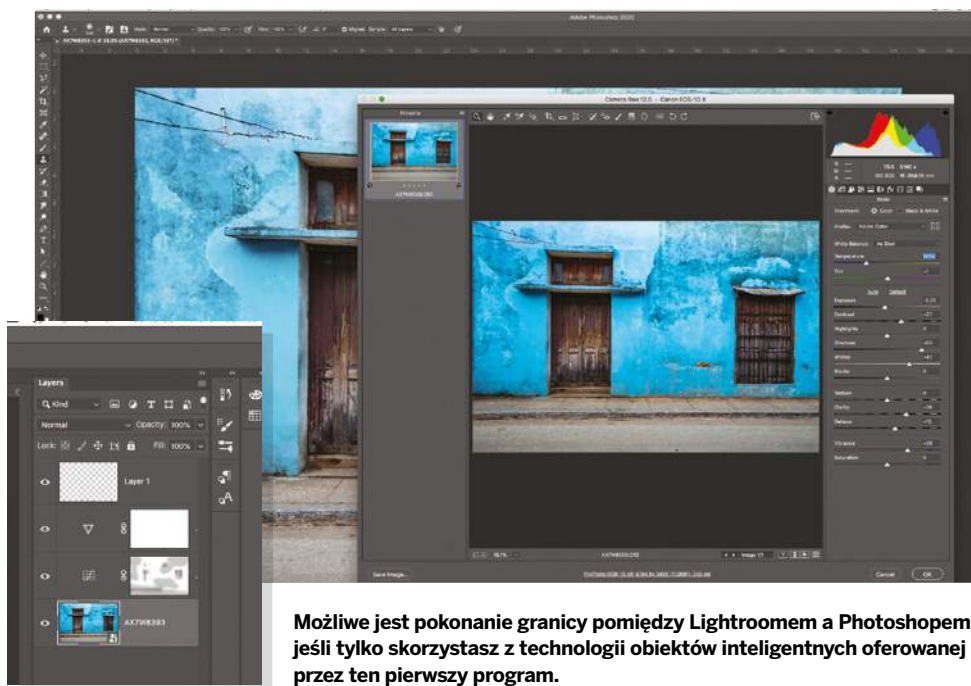
Ważną rzeczą, którą musisz zrobić, jest także wybór rodzaju papieru, na jakim będziesz drukować zdjęcia. Jeżeli masz taką możliwość, polecam zakup pakietu próbek i eksperymentowanie z różnymi wykończeniami, błyszczącymi i matowymi, aby sprawdzić, co będzie najlepiej pasować do Twoich zdjęć. Jeśli zamierzasz sprzedawać swoje wydruki, to musisz używać wysokiej jakości papieru (i atramentu), aby odbitki miały odpowiednią trwałość. Warto wypróbować papiery takich producentów jak Hahnemühle i PermaJet. Musisz także skorzystać z profilu ICC stworzonego dla wybranego rodzaju papieru, aby mieć pewność uzyskania jak najlepszych odbitek, ponieważ „poinstruuje” on drukarkę, jak najdokładniej wydrukować odcienie i kolory zarejestrowane na fotografii.

Myślę, że jeśli nie zamierzasz drukować co tydzień, to lepiej będzie skorzystać z usług jednej z wielu renomowanych firm poligraficznych świadczących tego typu usługi online – szczególnie, jeśli uważasz, że istnieje prawdopodobieństwo pojawienia się

zamówień na wydruki większe niż formatu A3. Niemniej posiadanie drukarki w domu daje możliwość eksperymentowania i rzeczywistą kontrolę nad jakością wydruków, a jeśli taki jest Twój cel, to warto do niego dążyć. Ostatecznie uważam, że to wspaniałe, że chcesz drukować, czy to dla osobistej satysfakcji, czy dla korzyści finansowych: nic nie może się bowiem równać z przyjemnością oglądania zdjęcia w formie papierowej odbitki.

Drukujesz w domu? Aby uzyskać jak najlepsze odbitki, kup wysokiej jakości drukarkę, atrament i papier.

PYTANIE

Inteligentna odpowiedź

Przetwarzam „surowe” pliki w Lightroomie, a następnie przenoszę gotowe już zdjęcia bezpośrednio do Photoshopa w celu poddania ich dodatkowej edycji. Czy w programie Photoshop mogę, w razie potrzeby, wprowadzić jakieś poprawki w pliku RAW?

ODPOWIEDŹ

Nie, jeśli przenosisz swoje obrazy z Lightrooma do Photoshopa przy użyciu polecenia *Photo > Edit In Adobe Photoshop*, to nie będziesz miał dostępu do tych samych narzędzi edycji, co w przypadku przetwarzania „surowych” plików od razu w Photoshopie. Jeśli jednak zrobisz to samo, korzystając z dostępnego w Lightroomie polecenia *Photo > Edit In > Open As Smart Object In Photoshop*, to będzie to możliwe.

Jest to nieco dziwne, bo na przykład jeżeli w ten sposób przeniósł swoje zdjęcie do Photoshopa z Lightrooma, to być może dokonał kilku zmian na warstwie dopasowania obrazu i teraz chcesz poprawić balans biele lub tonalność, możesz więc kliknąć miniaturę obiektu inteligentnego w panelu Warstwy, co spowoduje otwarcie modułu Camera Raw. Chociaż jesteś w module Camera Raw, a nie w Lightroomie, wszystkie ustawienia zastosowane w Lightroomie są teraz widoczne w module Camera Raw i możesz je dowolnie zmieniać.

Po zakończeniu wprowadzania zmian kliknij przycisk OK i wróć do okna Photoshopa, w którym pracowałeś przed chwilą.

To wspaniały i efektywny sposób pracy, ale trzeba korzystać z niego ostrożnie. Wyobraź sobie, że zamalowałeś jakiś element na nowej, pustej warstwie znajdującej się powyżej oryginalnego obrazu, a następnie postanowisz skorygować ustawienie balansu biele, otwierając obiekt inteligentny w module Camera Raw. Po kliknięciu przycisku OK, w celu zaakceptowania tej zmiany i powrocie do Photoshopa, sklonowany obszar zachowa jednak pierwotną temperaturę barwową, a nie zmienioną, więc będzie znacznie odróżniał się od reszty obrazu. Mądrze wykorzystywana funkcja *Open As Smart Object In Photoshop* to przydatne narzędzie, pozwalające uzyskać w nieosiągalny w inny sposób dostęp do narzędzi kontrolnych ustawień przetwarzania „surowych” plików, ale nie jest ono pozbawione wad.

PYTANIE

Śnieżna zabawa

Zeszłej zimy, kiedy spadł śnieg, wybraliśmy się z całą rodziną, aby zrobić sobie kilka portretów grupowych, ale wykonane przeze mnie zdjęcia okazały się ciemne i nijakie. Co mogę zrobić, aby poprawić wygląd swoich fotografii, jeśli tej zimy znów spadnie śnieg?

ODPOWIEDŹ

Wygląda mi na to, że dobrałeś parametry ekspozycji, korzystając ze światłomierza aparatu ustawionego tak, aby dokonywał uśrednionego odczytu jasności w różnych obszarach całej sceny. W związku z tym uznał on jasne partie za jaśniejsze niż w rzeczywistości i dlatego niedoświetlił zdjęcia, przez co wszystkie wyglądają na zbyt ciemne.

Jeśli zapisywałeś fotografie w formacie RAW, to delikatne rozjaśnienie cieni i bieli w konwerterze „surowych” plików może rozwiązać ten problem, jednak chcąc od razu uzyskać poprawnie naświetlone zdjęcia w aparacie, musisz pomóc światłomierzowi ocenić jasność sceny.

Kiedy robisz grupowe fotografie rodzinie na tle śnieżnej sceny, spróbuj dokonać pomiaru jasności jakiegoś obszaru sceny znajdującego się w półcieniu (może być to coś szarego lub nawet czerwonego) i zacznij od sprawdzenia ekspozycji dla tego elementu, ale na tym nie poprzestaj. Po zrobieniu zdjęcia obejrzyj histogram i upewnij się, że wykres w obszarze odpowiadającym światłom jest przesunięty w prawo, ale nadal nie „wykracza” poza prawą pionową oś. Jeśli widzisz dużą przerwę między końcem wykresu a krawędzią histogramu, ustaw dodatnią kompensację ekspozycji o wartości jednej lub dwóch trzecich stopnia przystony i zrób zdjęcie ponownie. Jeśli i to okaże się niewystarczające, to po prostu zwiększaj tę wartość, aż obraz będzie dość jasny.

Jedną z zalet robienia portretów w zimowej sceny jest to, że śnieg działa jak olbrzymia blenda, tworząc dodatkowe światło rozświetlające twarze i oczy fotografowanych osób. Zapomniałbym, kolorowe ubrania mogą z kolei pomóc stworzyć kontrast między tematem a śniegiem, więc zachęć rodzinę do założenia jasnokolorowej odzieży.

Możesz poprawnie naświetlić zdjęcia magicznych chwil spędzanych z rodziną, jeśli tylko prawidłowo zmierzysz światło.

Poprawianie zdjęć To ujęcie jeziora wymaga korekty

To nieco nijakie zdjęcie krajobrazowe zrobione w Krainie Jezior ma w sobie coś, co warto uratować – ale w tej formie jest ponure i mało atrakcyjne. Fotograf wykonujący ten obraz w pośpiechu w szary, pochmurny dzień dostrzegł w tej scenarii pewien potencjał, ale zdecydowanie go nie wykorzystał. Ta prosta kompozycja ma jednak dużą siłę wyrazu i pozwala ukazać atmosferę tego miejsca.

Zamierzam więc przetworzyć tę fotografię w Lightroomie Classic. Na początek muszę sprawdzić, czy uda mi się odzyskać widoczność szczegółów w obszarze chmur. **1** W panelu Basic przeciągam suwak Highlights do -100, a następnie chwytam narzędzie Adjustment Brush, maluję nim po niebie i lekko przyciemniam je suwakiem Exposure.

Wracając do panelu Basic, wprowadzam

zmiany oddziałujące na cały obraz. **2** Ochładzam kolorystykę za pomocą suwaków z sekcji White Balance, aby nadać zdjęciu nieco bardziej nastrojowy niebieski odcień, a następnie przyciemniam cały obraz, zwiększając wartość parametru Dehaze do +28. Teraz mogę nieco wzmocnić kolory za pomocą suwaka Vibrance, przeciągając go do wartości +11. Pomocne będzie także przeciągnięcie suwaka Contrast do +20.

Następnie nakładam jeszcze niemal na cały obszar zdjęcia dużą elipsę za pomocą narzędzia Radial Filter. **3** Jej zadaniem jest przyciemnienie zewnętrznych krawędzi, a nie obszaru w jej wnętrzu, więc nie obejmuję nią samych brzegów i narożników kadru. Zmieniam wartość suwaka Feather na 71, a następnie obniżam wartość parametru Shadows do -60, aby utworzyć mocną, ale płynnie zanikającą winietę, która skieruje wzrok oglądających do

środku obrazu.

Wreszcie na koniec ponownie chwytam narzędzie Adjustment Brush i maluję nim pierwszy plan, **4** po czym zwiększam wartości parametrów Texture do +15 i Clarity do +10, aby dodać wyrazistości temu obszarowi.

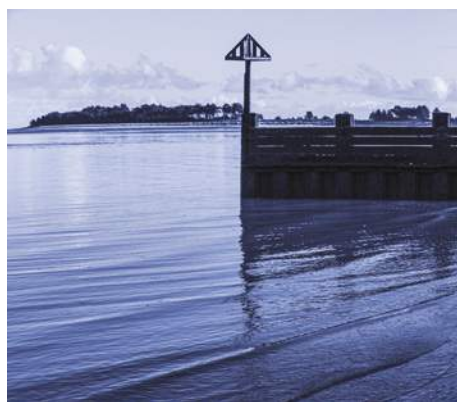
PYTANIE

Tonowanie

Chcę stonować obraz, który skonwertowałam do czerni i bieli, tak aby wyglądał jak tradycyjny cyjanotyp. Jak mogę to zrobić w Photoshopie?

ODPOWIEDŹ

Upewnij się, że monochromatyczny obraz nadal jest plikiem zapisanym z wykorzystaniem palety kolorów RGB, a następnie otwórz panel Warstwy. Kliknij znajdującą się u dołu panelu Warstwy ikonę Utwórz nową warstwę wypełnienia lub korekcyjną i z rozwijanego menu wybierz pozycję Barwa/Nasycenie. Zaznacz pole wyboru Koloruj, a następnie przeciągnij suwak Barwa do wartości ok. 220, a suwak Nasycenie do 30. Nada to zdjęciu wygląd w przybliżeniu przypominający cyjanotyp, ale oczywiście możesz zmienić te ustawienia zgodnie z własnym gustem.

PYTANIE

Zamglone dni

Niektóre zdjęcia, które wykonuję teleobiektywem, nie są tak ostre, jak powinny. W czym może tkwić problem?

ODPOWIEDŹ

Sądzę, że miękkość Twoich zdjęć wywołuje drgające ciepłe powietrze. Aby doświadczyć tego zjawiska, nie musisz wcale jechać do Afryki. Jest to problem, z którym od czasu do czasu może spotkać się każdy. Bywa, że zamglenie wywołane przez gorące powietrze jest wyraźnie widoczne i oczywiste, ale czasami jest dość subtelne i zauważasz je dopiero wówczas, gdy patrzysz na swoje zdjęcia na monitorze. Niewiele możesz jednak wówczas zrobić, aby uratować taką fotografię. Teleobiektywy wyolbrzymiają ten efekt, dlatego należy unikać fotografowania nimi w porach popołudniowych.

PYTANIE

Jasno i szeroko

Używam Sony A7 ze standardowym zoomem, ale rozglądam się za czymś szerszym. Możecie mi polecić jakieś ciekawe szkło?

ODPOWIEDŹ

Myślę, że może Ci się spodobać Voigtlander Nokton 21 mm f/1,4 dostępny z bagnetami Sony E i Leica M. Jego ogniskowa, wynosząca 21 mm daje na matrycy pełnoklatkowej dużo szerszy kadr niż przy standardowym zoomie, który oferuje 24-28 mm. Co istotne, obraz jest praktycznie wolny od dystorsji, więc doskonale sprawdzi się w fotografowaniu architektury i wnętrz, a także krajobrazu. Kluczowa jest tutaj jednak jasność. Przy otworze względnym f/1,4 możesz rejestrować niezwykle plastyczne ujęcia z wyraźną separacją tematu, ale przy zachowaniu szerokiego planu w tle. Twoje zdjęcia reportażowe, uliczne, czy ślubne zyskają dzięki temu oryginalny charakter. Nie musisz przy tym przejmować się brakiem autofokusa, bo pierścień ostrzenia jest bardzo precyzyjny. Obiektyw, mimo swoich parametrów, jest stosunkowo mały i lekki - w sam raz do niedużych body Sony, czy Leica.

Drony

Na stałe zagościły już w branży fotograficznej i filmowej.
A czy Ty wybrałeś już model dla siebie?

DJI Inspire 2

16900 zł

www.dji.com

Waga: 4000 g | Wymiary (przekątna): 605 mm | Kontroler: Tak | Video: 5,2K 24p | Rozdzielczość: 20,8 Mp | Zasilanie: 23-27 min. (4280 mAh) | Zasięg: 7 km | Prędkość: 94 km/h

I nspire 1 przyniósł konstrukcję rodem z sci-fi, w której szeroko rozstawione wirniki zapewniały dużą, stabilną platformę. Jego następca, Inspire 2 to profesjonalna jakość w postaci korpusu magnezowego i wielu rozwiązań dla bezpiecznego lotu. Jednym z nich jest akumulator, a raczej dwa. Potrzebujesz bowiem dwóch baterii, aby polecieć dronem. Niestety cena kompletu to prawie 1800 zł. Zapewnia on około 25 minut lotu w zależności od podpiętego aparatu, bowiem Inspire 2 może być wyposażony w różne kamery. Wersja standardowa posiada kamerę Zenmuse X4S, porównywalną z Phantom 4 Pro. Inspire 2 Professional może być wyposażony w kamerę z wymiennymi obiektywami X5S, ale czas lotu wtedy spada, a cena zestawu wzrasta. Jest nawet model Inspire 2 Cinema Premium nagrywający w rozdzielczości 6K, ale na niego będzie stać już nielicznych. Inspire 2 ma również zaawansowane funkcje śledzenia, obsługę wielu użytkowników i inne profesjonalne funkcje, których nowicjusze raczej nie potrzebują.

ZALETY Profesjonalna jakość nagrań; solidna jakość wykonania i system kopii zapasowych

WADY Wysoka cena; zbyt rozbudowany dla początkujących; drogie baterie

Werdykt ★★★★★

DJI Mavic 2 Zoom

4600 zł

www.dji.com

Waga: 905 g | Wymiary (złożony): 214 x 91 x 84 mm | Wymiary (rozłożony): 322 x 242 x 84 mm | Kontroler: Tak | Video: 4K HDR 30p | Rozdzielczość: 12 Mp (w Pro 20 Mp) | Zasilanie: 31 min. (3850 mAh) | Zasięg: 8 km | Prędkość: 72 km/h

W 2016 roku DJI odmieniło rynek, tworząc Mavic Pro, kompaktowego drona, ze składanymi wirnikami i oferującego przyzwoitą jakość obrazu. Jego następcą jest dzieło Mavic 2 w dwóch wersjach: Zoom i Pro. Oba modele wyposażone są w rewelacyjny tryb Hyperlapse DJI, czyli rejestrowanie poklatkowe z powietrza, a Zoom zyskują również kinowy efekt Vertigo (dolly zoom). Mimo niedużej wagi, dronem bardzo przyjemnie się steruje. Dzięki mocnym silnikom i systemom kontroli prędkości jest szybki, a na wietrze prawie tak samo sprawny, jak cięższe drony. Dla płynniejszego lotu przy filmowaniu można zmniejszyć czułość sterowania, a czujniki dookólne będą zapobiegać zderzeniom. Jeśli zdecydujesz się na Mavic 2 Zoom, otrzymasz obiektyw o zmiennej ogniskowej 24-48 mm w połączeniu z 12-megapikselową matrycą 1/2,3 cala. Mavic 2 Pro posiada większy 1-calowy przetwornik obrazu 20 Mp i maksymalną czułość ISO 12 800, ale jego stały obiektyw 28 mm ogranicza nieco kreatywność.

ZALETY Naprawdę użyteczny zoom; mały, ale stabilny; niesamowita funkcja Hyperlapse

WADY Trochę za drogi, mały przetwornik 1/2,3" w wersji Zoom; wideo 4K, ale nie 60p

Werdykt ★★★★★

DJI Mavic Air

2800 zł

www.dji.com

Waga: 430 g | Wymiary (złożony): 168 x 83 x 49 mm | Wymiary (rozłożony): 168 x 184 x 64 mm | Kontroler: Tak | Video: 4K 60p | Rozdzielczość: 12 Mp | Zasilanie: 21 min. (2375 mAh) | Zasięg: 10 km | Prędkość: 68 km/h

T o niezwykle sprawny dron, który może być jedynym, jakiego kiedykolwiek będziesz potrzebować. Dzięki czujnikom odległości skierowanym do przodu, do dołu i do tyłu, dron może rozpoznawać przeszkody i nie tylko ostrzegać pilota, ale także zmieniać kurs, aby ich uniknąć. Maksymalny zasięg 10 km jest imponujący, a aplikacja DJI zawiera kilka ciekawych funkcji. Niestety czas pracy na baterii wynosi 21 minut i jest nawet nieco krótszy w rzeczywistych warunkach. Rozkładanie Aira jest zaskakująco szybkie. Tak jak w przypadku innych dronów DJI, dostępny jest pakiet Fly More, który zawiera przydatne dodatki, takie jak walizka i zapasowe baterie, ale to oczywiście dodatkowy wydatek. Kontroler składa się pięknie (można nawet odkręcić pateczki), jednak jest trochę niewygodny, ponieważ uchwyty, które trzymają telefon na miejscu utrudniają jego aktywację. Poza tym ekran jest poniżej dłoni (większe kontrolery umieszczają go powyżej), ale zasięg jest naprawdę imponujący.

ZALETY Sprytne składanie; wideo 4K 60p (100 Mbps); unikanie obiektów z korekcją kursu

WADY Czas lotu mógłby być dłuższy; dodatkowe koszty walizki

Werdykt ★★★★★

Pięć rzeczy na które warto zwrócić uwagę

1

Większość dronów ma małą matrycę i nie posiada zooma, ale przez to mniej ważą i dłużej latają.

2

Tańsze drony są kontrolowane przez aplikację w telefonie; kontroler zwykle oferuje większy zasięg.

3

Funkcja automatycznego unikania kolizji pozwala trzymać się z dala od kłopotów.

4

Tanie, modele mogą być trudniejsze w pilotażu niż modele wyposażone w GPS i unikania kolizji.

5

W Polsce od 1 lipca zaczną obowiązywać przepisy unijne. Koniecznie należy się z nimi zapoznać!

DJI Mavic Mini

1800 zł

www.dji.com

Waga: 249 g | Wymiary (złożony): 140 x 82 x 57 mm | Kontroler: Tak | Video: 2,7K 30p | Rozdzielczość: 12 Mp | Zasilanie: 30 min. (2400 mAh) | Zasięg: 4 km | Prędkość: 47 km/h

W Wielkiej Brytanii, Stanach Zjednoczonych i Chinach, które obecnie wymagają rejestracji każdego drona ważącego ponad 250 g, otworzył się nowy rynek ultralekkich modeli, poniżej limitu wagowego. W związku z tym zespół badawczo-rozwojowy DJI dokonał niemałego cudu, aby stworzyć lekkiego Mini, w dodatku w niskiej cenie. Głównym wyrzeczeniem była tutaj jakość wideo - Mavic Mini może "tylko" rejestrować przy 2,7K i przepustowości 40 Mbps, dlatego materiał nie jest tak ostry, jak w Mavic 2 Zoom. Aby zmniejszyć wagę zrezygnowano też z czujników antykolizyjnych. Mimo to dron ma trzysosiową głowicę, co oznacza, że materiał filmowy wygląda płynnie, a oprogramowanie zostało zmodyfikowane, aby uczynić go bardziej przyjaznym dla vloggera/instagramera. Zawiera funkcję QuickShots, czyli nagrywanie krótkich klipów przy wsparciu automatycznych trybów lotu. Wbudowana kamera o rozdzielczości 12 Mp, rejestruje zdjęcia zasadniczo podobne do przyzwoitego telefonu.

ZALETY Bardzo lekkie i kompaktowe; nie wymaga rejestracji; łatwy w użyciu

WADY Brak wideo 4K; brak trybu ręcznego; brak czujników antykolizyjnych

Werdykt ★★★★★

DJI Phantom 4 Pro V2.0

6600 zł

www.dji.com

Waga: 1375 g | Wymiary (przekątna): 350 mm | Kontroler: Tak | Video: 4K 60p | Rozdzielczość: 20 Mp | Zasilanie: 25 min. (5870 mAh) | Zasięg: 7 km | Prędkość: 72 km/h

Fantom był pierwszym modelem w którym zastosowano stabilizowaną kamerę na gimbalu. Jego konstrukcja sprawia, że nie jest tak oczywistym wyborem dla początkujących (dla których bardziej pożądane są modele składane), ale za to ma wiele do zaoferowania aspirującym zawodowcom. Zajmie więcej miejsca w plecaku (a nie tylko w bocznej kieszeni, jak w przypadku Mavic Air), albo będzie musiał podróżować w bagażniku samochodu. Mimo to, najnowsza wersja jest kusząca. Przeprojektowane wirniki zapewniają cichszy lot, a nowy system radiowy OcuSync umożliwia wyświetlanie wideo 1080p na monitorze (choć nie będzie działał ze starszymi sterownikami). Obawiano się, że ten dron zostanie wycofany z produkcji, ale DJI zdementowało te informacje. Jeśli masz już Phantoma 4 Pro, nie ma większego powodu, aby aktualizować go do wersji V2.0. Jest to jednak świetna opcja, jeśli potrzebujesz drona do komercyjnych zleceń.

ZALETY Duży sensor i wysoka jakość obrazu; klasyczny wygląd; śledzenie obiektu

WADY Nie jest tani; trochę nieporęczny w porównaniu ze składanymi alternatywami

Werdykt ★★★★★

Parrot Anafi

2700 zł

www.parrot.com

Waga: 310 g | Wymiary (złożony): 244 x 67 x 65 mm | Wymiary (rozłożony): 240 x 175 x 65 mm | Kontroler: Tak | Video: 4K HDR 30p | Rozdzielczość: 21 Mp | Zasilanie: 25 min. (2700 mAh) | Zasięg: 4 km | Prędkość: 55 km/h

P arrot nie był znaczącym graczem na rynku zaawansowanych dronów, aż do pojawienia się modelu Anafi w połowie 2018 roku. Projektując go zrezygnował z czujników o wątpliwej użyteczności, dzięki czemu udało się utrzymać niższą cenę, kompaktowość i mniejszą wagę. Chociaż elementy z włókna węglowego wyglądają na tanie, to nadal jest to jedna z najlepiej zbudowanych ram na rynku. Obsługa jest łatwa dzięki automatycznemu startowi i lądowaniu oraz funkcji powrotu do domu opartej na GPS. Dobrze zaprojektowany kontroler jest łatwiejszy w obsłudze niż niektóre z najnowszych alternatyw DJI, ale niestety Parrot pobiera dodatkowe opłaty za funkcje, takie jak tryb follow-me, które DJI oferuje w standardzie. Poza tym gimbal jest stabilizowany mechanicznie tylko w dwóch osiach, trzecia oś jest stabilizowana elektronicznie. Plusem jest to, że może obracać się bez ograniczeń 180 stopni góra-dół, czego większość dronów nie oferuje, a ponadto jest wyposażony w zoom, który jest niespotykany w tej klasie cenowej.

ZALETY 4K przy 100 Mb/s z HDR; mały po złożeniu; głowica obraca się o 180 stopni

WADY Stabilizacja mechaniczna w dwóch osiach; dodatkowe funkcje płatne

Werdykt ★★★★★

Pełny test na
www.fotopolis.pl

1
Głębszy grip poprawia nieco chwyt, ale nadal jest on zbyt krótki, by wygodnie używać ciężkich szkielek

2
Litowo-jonowy akumulator NP-FZ100 wystarczy do wykonania maksymalnie 800 zdjęć

3
Mocowanie FE pozwala już podpinąć wiele modeli obiektywów producentów niezależnych

Sony A7R IV

WWW.SONY.PL 15 399 ZŁ

Czy bezlusterkowiec z pełnoklatkową matrycą 61 Mp, może być nadal szybki i wydajny? Producent zapewnia że tak. Przekonajmy się!

SPECYFIKACJA

Matryca: 61 Mp; CMOS Exmor R
Procesor obrazu: Bionz X **Autofokus:** Hybrydowy; 567 punktów detekcji fazy, 325 detekcji kontrastu **Zakres ISO:** 100 - 32 000 (50-102 400) **Tryb wideo:** 4K UHD; 30p, 24p **Wizjer:** EVF, 5,76 Mp **Pamięć:** Dwa sloty SD/SDHC/SDXC (UHS II) **LCD:** 3-calowy, odchylany, dotykowy, 1,44 Mp **Tryb seryjny:** 10 kl./s **Łączność:** Wi-Fi, Bluetooth, NFC **Rozmiar:** 129 x 96 x 78 mm **Waga:** 665 g

Sensor o tak dużej gęstości pikseli w aparacie pełnoklatkowym pojawia się po raz pierwszy, dodatkowo producent deklaruje zakres dynamiczny na poziomie 15 EV. Matryca to jednak nie jedyny atut tej konstrukcji. Aparat oferuje także 576-punktowy system AF, wykorzystujący najnowsze algorytmy śledzenia oraz tryby Real Time Eye AF i Real Time Tracking. Ponadto szybki w tym segmencie tryb zdjęć seryjnych (10 kl./s), oraz możliwość rejestracji filmów 4K HDR.

Aparat nie jest tani, ale w swojej klasie nie ma właściwie żadnej konkurencji. Przekonajmy się, czy oferowane przez A7R IV nowości warto są swojej ceny.

Budowa i ergonomia

Już na pierwszy rzut oka widać, że mamy do czynienia z aparatem większego kalibru. Body widocznie ułożyło, co można jednak zaliczyć na plus - w połączeniu z głębszym gripem otrzymujemy wygodniejszy i naprawdę dobrze wyważony korpus. Szkielet został wykonany z magnezu i dodatkowo uszczelniony (więcej fizycznych uszczelnień, zamiast precyzyjnie spasowanych elementów obudowy).

Obudowa przeszła też szereg drobnych, ale istotnych zmian. Przede wszystkim trzecie pokrętło funkcyjne zostało w całości wyciągnięte na wierzch, pokrętło kompensacji ekspozycji doczekało się blokady, a przednie pokrętło funkcyjne

4

Wizjer 5,7 Mp wydaje się wręcz zbyt ostry. To rekordowa rozdzielczość w bezlusterkowcu

6

Joystick jest jeszcze większy i wygodniejszy, co znacznie ułatwia szybki wybór punktu AF

8

Możemy przypisywać własne funkcje przyciskom lub zapisać ich całe zestawy

5

Tylny ekran jest mniejszy niż u konkurentów i ma ograniczone funkcje dotykowe

7

Producent marnuje miejsce i nadal wzbrania się przed górnym ekranem pomocniczym

9

Pokrętło kompensacji ekspozycji jest jeszcze wygodniejsze i zyskało funkcję blokady

zostało umieszczone pod kątem, dzięki czemu stało się bardziej precyzyjne.

Nowy wizjer to obecnie układ o największej rozdzielczości na rynku (5,7 Mp). Wyświetlany obraz jest jasny, kontrastowy i szczegółowy. Może pochwalić się także bardzo dobrym odwzorowaniem barw. Odchylany, 3,2-calowy ekran (1,44 Mp) również jest rzetelny i szczegółowy, niestety po raz kolejny po macoszemu potraktowano funkcje dotykowe. Nasze możliwości nadal sprowadzają się właściwie jedynie do ustawienia punktu AF, wyzwolenia migawki czy powiększania podglądu zdjęć. Aparat imponuje za to możliwościami personalizacji. Otrzymujemy 3 tryby użytkownika, a własne ustawienia przypisać możemy do 11 przycisków na obudowie. Przy tym liczba możliwych do wybrania opcji wynosi aż 100 a całość ustawień użytkownika zapiszemy na karcie SD.

Szybkość i wydajność

Na wykonanie pierwszego zdjęcia czekamy około 1,5 sekundy, co jest wynikiem dość przeciętnym.

Odnotowaliśmy też nieznaczne „lagi” interfejsu - aparat reaguje na pokrętła z delikatnym opóźnieniem. Żadnych problemów nie zauważamy natomiast w przypadku nawigacji po funkcjach aparatu czy też 100-procentowego powiększenia zdjęć. W trybie seryjnym aparat oferuje 10 kl./s, ale tylko przy 7,2 kl./s będziemy w stanie skorzystać z nieskompresowanego 14-bitowego zapisu. Wybranie maksymalnej prędkości serii obniży głębię do 12 bitów, co ograniczy nieco możliwości na etapie postprodukcji.

Jak radzi sobie bufor? Korzystając z szybkich kart Sony w jednej serii byliśmy w stanie zapisać 31 nieskompresowanych RAW-ów i 70 zdjęć JPEG. W większości sytuacji w zupełności to wystarczy. Czas opróżniania bufora, to już jednak od 35 sekund do ponad minuty. Dodatkowo, aparat blokuje dostęp do trybu podglądu i menu. Największym problemem jest jednak ciągły brak możliwości zapisania mniejszych RAW-ów. Wążące 120 Mb pliki błyskawicznie zapełniają nawet pojemne karty, oraz dyski komputera.

Ładne oddanie tonów skóry oraz skuteczny tryb śledzenia oka sprawiają, że A7R IV to świetny aparat do portretów.

Autofokus i pomiar światła

Sony A7R IV może pochwalić się systemem AF opartym o 567 czułych od -3 EV punktów detekcji fazy. W praktyce świetnie radzi sobie z celnością w trybie pojedynczym, gdzie ostrość blokowana jest w czasie około 0,25 sekundy (0,5 s w słabym świetle). Jeszcze szybszy okazuje się tryb ciągły C-AF, w którym aparat ostrzy momentalnie. Algorytmy

Pliki JPEG prosto z aparatu mają wierne i dobrze zbalansowane kolory, A7R IV bardzo dobrze radzi sobie nawet z kłopotliwymi czerwieniami

Korpusy Sony są małe i zgrabne, czego niestety nie można powiedzieć o obiektywach G-Master

Wygodny joystick pozwala szybko i wygodnie wybrać punkt ustawiania ostrości

śledzenia robią bardzo dobre wrażenie i w parze z systemami Real Time Tracking i Real Time Eye AF sprawiają, że zupełnie zapominamy, że mamy do czynienia z wysoko rozdzielczym potworem.

Ze względu na większą rozdzielczość, dużo łatwiej niestety o poruszone zdjęcie, dlatego choć system stabilizacji oferuje większą o 1 EV deklarowaną skuteczność raczej nie przełoży się to na dłuższy maksymalny czas możliwy do utrzymania z ręki. W praktyce przy ogniskowej 50 mm byliśmy w stanie utrzymać czasy rzędu 1/15 s.

Jakość zdjęć

Szczegółowość zdjęć jest wprost fenomenalna. Na niskich czułościach aparat z powodzeniem może konkurować ze średnim formatem. Korpus bardzo dobrze radzi sobie też z kolorystyką. Zdjęcia są kontrastowe, odpowiednio nasycone i w charakterystyczny dla Sony sposób „cieple” w odbiorze. Bardzo dobrze reprezentowane są tony skóry, które jeszcze niedawno stanowiły dla producenta problem.

A7R IV dobrze wypada także pod względem pracy na wysokich czułościach, choć trzeba przyznać, że cyfrowe kolorowe ziarno Sony

wyda się być bardziej widoczne niż w przypadku poprzednika. W pełnym powiększeniu szumy zauważymy już przy ISO 800, ale aż do ISO 6400 zdjęcia będą w pełni używalne do publikacji internetowych.

Pod względem zakresu dynamicznego, nowy aparat wypada gorzej od poprzednika - dynamika sięga 12 EV. Biorąc jednak pod uwagę niemal 50% skok w rozdzielczości i tak jest to przyzwoity wynik.

Filmowanie

Pod względem funkcji filmowych nowy korpus w zasadzie nie oferuje wiele ponad to, co miał do pokazania poprzednik. Nasze możliwości zamykają się w rozdzielczości 4K z prędkością 30 kl./s z przepływnością rzędu 100 Mb/s. Trzeba przy tym wspomnieć, że mimo możliwości skorzystania z płaskich profili obrazu S-Log2 i S-Log3 nawet podczas wypuszczania sygnału na zewnętrzne rekordery będzie to zapis jedynie 8-bitowy z próbkowaniem 4:2:2, w standardzie H.264. W praktyce obrazek uzyskiwany przy rozdzielczości 4K na cropie APS-C jest widocznie bardziej szczegółowy niż przy zapisie pełnoklatkowym, ale nawet w tym drugim wypadku możemy liczyć na wysoką jakość materiału. Co ważne, niezależnie od sposobu zapisu nie zauważymy istotnych problemów z efektem rolling shutter.

Tryb filmowy aparatu oferuje także ważne funkcje pomocnicze w postaci zebry czy peakingu ostrości oraz umożliwia zapis o rozszerzonej dynamice w formacie HLG (Hybrid Log Gamma). Cieszy też pełna implementacja systemów śledzenia AF w trybie wideo.

Matryca ładnie reprodukuje
nawet najbardziej delikatne
przejścia tonalne

Zdjęcia mają mnóstwo
szczegółów, widocznych
zarówno w cieniach, jak
i w światłach

Podsumowanie

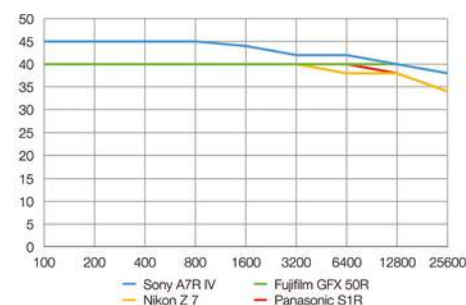
Sony A7R IV to aparat wyjątkowy i bezspornie najdoskonalszy pod względem ergonomii i obsługi korpusu z całej rodziny A7. Do tego otrzymujemy imponujący system śledzenia AF, doskonałą optymalizację poboru mocy i świetny wizjer elektroniczny.

Kluczowa jest oczywiście rekordowa rozdzielczość 61 Mp, która sprawi, że dla wielu zakup aparatu średnioformatowego przestanie mieć sens. Ale to właśnie rozmiar zdjęć może okazać się największym problemem. Pojedynczy plik RAW zajmuje około 120 Mb, co sprawia, że błyskawicznie zapełnimy w zasadzie każdą kartę, a w następnej kolejności dysk komputera czy stacji NAS. Aparat nie pozwala na zapis RAW-ów w mniejszej rozdzielczości przez co konstrukcja ta będzie mało praktyczna

dla fotografów okolicznościowych wykonujących podczas zleceń setki zdjęć i przechowujących je jeszcze długo po jego zakończeniu. W końcu problemem stało się także samo ujarzmienie tej ogromnej rozdzielczości przez inżynierów - pod względem szumu i dynamiki aparat nieco gorzej wypada od poprzednika. Nie zrozumcie nas źle. To nadal fantastyczny aparat, który będzie brylował w studio czy przy dużych komercyjnych sesjach, gdzie pracuje się w kontrolowanych warunkach, a wyjściowy rozmiar zdjęć nigdy nie jest za duży. Jeśli jednak o Sony A7R IV myślicie w kategoriach uniwersalnego narzędzia do codziennej pracy, prawdopodobnie lepszym wyborem okaże się nadal świetny, i dziś już znacznie tańszy model A7R III. **Maciej Luśtyk**

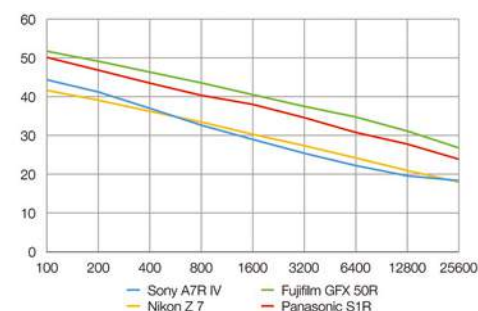
TESTY STUDYJNE

Rozdzielczość

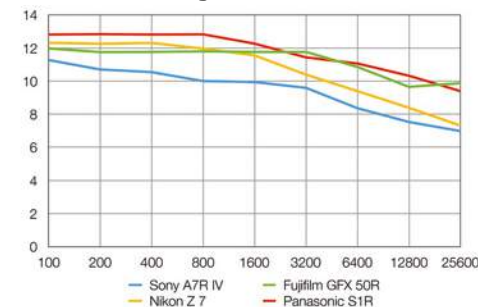
Szczegółowość z 61-milionowej matrycy CMOS EXMOR R nie powinna specjalnie dziwić. Aż do ISO 3200 rozdzielczość jest rewelacyjna

Szum

Tu nie do pobicia okazał się średnioformatowy Fujifilm GFX 50R. Większa fizycznie matryca to większe piksele i lepsze zbieranie światła

Dynamika

Sony deklaruje nawet 15 EV zakresu dynamicznego. Nasze testy jednak tego nie potwierdzają. Lepszy zakres tonalny oferował nawet poprzednik

Werdykt

4,5 ★★★★★
Znakomity

Sony A7R IV to ogromne możliwości zamknięte w bardzo kompaktowym body. Śmiało można go polecić zawodowcom, dla których jakość obrazka jest najważniejsza a rozmiar plików nie stanowi problemu.

Jak wybrać... Obiektyw makro

PL
ZAPISZ SIĘ
ZA DARMO
5 LAT
GWARANCJI
5 years.tamron.eu

5

REGISTER
NOW FOR FREE
5 YEAR
WARRANTY
5 years.tamron.eu

Jeśli chcesz oglądać świat z naprawdę małych odległości, zdecydowanie potrzebujesz dedykowanej optyki

W

ykonywanie zbliżeń nie powinno być specjalnie trudne. Wystarczy znaleźć interesujący obiekt i podejść jak najbliżej.

No właśnie. Problem

w tym, że typowy obiektyw nie pozwoli nam podejść wystarczająco blisko. Jest oczywiście wiele sposobów by obejść ten problem (pierścienie makro czy odwrotnego mocowania), na dłuższą metę jednak najlepszym wyjściem i tak okazuje się zakup zaprojektowanego specjalnie do zbliżeń obiektywu makro, takiego jak np. prezentowany tu fantastyczny Tamron SP 90 mm Di Macro 1:1. Podstawową zaletą tego typu optyki jest możliwość ostrzenia już z kilkunastu cm, dzięki czemu nasz obiekt ładnie wypełni kadr, a drobne detale będą wręcz przytłaczać swoją ostrością. Ale to nie wszystko, poznajcie pięć elementów, na które warto zwrócić uwagę!

1 Ogniskowa

Typowe modele makro to stałki - zwykle nieco dłuższe. 90 mm jest najbardziej popularną ogniskową – krótsze szkła mogą być tańsze i lżejsze, ale ryzykujesz pojawieniem się cienia a w fotografii owadów spłoszeniem modela.

2 Przysłona

Maksymalny otwór przysłony f/2,8 to dobry kompromis jasności i głębi ostrości, która nie powinna być zbyt mała. W połączeniu z dłuższą ogniskową zamienia szkło makro w „portretówkę”.

3 Powiększenie

Obiektyw makro ma współczynnik powiększenia 1:1, umożliwiając rejestrowanie obiektów w „naturalnej wielkości”. Specjalistyczne modele makro, które wykraczają daleko poza stosunek 1:1, oferują powiększenie 2:1 lub nawet 5:1.

4 Stabilizacja

Najlepszym rozwiązaniem jest zawsze statyw, ale jeśli musimy fotografować „z ręki”, niezastąpiony okazuje się system optycznej stabilizacji obrazu. W fotografii makro najmniejsze nawet poruszenie może zrujnować nasze zdjęcie, dlatego jej skuteczność ma ogromne znaczenie. Technologia VC (Vibration Compensation) Tamrona to 2-osiowy system o wydajności nawet 3,5 EV.

5 Autofokus / MF

Choć większość obiektywów makro oferuje cichy i szybki system AF, w fotografii makro nie zawsze jest on najlepszym rozwiązaniem. Gdy w płaszczyźnie ostrości chcemy zawrzeć bardzo mały obiekt, często szybszym i bardziej precyzyjnym rozwiązaniem okazuje się ostrzenie ręczne. Upewnij się więc, że obiektyw ma szeroki i wygodny pierścień ostrzenia ręcznego.

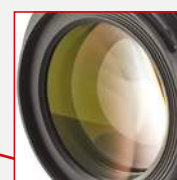
Kluczowe cechy optyki makro na przykładzie
Tamrona SP 90 mm Di MACRO 1:1

Wewnętrzne ogniskowanie

Oznacza to, że podczas ogniskowania przedni element nie wysuwa się i obiektyw nie zmienia swojej długości. W fotografii makro ma to duże znaczenie.

Ogranicznik ostrości

Pozwala zawęzić obszar ostrości do 0,3-0,5 m, dzięki czemu pierścieniowy silnik ustawia ostrość znacznie szybciej. Możemy go przełączyć również w tryb pracy w pełnym zakresie.

Powłoka fluorowa i uszczelnienia

To opcje z górnej półki. Powłoka fluorowa ułatwia czyszczenie przedniej soczewki z plam i zabrudzeń, a uszczelnienia zabezpieczają wnętrze obiektywu przed kurzem i wilgocią.

Wybór mocowania

Tamron to niezależny producent obiektywów dla aparatów różnych marek. Model 90 mm można kupić z bagnetem Canon EF i Nikon EF-S, czyli do pełnoklatkowych lustrzanek tych producentów.

Brakuje Ci archiwalnego
wydania?

DIGITAL CAMERA POLSKA

UZUPEŁNIJ
KOLEKCJĘ NA
ULUBIONYKIOSK.PL
(PRZESYŁKA GRATIS)

Budżetowe jasne stałki

Nie lubisz przepłacać? Oto osiem obiektywów, które dają nowe możliwości w rozsądnej cenie

N

ajlepszą cechą aparatu systemowego jest to, że można swobodnie wymieniać obiektywy w zależności od tematu, który chcemy sfotografować. Niestety dodatkowe obiektywy mogą być bardzo drogie

w zakupie i uciążliwe w transporcie. Dlatego wielu z nas poprzestaje na standardowym zoomie, który wystarcza do większości sytuacji i nie zajmuje zbyt wiele miejsca w naszej fotograficznej torbie.

Ale co by było, gdybyś miał dodatkowy obiektyw za niewielkie pieniądze, który byłby kompaktowy, lekki, i który bez problemu zmieściłby się jeszcze w Twojej torbie na aparat? A co by było, gdyby ten obiektyw pozwolił Ci dodatkowo uzyskać inny styl fotografowania niż zwykłe obiektywy zmienneogniskowe? To sytuacja, w której wszyscy zyskują - dlatego zebraliśmy kilka ciekawych modeli obiektywów, które pod każdym względem podnoszą funkcjonalność Twojego zestawu fotograficznego.

Nasi zawodnicy

1 Canon EF-S 24 mm f/2,8 STM	749 zł
2 Canon EF 50 mm f/1,8 STM	519 zł
3 Nikon AF-S DX 35 mm f/1,8G	799 zł
4 Nikon AF-S 50 mm f/1,8G	999 zł
5 Olympus 9 mm f/8 Fisheye	449 zł
6 Pentax smc DA 50 mm f/1,8	589 zł
7 SLR Magic 35 mm f/1,7	690 zł
8 SLR Magic 26 mm f/1,4	250 zł

Canon

EF-S 24 mm f/2,8 STM

749 zł

Do streeta i nie tylko

Jak większość obiektywów typu "naleśnik", ten ma około 2 cm grubości i przy wadze zaledwie 125 g jest naprawdę lekki. Doskonale nadaje się do zdjęć ulicznych z użyciem lustrzanki Canon w formacie APS-C, na której zapewnia efektywną ogniskową nieco ponad 38 mm. Jego atutem jest także jasność f/2,8, która jest większa niż w przypadku standardowego zooma. Choć niedrogi jak na systemowe szkło, posiada element asferyczny, powłoki Super Spectra i dość dobrze zaokrągloną, 7-listkową przysłonę. Autofokus jest obsługiwany przez silnik krokowy z elektronicznie sprzężonym pierścieniem ostrości. System AF nie jest szczególnie szybki, ale dobrze wykonuje swoją pracę.

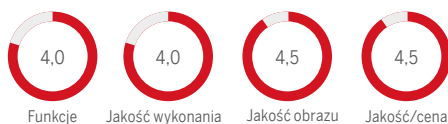
Możliwości

Jakość obrazu jest rzeczywiście bardzo dobra, co sprawia, że zastanawiasz się, dlaczego niektóre najlepsze obiektywy muszą być tak duże.

Werdykt Digital Camera

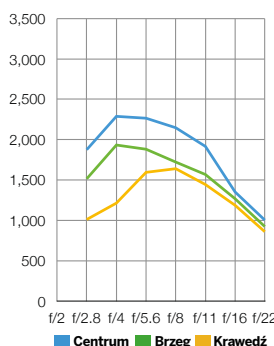
Ten maluch wygrywa w swojej kategorii wagowej, zapewniając bardzo przyzwoitą jakość obrazu. Jest jasny i świetnie sprawdzi się w fotografii ulicznej.

4,5 ★★★★★
Znakomity

Rozdzielczość

Ostrość jest bardzo dobra praktycznie w całym zakresie przysłony.

Aberracja chromatyczna 0,08

Niemal niewidoczna bez względu na otwór przysłony.

Dystorsja -1,69

Tylko minimalne zniekształcenie beczkowate, niezauważalne na zdjęciach.

Canon

EF 50 mm f/1,8 STM

519 zł

Najlepsza 50-tka Canona

Nie bez powodu pięćdziesiątka jest jedną z najbardziej popularnych stałek. Dzięki niej można uzyskać znacznie mniejszą głębię ostrości niż w przypadku standardowego zoomu, co pozwala na rozmycie tła i skupienie całej uwagi na głównym temacie. Obiektyw ten zapewnia efektywną ogniskową 80 mm na korpusach APS-C - w sam raz do portretów. W najnowszej wersji znajdziemy mechanizm autofokusa STM, dzięki czemu jest on znacznie cichszy niż jego poprzednik, a pierścień ręcznej regulacji ostrości nie obraca się już podczas automatycznego ustawiania ostrości. Liczba listków przysłony została zwiększona z pięciu do siedmiu, przez co bokeh wygląda dobrze nawet po przybliżeniu przysłony.

Możliwości

Podczas fotografowania z w pełni otwartą przysłoną występują pewne zauważalne przebarwienia krawędzi, ale jakość obrazu jest i tak bardzo przyjemna.

Werdykt Digital Camera

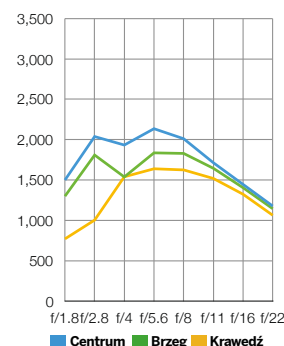
Dość mały i lekki, ale o dobrych parametrach ogólnych. Zapewnia lepszą jakość obrazu i większą dokładność autofokusa niż jaśniejszy i droższy Canon 50 mm f/1,4.

4,5 ★★★★★
Znakomity

Rozdzielczość

Oprócz krawędzi, ostrość pozostaje imponująca, nawet przy f/1,8.

Aberracja chromatyczna 0,69

Przebarwienia krawędzi są zauważalne.

Dystorsja -1,6

Występuje nieduże zniekształcenie beczkowate, które łatwo skorygować.

Nikkor

AF-S DX 35 mm f/1,8G

799 zł

Standard pod małe matryce

W odróżnieniu od firmy Canon, Nikon produkuje stałogniskowe modele dla aparatów z małymi matrycami. Ta 35-tka zapewni efektywną ogniskową 52,5 mm i, w przeciwieństwie do budżetowych obiektywów Canon, jest wyposażona w osłonę przeciwsłoneczną i pokrowiec w standardzie.

Jakość wykonania jest dość dobra jak na tak niedrogi obiektyw. Ma metalowe, a nie plastikowe mocowanie, pierścieniowy system autofokusa i dość dobrze zaokrągloną, siedmiolistkową przystonę. Nie ma jednak skali odległości ogniskowania ani uszczelnień przed warunkami atmosferycznymi.

Możliwości

Autofokus jest dość szybki i cichy, a jakość obrazu przeważnie dobra, choć ostrość w rogach jest nieco rozczarowująca, i to w całym zakresie przyston.

Werdykt Digital Camera

Ten obiektyw przegrywa z większością pełnoklatkowych modeli pod względem wydajności, ale jest kompaktowy, lekki i warty swojej ceny.

4,0 ★★★★★

Doskonały

Funkcje

Jakość wykonania

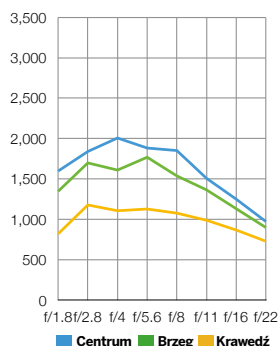
Jakość obrazu

Jakość/cena

Rozdzielczość

Jest bardzo dobra w środku kadru, ale spada w kierunku narożników.

Aberracja chromatyczna 1,61

Większa niż w testowanych modelach Canona i Nikona.

Dystorsja -1,65

Jest na podobnym poziomie jak w prezentowanych tutaj modelach Canon.

Nikkor

AF-S 50 mm f/1,8G

999 zł

Do pełnej klatki, ale i do APS-C

P odobnie jak testowany tu Canon 50 mm f/1,8, ten obiektyw Nikkor został zaprojektowany przede wszystkim z myślą o pełnoklatkowych lustrzankach. Jest on idealny zawsze, gdy potrzebny jest większy otwór przystony niż dostępny w standardowym zoomie. Podobnie jak w konkurencyjnym modelu Canon, ten również sprawdzi się w portretowaniu, jeśli podłączymy go do korpusu APS-C. Wtedy jego efektywna ogniskowa wyniesie 75 mm.

Podobieństwa do modelu Nikon DX 35 mm obejmują siedem listków przystony i pierścieniowy autofokus z ręcznym przeostrzaniem. Na jego obudowie znajduje się skala odległości ogniskowania oraz pierścień uszczelniający przy bagiecie.

Możliwości

Jakość obrazu zapewnia imponująca ostrość i kontrast, nawet przy f/1,8. Bokeh jest gładki, ale rozmyte światła mają ostry kształt po przymknięciu przystony.

Werdykt Digital Camera

Nie jest tak zaawansowany jak model AF-S 50 mm f/1,4G, ale sprawdzi się świetnie w wielu sytuacjach, a przy tym ma bardzo korzystny stosunek jakości do ceny.

4,5 ★★★★★

Znakomity

Funkcje

Jakość wykonania

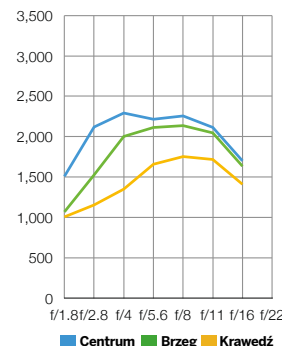
Jakość obrazu

Jakość/cena

Rozdzielczość

Ostrość jest dobra w całym kadrze i w całym zakresie przyston.

Aberracja chromatyczna 1,21

Zauważalnie mniejsza niż w Nikonie DX 35 mm.

Dystorsja -1,11

Jest minimalna i lepiej kontrolowana niż w obiektywie DX 35 mm.

Test grupowy **Budżetowe stałki**

Olympus

9 mm f/8 Fisheye

449 zł

Cieńszy od naleśnika

Cienkie obiektywy typu "naleśnik" są dość popularne - ale ten obiektyw Olympusa jest jeszcze cieńszy, ma

13 mm grubości, mniej więcej tyle, co dekielki aparatów. Olympus oferuje również podobny model 15 mm, ale jego ogniskowa pokrywa się z zakresem standardowego zooma. Rybie oko o ogniskowej 9 mm daje zupełnie inne wrażenia podczas fotografowania, powodując charakterystyczne zniekształcenie obrazu.

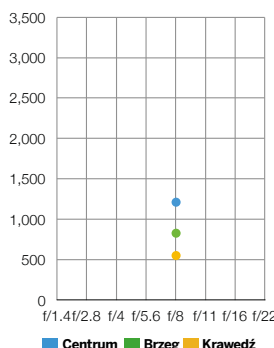
Przystona w tym obiektywie jest stała na poziomie f/8, nie ma też autofokusa, ale głęboka ostrość jest tak duża, że ustawienie na nieskończoność za pomocą dźwigni sprawdzi się w większości przypadków, o ile nie robimy ekstremalnych zbliżeń.

Możliwości

Ostrość jest dość rozsądna, ale spada niestety mocno w miarę oddalania się od centrum. Na brzegach dość wyraźna jest także aberracja chromatyczna.

Rozdzielczość

W centrum kadru nie jest źle, ale na krawędziach mogłoby być lepiej.

Aberracja chromatyczna 4,21

Przebarwienia są bardzo duże na krawędziach.

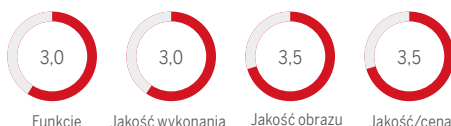
Dystorsja -22,2

Nie ma rybiego oka bez ogromnej dystorsji; tutaj nie jest nawet aż tak duża.

Werdykt Digital Camera

Nie zastąpi wysokiej klasy obiektywu jak Olympus 8 mm f/1,8 Pro Fisheye, ale kosztuje 7x mniej. Daje przy tym ogromną frajdę.

3,5 ★★★★★
Bardzo dobry

Pentax

smc DA 50 mm f/1,8

589 zł

Prosty i głośny, ale skuteczny

Podobnie jak testowane obiektywy Canon i Nikon 50 mm, ten również posiada duży otwór przystony

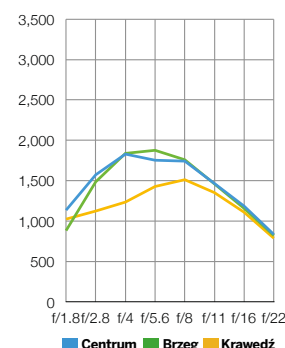
wynoszący f/1,8. W przeciwieństwie do dwóch pozostałych, jest on przeznaczony wyłącznie do stosowania z lustrzankami formatu APS-C. W związku z tym zachowuje się jak krótki teleobiektyw o efektywnej ogniskowej 75 mm, w sam raz do fotografii martwej natury i portretów. Pentax jest nieco mniejszy niż pozostałe testowane obiektywy 50 mm i znacznie lżejszy, bo waży 122 g. Wynika to głównie z faktu, że ma plastikową obudowę i nie ma wbudowanego silnika autofokusa. Nie ma też skali odległości ogniskowania.

Możliwości

Autofokus jest dość szybki, ale głośny. Ostrość zdjęć jest w większości przypadków bardzo przyzwoita, ale rozczarowuje przy fotografowaniu z szeroko otwartą przystoną f/1,8.

Rozdzielczość

Nie jest tak ostry jak konkurencja, ale trzyma stały poziom w kadrze.

Aberracja chromatyczna 0,31

Niewielka, nawet w narożnikach kadru.

Dystorsja -0,54

Nie jest idealnie, ale poziom zniekształceń nie sprawia problemów.

Werdykt Digital Camera

Jeśli nie przeszkadza Ci hataśliwy system AF, to jest to dobry zakup za rozsądną cenę. Wykonany z tworzywa sztucznego, ale konstrukcja jest całkiem solidna.

4,0 ★★★★★
Doskonały

SLR Magic

35 mm f/1,7

690 zł

Celowo miękki na brzegach

Ten niedrogi obiektyw jest oferowany w wersji Micro 4/3 i z mocowaniem Sony E. Jest niezwykle mały i lekki jak na obiektyw 35 mm f/1,7. To w pełni manualny układ optyczny - nie ma komunikacji elektronicznej z aparatem, a regulacja ostrości i przystony jest realizowana przez pierścienie na obiektywie. Na pierścieniu ostrości nie ma jednak oznaczeń odległości, a przystonę można zmieniać bezstopniowo, choć też trochę na oko - oznaczenia zaczynają się od f/1,7, a następnie co 1 EV od f/2 do f/5,6, po czym nic aż do f/16. Jeśli wyjdiesz poza tę wartość przystona zamknie się całkowicie.

Możliwości

Ostrość jest dość dobra w centralnym obszarze kadru, nawet przy przystonie f/1,7. Spada mocno w kierunku krawędzi, ale to celowy zabieg, aby nadać tłu miękkiego i nieostrego wyglądu. Efekt jest naprawdę interesujący!

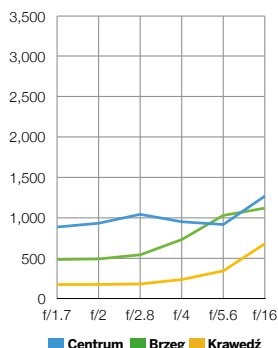
Werdykt Digital Camera

Trudno uzyskać niewielką głębię ostrości obiektywem 35 mm, chyba że przy jasności f/1,4, ale to niedrogie szkło świetnie nadaje się do rozmycia tła.

4,0 ★★★★★ Doskonały

Rozdzielczość
Obiektyw jest ostry w centrum, ale super miękki na krawędziach.

Aberracja chromatyczna 2,79
Nie jest mała, ale w praktyce wcale nie przeszkadza.

Dystorsja 0,61
Jedynie niewielkie zniekształcenie poduszkowate.

SLR Magic

26 mm f/1,4 Toy

250 zł

Pokręcony obiektyw

To bardziej ekstremalna wersja obiektywu SLR Magic 35 mm: jeszcze bardziej rozmywa obszary poza centrum, dając efekt "aparatu zabawkowego". Jest dostępny tylko dla systemu Micro 4/3. Podobnie jak pozostałe modele SLR, jest to obiektyw manualny, ale tym razem z oznaczeniem przystony pomiędzy f/1,4 a f/8. Jednak skala odległości ostrzenia została zastąpiona przez podstawowe strzałki wskazujące kierunek blisko/daleko. Aby dodać trochę uroku pierścieniom sterującym, obiektyw został wyposażony w kolorowe gumowe pierścienie chwytne.

Możliwości

Efekt rozmycia z dala od centralnego rejonu kadru może mieć niemal wirujący efekt. Inną sztuczką służącą skupieniu uwagi na centralnym obszarze jest to, że obiektyw produkuje dość mocne winietowanie. W sumie jest to obiektyw do zabawy, ale naprawdę świetnej.

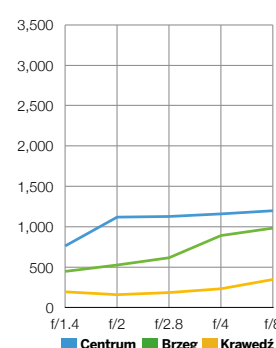
Werdykt Digital Camera

Jest to zgrabny, mały obiektyw do efektów specjalnych, który działa bardzo dobrze. Równie dobrze prezentuje się jego niska cena, w sam raz za taką zabawkę.

4,0 ★★★★★ Doskonały

Rozdzielczość
Środek jest ostrzejszy niż w modelu 35 mm, a rogi jeszcze bardziej miękkie.

Aberracja chromatyczna 0,63
Jest minimalna, nawet w narożnikach zdjęcia.

Dystorsja -2,89
Większa niż w innych obiektywach w tej cenie, ale na przyzwoitym poziomie.

Test grupowy **Budżetowe stałki**

Małe pieniądze, duże możliwości

Nikkor AF-S 50 mm f/1,8G zdobywa najwyższe wyróżnienie

W porównaniu do modeli Canona i Pentaksa Nikon AF-S 50 mm f/1,8G, zapewnia najlepszą funkcjonalność i jakość obrazu. Mimo że jest nieco droższy, nadal pozostaje przystępny, zachowując dobry stosunek jakości do ceny. Podobnie jak Canon 50 mm, sprawdzi się on zarówno w przypadku formatu APS-C, jak i pełnoklatkowych korpusów, natomiast Pentax 50 mm został zaprojektowany tylko

z myślą o aparatach APS-C. "Naleśnikowy" obiektyw 24 mm firmy Canon do lustrzanek formatu APS-C doskonale nadaje się do fotografii ulicznej i z łatwością mieści się w kieszeni. Równie dobrze sprawdzi się Nikkor AF-S DX 35 mm, który po podłączeniu do korpusu APS-C stanie się klasycznym jasnym standardem. SLR Magic 26 mm f/1,4 Toy to z kolei najlepszy wybór jeśli chodzi o tani, ciekawy obiektyw do systemu Micro 4/3. Łączy on w sobie dobrą

ostrość w centrum z efektywnymi nieostrościami na brzegach, zapewniając wspaniały efekt aparatu zabawkowego. Natomiast rybie oko Olympusa ma dość ograniczone zastosowanie z powodu stałej przysłony f/8, choć w przyzwyczajonych warunkach oświetleniowych nie stanowi to na ogół problemu. Innym budżetowym wyborem dla bezlusterkowców M4/3 oraz Sony E może być jasny, manualny SLR Magic 35 mm.

Porównanie obiektywów

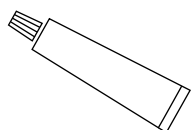
	Canon EF-S 24 mm f/2,8 STM	Canon EF 50 mm f/1,8 STM	Nikkor AF-S DX 35 mm f/1,8G	Nikkor AF-S 50 mm f/1,8G	Olympus 9 mm f/8 Fisheye	Pentax smc DA 50 mm f/1,8	SLR Magic 35 mm f/1,7	SLR Magic 26 mm f/1,4 Toy
Strona internetowa	www.canon.pl	www.canon.pl	www.nikon.pl	www.nikon.pl	www.olympus.pl	www.pentax.pl	www.slrmagic.info	www.slrmagic.info
Cena	749 zł	519 zł	799 zł	999 zł	449 zł	589 zł	690 zł	250 zł
Mocowanie	Canon EF-S	Canon EF	Nikon F	Nikon F	M4/3	Pentax K	M4/3, Sony E	M4/3
Pełnoklatkowy	Nie	Tak	Nie	Tak	Nie	Nie	Nie	Nie
Elementy/grupy	6/5	6/5	8/6	7/6	5/4	6/5	Brak danych	Brak danych
Przysłona	7 listków	7 listków	7 listków	7 listków	Brak	7 listków	Brak danych	Brak danych
Stabilizacja optyczna	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie
Silnik AF	Silnik krokowy	Silnik krokowy	Ultradźwiękowy	Ultradźwiękowy	MF	W aparacie	MF	MF
Min. odl. ostrzenia	0,16 m	0,35 m	0,3 m	0,45 m	0,2 m	0,45 m	0,3 m	Brak danych
Powiększenie	0,27x	0,21x	0,16x	0,15x	0,05x	0,15x	Brak danych	Brak danych
Rozmiar filtra	52 mm	49 mm	52 mm	58 mm	Brak	52 mm	37 mm	30,5 mm
Akcesoria w zestawie	Brak	Brak	Ostona, pokrowiec	Ostona, pokrowiec	Brak	Brak	Brak	Kolorowe pierścienie
Wymiary	68 x 23 mm	69 x 39 mm	70 x 53 mm	72 x 53 mm	56 x 13 mm	63 x 39 mm	44 x 39 mm	37 x 39 mm
Waga	125 g	160 g	200 g	185 g	30 g	122 g	90 g	90 g

Funkcje	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★
Jakość wykonania	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★
Możliwości	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★
Cena/Możliwości	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★
Ocena ogólna	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★

OPAL

FOTOCERAMIKA

Firma europejska
numer 1 w Polsce

do każdego
zdjęcia kolorowego
silikon montażowy
GRATIS

ZDJĘCIA 7x10 netto

kolor 49 zł
czarno-białe 19 zł

📍 ul. Lema 12, 20 – 446 Lublin

☎ +48 81 744 99 00

🌐 www.opal.lublin.pl

OPAL

Nadaj zdjęciom staromodny wygląd jednym kliknięciem

Skorzystaj z naszych operacji, aby szybko nakładać na zdjęcia efekty w stylu retro, a następnie stworzyć wersję fotografii gotową do wydruku

Jon Adams

Jon jest profesjonalnym fotografem i dziennikarzem. Prowadzi również indywidualne i grupowe warsztaty z zakresu obsługi cyfrowych lustrzanek i edycji zdjęć w Photoshopie.

R

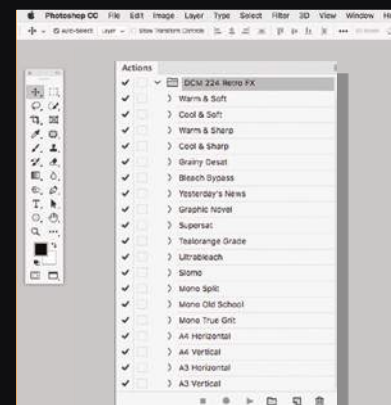
obiąc zdjęcie i oglądając je na tylnym wyświetlaczu aparatu, aby upewnić się, że rzeczywiście uchwyciłeś taki obraz, jaki chciałeś, musisz mieć świadomość, że istnieje wiele innych możliwych wyglądów, jaki mogłoby ono przyjąć.

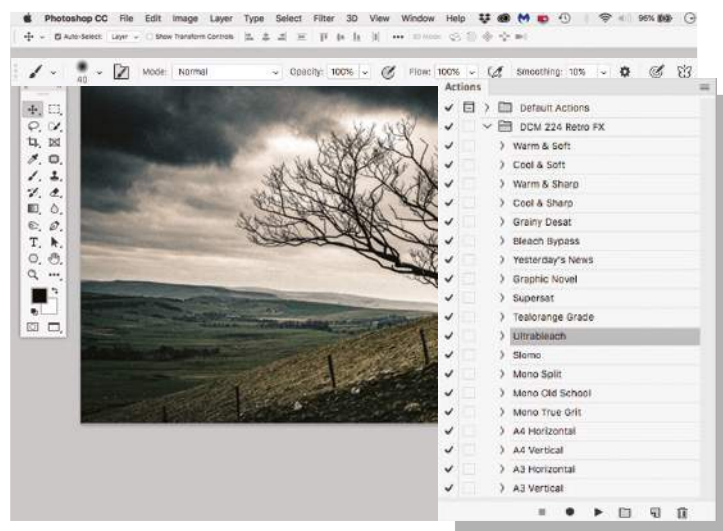
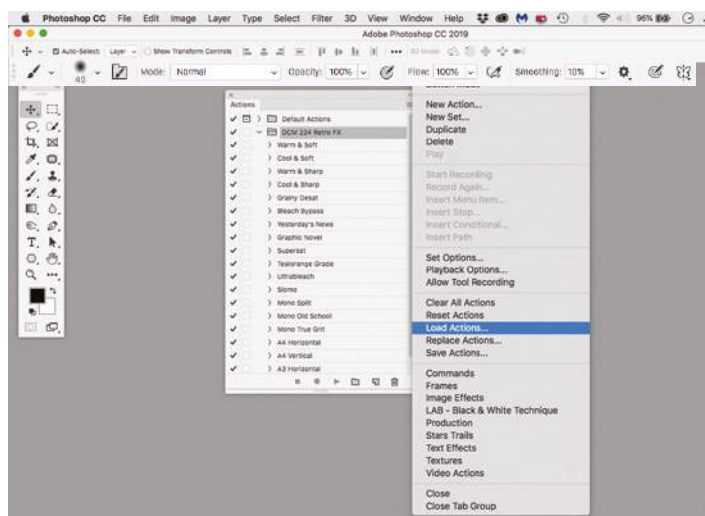
Chociaż kolorowy obraz, który widzisz, został już przetworzony w pewien szczególny sposób, możliwe jest przedstawienie go w postaci ziarnistej czarno-białej odbitki lub w wersji z romantycznym efektem małej głębi ostrości. Dodaj do tego wersję o stonowanej kolorystyce oraz kolejną z ziarnem wielkości piłki golfowej i o dużym kontraście, a szybko będziesz mógł sobie wyobrazić, jak wiele różnych stylów, z których każdy wnosi inny poziom nastrojowości i siły oddziaływania, można nadać oryginalnemu ujęciu.

Wraz z tym numerem oddajemy w Twoje ręce zestaw stylizujących operacji do Photoshopa, które automatycznie nadają nowy wygląd fotografii. Do wyboru masz 15 różnych stylów, a gdy zdecydujesz się już na któryś z nich dostępne są dodatkowe operacje, które pozwalają przygotować gotowy obraz do wydruku w formacie A4 lub A3.

Zestaw operacji Retro FX

Aby móc skorzystać z bezpłatnych operacji, musisz dysponować najnowszą wersją programu Adobe Photoshop CC oraz zdjęciem, które można otworzyć w tej aplikacji. Jeśli masz obraz zapisany w formacie RAW, musisz najpierw przekonwertować go w module Camera Raw i kliknąć Otwórz, aby został załadowany do głównego okna programu Photoshop.

1

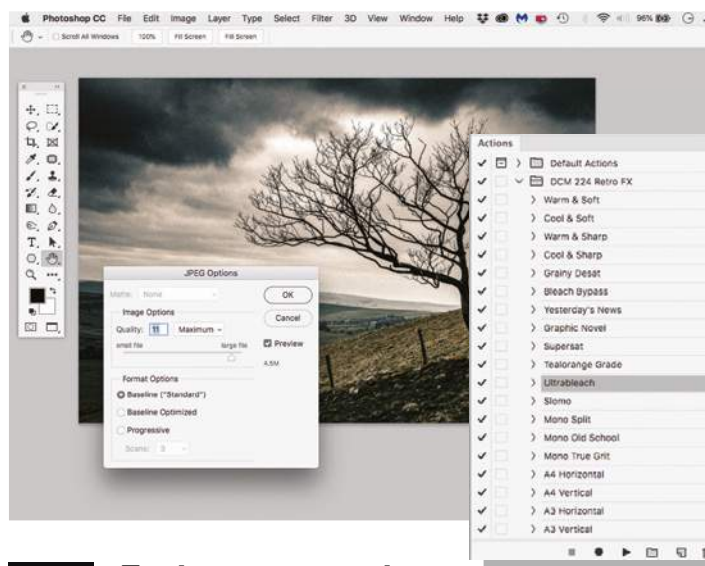
Instalowanie operacji

W strefie pobierania mediów znajduje się plik o nazwie Retro FX.atn. Przeciągnij go w dowolne miejsce na dysku swojego komputera. Wywołaj w Photoshopie CC polecenie *Okno > Operacje*, aby otworzyć panel Operacje. W jego prawym górnym rogu znajduje się ikona z czterema liniami. Kliknij ją i z rozwijanej listy wybierz polecenie *Wczytaj operacje...* W oknie, które zostanie otwarte, odszukaj katalog, w którym umieściłeś plik Retro FX.atn, i kliknij go dwukrotnie, aby wczytać operacje do panelu. Jeśli nie korzystałeś wcześniej z okna Operacje, pojawią się one w folderze Operacje-domyślne. Aby zobaczyć wszystkie, kliknij strzałkę po lewej stronie nazwy katalogu, by wyświetlić jego zawartość.

2

Nadaj swojemu zdjęciu nowy wygląd

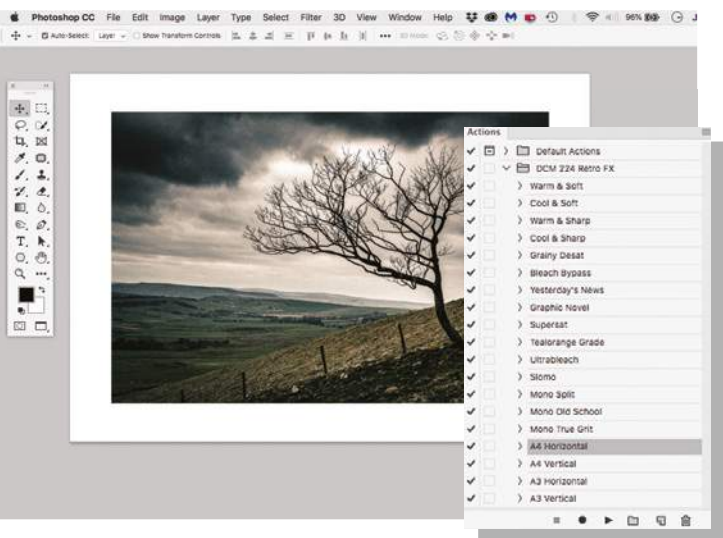
Pozostaw otwarty panel Operacje i wywołaj polecenie *Plik > Otwórz*. W nowo otwartym oknie dialogowym wskaż obraz, na którym chcesz zastosować jedną z operacji, i otwórz go w programie Photoshop. Wróć do panelu Operacje i kliknij operację, której chcesz użyć, by ją podświetlić. W tym przykładzie wybrałem tę o nazwie „Ultrablach”. Teraz kliknij znajdujący się na dole panelu przycisk *Wykonaj bieżące zaznaczenie* (skierowany w prawo trójkąt). Spowoduje to automatyczne uruchomienie operacji, która nada zdjęciu nowy wygląd. Czas jej wykonywania zależy od tego, z ilu składa się kroków i mocy obliczeniowej komputera; większość z nich zostanie ukończona w kilka sekund.

3

Zapisz nową wersję

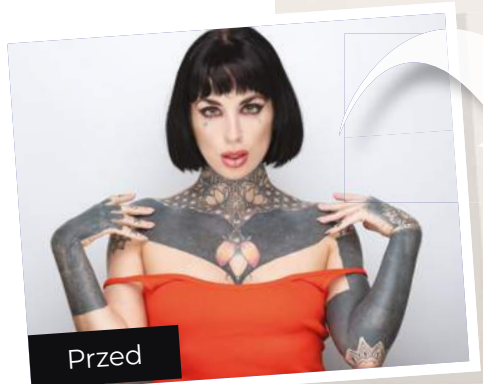
Wszystkie operacje powodują spłaszczenie zdjęć, więc na końcu obraz stanie się jednowarstwowy. Jest to najwygodniejszy sposób na to, aby cały proces przebiegł szybko i sprawnie. Po wykonaniu operacji, jeśli chcesz zachować plik, musisz go zapisać. Aby to zrobić, wywołaj polecenie *Plik > Zapisz jako* i zapisz zdjęcie. Aby stworzyć plik o małej objętości, ale zachować wysoką jakość obrazu, najlepiej jest zapisać fotografię w formacie JPEG z jakością ustawioną na 10 lub wyższą wartość. Pamiętaj, aby użyć nowej nazwy pliku, gdyż w przeciwnym razie nadpiszesz oryginalne zdjęcie. Po zapisaniu nowej wersji ujęcia praca jest skończona, a stworzony obraz będzie miał dokładnie taki sam rozmiar i format jak oryginał...

4

Zmień rozmiar i określ format odbitki

Jeśli chcesz zmienić rozmiar i przygotować zdjęcie do wydruku w formacie A4 lub A3, dołączyłem do zestawu cztery dodatkowe operacje, dzięki którym zrobisz to jednym kliknięciem. Znajdują się one na dole listy i pozwalają stworzyć wysokiej jakości, gotową do reprodukcji wersję obrazu w formacie A4 lub A3, z czystym białym marginesem wokół krawędzi. Gdy uzyskasz już pożądaną efekt artystyczny za pomocą jednej z 15 operacji, po prostu kliknij operację odpowiadającą rozmiarowi wydruku, jaki chcesz uzyskać (A3 lub A4), i orientacji obrazu (poziomej lub pionowej), a następnie naciśnij przycisk *Wykonaj bieżące zaznaczenie*, aby wszystko odbyło się automatycznie. Twój obraz zostanie przeskalowany i starannie „zmontowany” z białym obramowaniem.

Przed

Po

PLIK I FILM NA
WWW.MEDIA.AVT.PL

Tonowanie inspirowane pracą w ciemni

Nie ryzykując kontaktu z chemikaliami, odtwarzaj w sposób cyfrowy klasyczne metody wywoływania odbitek

F

otografia, jak wiemy, na początku nie była kolorowa. Przeprowadzono wiele eksperymentów, aby znaleźć substancje i materiały, które pozwoliłyby tworzyć trwałe odbitki. Medium mogło być szkło, płyty cynowe lub papier. Nawet gdy dokonano przetłomu, a azotan srebra pozwolił uzyskać prawdziwie czarno-białe obrazy, pojawił się inny problem: tworzone odbitki z czasem blakły.

Rozwiązaniem okazało się użycie dodatkowych chemikaliów, mających zapobiec temu zjawisku. Miało to ten efekt uboczny, że dodawało monochromatycznym fotografiom różne dominanty barwne. Z perspektywy czasu te rozmaite odcienie starych odbitek stały się immanentną cechą urody starych fotografii, a nie czymś, co należałoby próbować korygować – do tego stopnia, że często sami próbujemy dziś nadać naszym współczesnym zdjęciom podobny wygląd.

Każdy proces chemiczny skutkował powstaniem innej dominanty kolorystycznej. Jedną z najbardziej znanych jest głęboki brąz sepia, ale są też inne. Cyjanotypia wykorzystuje proces podobny do światłokopii, więc odbitki takie mają intensywny niebieski kolor. Tonowanie selenem może z kolei tworzyć odcienie od fioletowego do fioletowo-brązowego. Oczywiście selen jest toksyczny, więc na szczęście możesz obecnie bezpiecznie nadać zdjęciu taki sam wygląd w Lightroomie bez korzystania z jakichkolwiek środków ochrony osobistej!

Tonowanie zdjęć

Tonowanie nie musi dotyczyć jedynie fotografii czarno-białych. Daje równie dobry efekt w przypadku obrazów barwnych i nie ma na to wpływu to, jaki wybrałeś tryb w sekcji Treatment. Chcesz to sprawdzić? Wróć do kolorowej wersji swojego zdjęcia, cofając to, co zrobiłeś w kroku 1. Z tego powodu zapisałem moje ustawienia tonowania z zaznaczoną opcją Split Toning, więc można ich użyć zarówno w odniesieniu do zdjęć kolorowych, jak i czarno-białych.

Sean McCormack

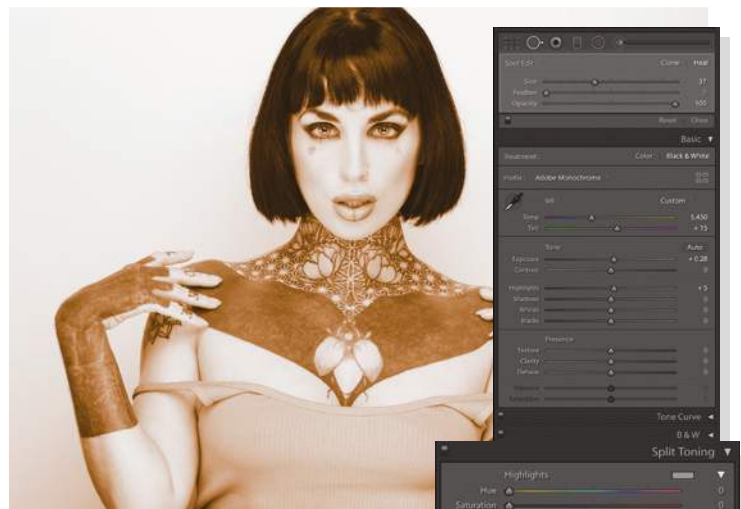
Sean McCormack jest fotografem i redaktorem mieszkającym w Galway na zachodnim wybrzeżu Irlandii. Jest także autorem książki *The Indispensable Guide to Lightroom CC*.

1

Usuń kolor

Najpierw skonwertuj zdjęcie do czerni i bieli. W tym celu możesz skorzystać z dowolnej metody. Naciśnij klawisz [V], aby przejść bezpośrednio do profilu Adobe Monochrome. Użyj dowolnego profilu czarno-białego dostępnego w sekcji Profile Browser panelu Basic. Alternatywnie możesz zmniejszyć do zera Nasycenie, co spowoduje usunięcie wszystkich kolorów ze zdjęcia. W tym przypadku naciśnięliśmy właśnie klawisz [V], co poskutkowało tym samym, co zaznaczenie opcji Black and White w sekcji Treatment panelu Basic. To wystarczający zabieg na tym etapie, ale możesz też wyregulować efekt za pomocą suwaków zgodnie ze swoim gustem.

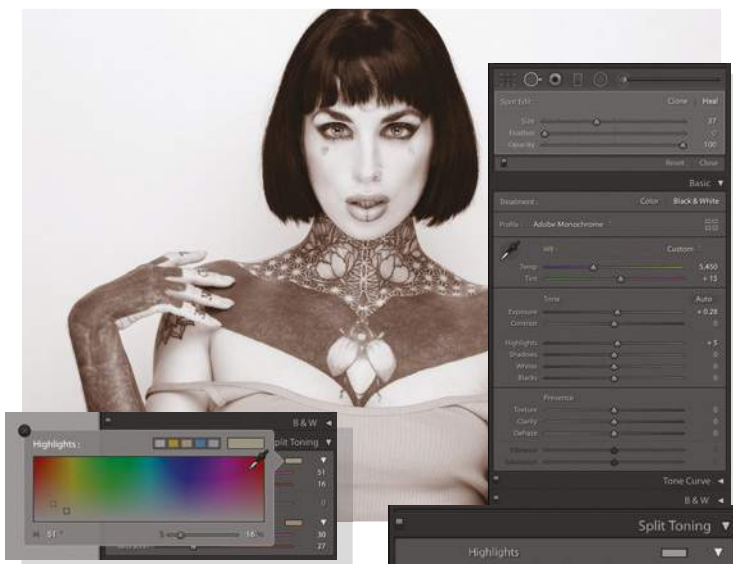

2

Rozdzielone tonowanie

Przejdź do panelu Split Toning. Dostępne są w nim trzy sekcje: Highlights, Shadows i Balance. Pozwalają one zabarwić jasne i ciemne odcienie na różne kolory, a także zmieniać równowagę między tymi kolorami.

Zacznij od sekcji Shadows. Przeciągnięcie suwaka Hue, który zmienia kolor tonowania, nie wpłynie w żaden sposób na wygląd obrazu, dopóki parametr Saturation ma wartość zero. Dlatego dobrą metodą podczas przeciągania suwaka Hue jest przytrzymanie wciśniętego klawisza [Alt]/[Option], dzięki czemu można zobaczyć, jaki efekt daje dana wartość tego parametru z suwakiem Saturation tymczasowo ustawionym na 100. W przypadku tonowania do sepia ustaw suwak Hue z grubszą gdzieś w przedziale 25–45.

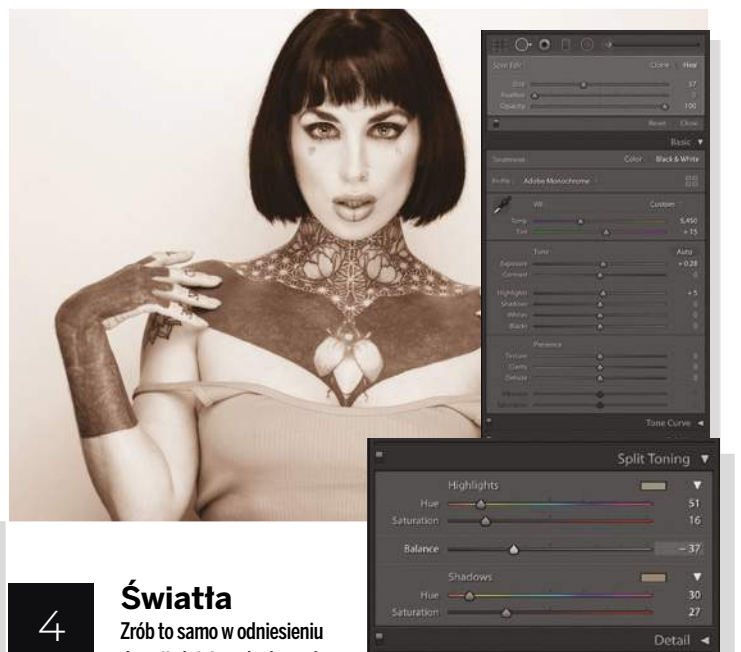

3

Dopieść wygląd

W przypadku tego zdjęcia ustawiłem suwak Hue na 30. Następnym krokiem jest podjęcie decyzji, jak intensywny ma być odcień.

W kroku 1 ustawienie wartości 100 stworzyło naprawdę silną dominantę barwną. Może Ci się ona podobać, jednak uważam, że w tym przypadku lepszy będzie subtelniejszy efekt. Eksperymentując, odkryłem, że wartość 27 nadaje zdjęciu atrakcyjny wygląd. Możesz także wybrać odcień, pobierając próbkę koloru. Spowoduje to otwarcie próbnika kolorów, w którym możesz wskazywać kolory, które Ci się podobają.

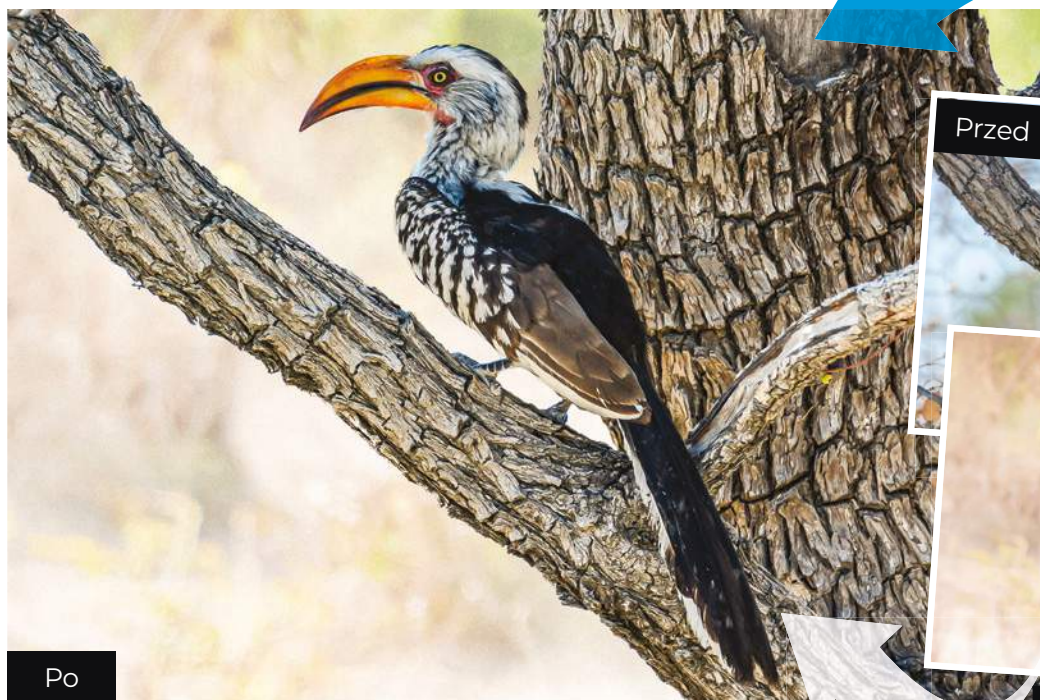

4

Światła

Zrób to samo w odniesieniu do najjaśniejszych obszarów zdjęcia. Ja traktuję sekcję Highlights tak, jakby decydowała ona o kolorze papieru, na jakim wywoływana jest czarno-biała odbitka. Możesz wybrać zupełnie inną kombinację ustawień suwaków Hue/Saturation. Zdecydowałem się na bardziej żółty odcień, który dobrze komponuje się z brązem. Suwak Hue ustawiłem na 51, a Saturation na 16.

Na koniec pobawiłem się suwakiem Balance, aby zobaczyć, przy jakim jego ustawieniu obraz wygląda najlepiej. Przeciągnięcie go w prawo zwiększa intensywność koloru cieni, a zrobienie tego samego w lewo wzmacnia zabarwienie światła. W tym przypadku naprawdę spodobał mi się efekt, jaki dało ustawienie wartości Balance na poziomie -37.

Poznaj możliwości narzędzia Szybkie zaznaczanie

Naucz się wykonywania skomplikowanych selekcji i dowiedz się, jak w kilka minut wymienić tło

James Paterson

Po ponad dziesięciu latach pracy jako dziennikarz i fotograf James wie dokładnie, które narzędzia oraz techniki pracy w Photoshopie i Lightroomie są najbardziej przydatne.

Narzędzie Szybkie zaznaczanie jest prawdopodobnie jednym z najlepszych do tworzenia selekcji, jakie ma do zaoferowania Photoshop. Działa ono jak pędzel przyciągany do obiektów i kształtów widocznych na zdjęciach. Oznacza to, że w kilka sekund możesz wyodrębnić jakiś obiekt czy część obrazu, bez względu na to, czy jest to niebo, osoba, kształt czy cokolwiek co tylko może Ci przyjść do głowy. Po zaznaczeniu elementu możesz wprowadzać wszelkiego rodzaju zmiany. Czasami celem przeprowadzenia selekcji może być miejscowe skorygowanie tonalności lub kolorystyki. W przypadku bardziej złożonej metody edycji możesz chcieć zastąpić część zdjęcia innym obrazem, tak jak zrobiliśmy to tutaj.

Oczywiście narzędzie to nie jest doskonałe. Czasami zaznaczy nie ten obszar, co trzeba, lub zostanie przyciągnięte do niewłaściwej linii – zwłaszcza jeśli element obrazu, który chcesz wyodrębnić, znajduje się na tle w podobnym kolorze lub z dużą ilością drobnych szczegółów. Jednak w rzeczywistości narzędzie to uczy się i działa coraz mądrzej, gdy się z niego korzysta, a algorytm dowiaduje się więcej o kolorach i odcieniach, które zaznaczasz lub wykluczasz podczas malowania.

Głupotą byłoby jednak nie korzystać z innych dostępnych w programie Photoshop narzędzi zaznaczania. Używane w połączeniu z narzędziem Szybkie zaznaczanie funkcje, takie jak Zaznacz temat oraz Zaznacz i maskuj, sprawiają, że selekcja złożonych obiektów jest dziecinnie prosta.

Zaznacz i maskuj

Zaznacz i maskuj to najpotężniejsze narzędzie do zaznaczania w Photoshopie. Selekcja dokonana za pomocą narzędzia Szybkie zaznaczanie powinna być zwykle korygowana za pomocą suwaków dostępnych w panelu Zaznacz i maskuj, aby można było ją uczynić jeszcze bardziej precyzyjną. W rzeczywistości identyczna wersja narzędzia Szybkie zaznaczanie znajduje się w oknie Właściwości opcji Zaznacz i maskuj, dzięki czemu można kontynuować dodawanie lub odejmowanie obszarów, jednocześnie zmieniając ustawienia w celu lepszego dopasowania selekcji do kształtu obiektu.

Najważniejszym parametrem w oknie Właściwości funkcji Zaznacz i maskuj jest Promień. Zwiększając jego wartość lub malując wzdłuż krawędzi przedmiotu za pomocą Pędzla poprawiania krawędzi, możesz rozszerzyć obszar, który jest analizowany, aby dodać lub usunąć drobne szczegóły znajdujące się na granicy obszarów.

1

Zaznacz temat

Jeśli Twoim celem jest wycięcie z tła głównego tematu fotografii, takiego jak ptak na tym zdjęciu, zacznij tworzenie selekcji od naciśnięcia przycisku Zaznacz temat (lub używając nowego narzędzia Zaznaczanie obiektów). Ta funkcja wykorzystuje sztuczną inteligencję do analizy obrazu i próbuje rozpoznać, czym jest obiekt, a następnie wyodrębnia go z tła. Rzadko kiedy selekcja jest idealna, ale i tak narzędzie to pozwala zaoszczędzić mnóstwo czasu. Tutaj widzimy powstałą po użyciu narzędzia Szybkie zaznaczanie zgrubną selekcję, będącą dobrym punktem wyjścia do dalszego poprawiania kształtu zaznaczenia.

2

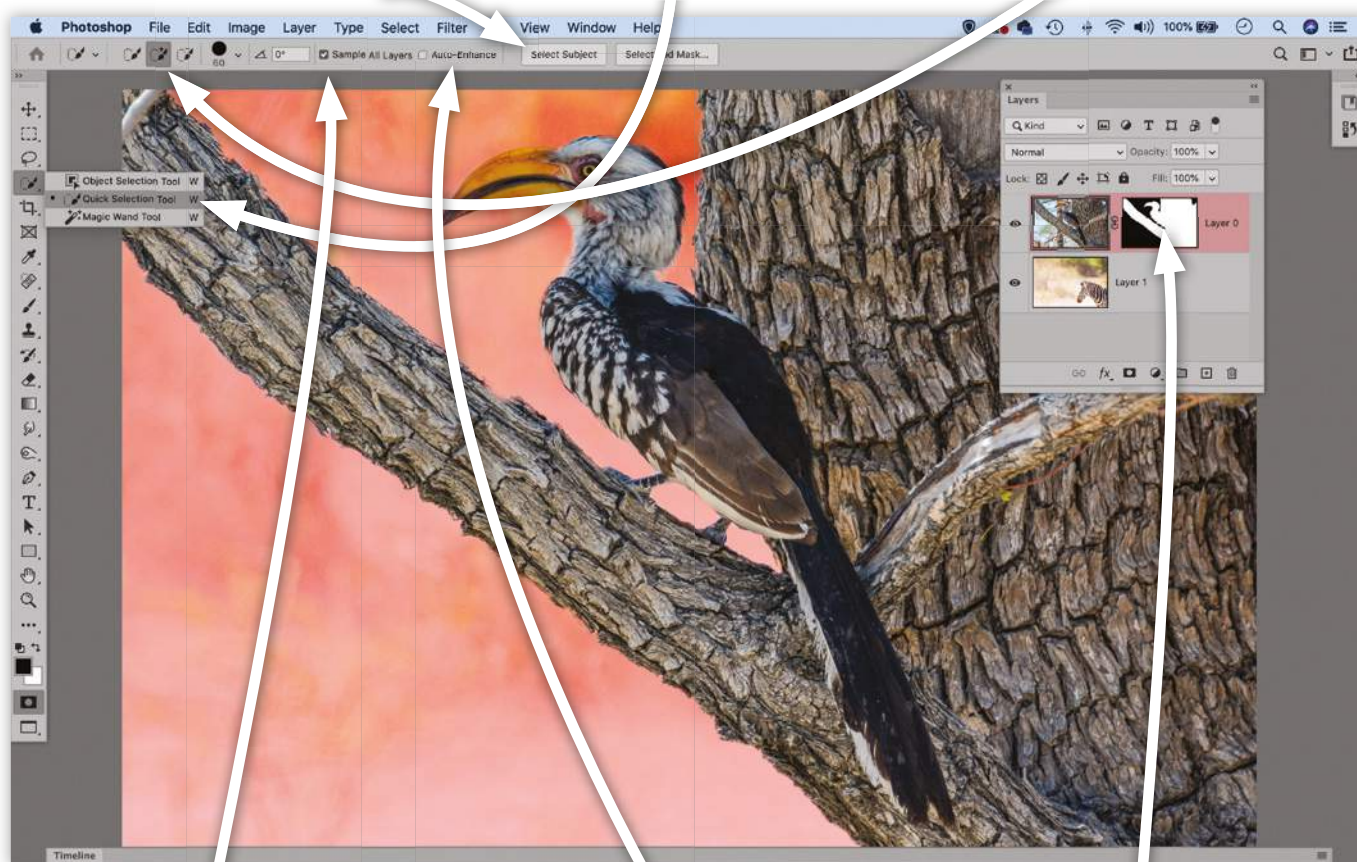
Narzędzie Szybkie zaznaczanie

Narzędzie to działa jak pędzel i – podobnie jak w przypadku wszystkich pędzli w Photoshopie – możesz zmienić rozmiar jego końcówki za pomocą klawiszy nawiasów kwadratowych. Podczas malowania po zdjęciu narzędzie wyszukuje podobne odcienie i kontrastujące piksele, będąc jednocześnie przyciąganym do krawędzi kształtów i elementów sceny. Naciskaj klawisz [Q] podczas malowania, aby włączać i wyłączać podgląd Szybkiej maski w postaci różowej nakładki.

3

Dodawanie i odejmowanie

Za pomocą tych przycisków możesz dodawać lub odejmować obszary zaznaczenia albo tworzyć osobne selekcje. Domyślnie aktywna jest ikona Dodaj do zaznaczenia, więc w tym trybie możesz po prostu malować, aby utworzyć selekcję. Nieuchronnie w pewnym momencie narzędzie zaznaczy jakiś niepożądany obszar, więc przytrzymaj wciśnięty klawisz [Alt] i zamaluj go, aby usunąć z selekcji. Podczas dodawania i odejmowania narzędzie aktywnie uczy się tego, jakie odcienie i szczegóły próbujesz włączyć lub wykluczyć, dzięki czemu staje się coraz bardziej skuteczne.

4

Próbkuj wszystkie warstwy

Ten przycisk jest przydatny, jeśli pracujesz na dokumencie wielowarstwowym: nie musisz wówczas zaznaczać obszarów na określonej warstwie; po włączeniu tej opcji narzędzie będzie się zachowywało tak, jakby działało na spłaszczonej wersji zdjęcia. Po jej odznaczeniu przed przeprowadzeniem selekcji zawsze musisz upewnić się najpierw, czy odpowiednia warstwa jest podświetlona w panelu Warstwy. Przytrzymaj wciśnięty klawisz [Cmd]/[Ctrl] i kliknij przyciskiem myszy obraz, aby wyświetlić listę wszystkich warstw, których piksele znajdują się w danym punkcie.

5

Autopoprawianie

Po dokonaniu zgrubnego zaznaczenia jego krawędź będzie zwykle ostra i postrzępiona. Dlatego często konieczne jest poprawienie kształtu zaznaczenia, aby było ono lepiej dopasowane do tematu – szczególnie jeśli ma on włosy, futro lub pióra. Funkcja Autopoprawianie automatycznie koryguje krawędź zaznaczenia podczas malowania, ale z drugiej strony może drastycznie spowolnić działanie narzędzia. Często lepiej jest ją wyłączyć, a następnie skorzystać z narzędzi dostępnych w panelu Zaznacz i maskuj.

6

Od zaznaczenia do maski

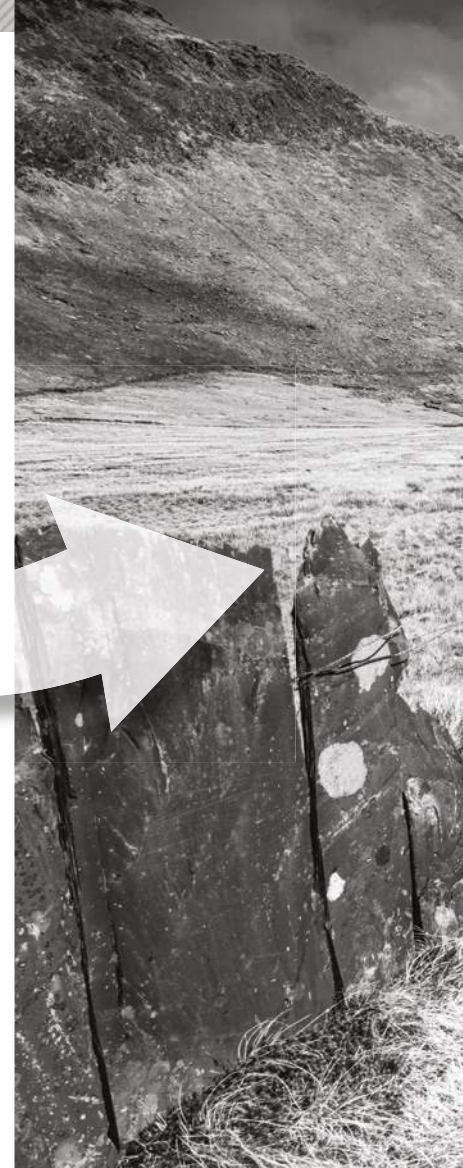
W przypadku tego zdjęcia zaznaczenie tematu nie jest skomplikowane. Kliknij przycisk Zaznacz temat, a następnie pomaluj drzewo narzędziem Szybkie zaznaczanie, po czym przejdź do bardziej zaawansowanych ustawień, klikając przycisk Zaznacz i maskuj. Teraz przekonwertuj zaznaczenie w Maskę warstwy za pomocą przycisku Utwórz maskę warstwy w panelu Warstwy. Spowoduje to ukrycie wszystkiego poza zaznaczeniem i usunie tło. Teraz możesz po prostu skopiować obraz do dokumentu z nowym tłem.

Przed

Dodaj zdjęciu dramaturgii, konwertując je do odcieni szarości

Odkryj cztery sposoby tworzenia pełnych wyrazu czarno-białych fotografii o ponadczasowym wyglądzie

James Abbott

James jest profesjonalnym fotografem, który specjalizuje się w wykonywaniu zdjęć krajobrazowych i portretów. Jest także zaawansowanym użytkownikiem programu Photoshop i opracował setki samouczków pomagających doskonalić inną umiejętność obsługi tego programu.

K

iedy po raz pierwszy pojawiła się w sprzedaży kolorowa klisza, wiele osób było przekonanych, że fotografia czarno-biała się skończyła. Jednak ponad 80 lat później pomimo, że obecnie zdjęcia rejestruje się głównie cyfrowo, monochromatyczne obrazy są równie popularne jak wcześniej. Wszystkie opinie o wyższości fotografowania w czerni i bieli nie zmieniają faktu, że tego typu obrazy uwydatniają fakturę, tonalność, wzory i kształty, co sprawia, że jest to niezwykle potężne medium, jeśli chodzi o rejestrowanie zdjęć krajobrazowych, nie wspominając już o innych gatunkach fotografii. Usunięcie koloru pozwala oglądającym skupić się wyłącznie na głównym temacie.

Z kolei piękno czarno-białej fotografii w erze cyfrowej polega na tym, że nie potrzebujesz już domowej ciemni, aby tworzyć kreatywne zdjęcia monochromatyczne. Ponadto nie musisz już ograniczać się do fotografowania w kolorze lub w odcieniach szarości, ponieważ aparaty cyfrowe rejestrują barwne zdjęcia i umożliwiają ich przetworzenie w dowolny sposób. Oto cztery sposoby wykorzystania Photoshopa do przekształcania kolorowych ujęć w obrazy monochromatyczne.

1

Skonwertuj do odcieni szarości

Kliknij ikonę Utwórz nową warstwę wypełnienia lub

korekcyjną – to na wpół czarne, a na wpół białe kółko u dołu panelu Warstwy – i wybierz z rozwijanej listy pozycję Czarno-biały. Kliknij rozwijane menu Ustawień predefiniowanych z wybraną opcją Domyślne i wybierz z listy Filtr czerwony wysokokontrastowy. Następnie dodaj warstwę dopasowania Krzywe. Kliknij, tworząc w trzech czwartych długości krzywej punkt i przeciągnij go lekko w lewo; następnie stwórz punkt w jednej czwartej długości krzywej i przeciągnij go w dół i w prawo.

2

Stonuj do sepia

Usuń warstwę dopasowania Krzywe, przeciągając ją na ikonę kosza widoczną u dołu panelu

Warstwy. Następnie Kliknij ikonę Utwórz nową warstwę wypełnienia lub korekcyjną i z rozwijanej listy wybierz pozycję Filtr fotograficzny. Z rozwijanego menu Filtr ustawionego na Filtr ciepły (85) wybierz opcję Sepia i zmniejsz wartość suwaka Gęstość do 20%. Możesz oczywiście ją zwiększyć lub zmniejszyć w zależności od tego, jaki wygląd zdjęcia chcesz uzyskać, ale staraj się nie przesadzić z efektem.

3

Podkreśl główny punkt

Usuń warstwę dopasowania Filtr fotograficzny. Naciśnij [Ctrl]/[Cmd] + [Shift] + [Alt] + [E], aby

scałić wszystkie widoczne warstwy. Następnie wywołaj polecenie **Filtr > Filtr Camera Raw**, a po otwarciu okna dialogowego kliknij narzędzie Filtr promieniowy. Upewnij się, że w sekcji Efekt zaznaczone jest pole wyboru Zewnątrz, zaś suwak Piórko na 70, po czym nałóż filtr na główny punkt zainteresowania fotografowanej sceny. Ustaw wartość Ekspozycji na -1,20, Kontrastu na +45, Bieli na +10, a Czerni na -10 i kliknij przycisk OK.

4

Zmniejsz kontrast

Usuń warstwę utworzoną w ostatnim kroku, a następnie kliknij warstwę Czarno-biały, aby ją uaktywnić, po czym zmień tryb mieszania w panelu Warstw z Normalnego na Łagodne światło. Teraz naciśnij skrót klawiaturowy [Ctrl]/[Cmd] + [J], aby powielić warstwę Czarno-biały, a następnie ustaw tryb mieszania nowej warstwy na Normalnie. Na koniec zmniejsz wartość parametru Krycie tej warstwy do 80%, aby delikatnie uwidocznić kolor na oryginalnym obrazie.

Ile kilobajtów liczy terabajt?

Ile tak naprawdę wiesz o fotografii? Sprawdź swoją wiedzę w naszym comiesięcznym quizie!

1 Jaką wartość ma współczynnik pozornego wydłużenia ogniskowej w przypadku aparatów bez lustra firmy Olympus?

- A 2x
- B 1,6x
- C 1,5x
- D 1,3x

2 Jaki zespół, który zwyciężył konkurs Eurowizji, zaśpiewał w 1982 roku przebojową piosenkę „My Camera Never Lies”?

- A Milk and Honey
- B Abba
- C Bucks Fizz
- D Brotherhood of Man

3 Od 1 lipca wchodzi w życie nowe prawo unijne, zgodnie z którym, limit wagowy dla korzystania z dronów bez jakichkolwiek pozwoleń to...

- A 125 g
- B 250 g
- C 1 kg
- D 2 kg

4 Z wykonywania zdjęć jakiego rodzaju znany jest fotograf Robert Wolański?

- A Żywności
- B Znanych ludzi
- C Gwiazd rocka
- D Mody

5 Kto powiedział: „Dla mnie fotografia nie jest związana z patrzeniem, lecz z odczuwaniem. Jeżeli to na co patrzysz, nie wywołuje u Ciebie żadnych uczuć, nigdy nie uda Ci się sprawić, aby ludzie oglądający twoje zdjęcia odczuwali jakiegokolwiek emocje”.

- A Martin Parr
- B Don McCullin
- C Jane Bown
- D Annie Liebowitz

6 Jaką firmę założył Ernst Leitz?

- A Zeiss
- B Leica
- C Voigtlander
- D Praktica

7 Który aktor zagrał główną rolę fotografa wojennego w filmie z 1983 r. zatytułowanym „Pod ostrzałem”?

- A Sean Penn
- B Robert Redford
- C Nick Nolte
- D Gerard Depardieu

8 Ile kilobajtów (KB) liczy terabajt (TB)?

- A 1 000 000
- B 100 000 000
- C 1 000 000 000
- D 1 000 000 000 000

9 Która z tych jednostek służy do określania rozdzielczości fotograficznych drukarek atramentowych?

- A API
- B DPI
- C LPI
- D PPI

Jak Ci poszło?

10 punktów Jesteś fotograficznym omnibusem!

8–9 punktów Fantastycznie, jesteś prawdziwym mądrałą

6–7 punktów Uzyskałeś naprawdę dobry wynik

4–5 punktów Nieźle, ale nie zachwycająco

2–3 punkty Zachowamy Twój wynik w tajemnicy

0–1 punkt Kompletna porażka

ODPOWIEDZI 1A,2C,3B,4B,5B,6B,7B,8C,9C,10B

Prenumerujesz Digital Camera Polska?

Zaloguj się na swoje konto Prenumeratora (www.avt.pl/uzytkownik)

i pobierz ZA DARMO e-wydania kilkudziesięciu czasopism z serii **#CzasNaCzytanie**

Prenumatę zamówisz na www.avt.pl/prenumerata
eprasa.pl 027283e4a0

DO KOGO NALEŻY KOSMOS?

**MIESIĄC
FOTOGRAFII
PHOTOMONTH
KRAKÓW**

**21.05–??.??
2020**

photomonth.com

#zostańwdomu #kiedyśwyjdiesz
#będziemyczekać #bądźczujny #idzienowe
#przyjdziemyciebie #zygmunttrytka
#latofotografii #amożenawetjesień
#photomonth #będziedobrze

FUNDACJA
SZTUKWI
ZUAŁ
NYC

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego

Digital
Camera

fotopolis

**Studium
Kursy
Warsztaty**

akafoto.pl

**Akademia
FOtografii**

fot. Daniel Antropik, absolwent AF

